

Antologia LiterNet 2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Antologia LiterNet 2002 volumul 2

Redactori: Delia Oprea doprea@litenet.ro
Corina Ungureanu cungureanu@litenet.ro
Răzvan Penescu rpenescu@litenet.ro

Editor format .pdf Acrobat Reader: Iulia Cojocariu

Imagine copertă și desene : © 2002 Andrei Mănescu

Texte : © 2002 Cătălin Gavriliu, Ioana Drăgan, Victor Loghin, Laurențiu Mihăileanu, Bogdan Suceavă, Cornel Mihai Ungureanu, Paul Sân Petru, pentru textele proprii. Toate drepturile rezervate autorilor.

© 2002 Editura LiterNet pentru versiunea .pdf Acrobat Reader

Este permisă difuzarea liberă a acestei cărți în acest format, în condițiile în care nu se face nici o modificare acesteia, și nu se realizează profit în urma acestei difuzări. Orice modificare sau comercializare a acestei versiuni fără acordul prealabil, în scris, al Editurii LiterNet este interzisă.

5 vol. ISBN 973-85695-4-0

Vol 2 - 2002 ISBN 973-85695-6-7

Editura LiterNet

<http://editura.litenet.ro>

office@litenet.ro

2/167

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

CUPRINS

CĂTĂLIN GAVRILIU	5
e-taciale.....	5
Andreea-Paula	9
Domnul Dima.....	19
Haruspicina.....	23
Licitația.....	28
Povestea moare.....	33
Un text de Sorin Preda	36
IOANA DRĂGAN	39
Găina	41
Istanbul, mon amour.....	43
Doamna directoare.....	45
VICTOR LOGHIN	51
Un C.V. altfel.....	51
Conversația.....	53
Paftaua	55
Pastorul iehovist. Schiță de portret	58
LAURENȚIU MIHĂILEANU.....	71
Confesiunile unui atipic.....	71
Cum să împlânzești șobolanii	74
Întâlnirea din Ajun	85
Ordinul peștilor.....	89

BOGDAN SUCEAVĂ.....	104
Istorie duminicală	105
Bunicul s-a întors la franceză.....	110
CORNEL MIHAI UNGUREANU	122
From	122
Strania moliciune	125
Țipăt de entuziasm	135
Soldatul	138
Fereastra zilei cenușii.....	141
PAUL SÂN PETRU	153
Curriculum vitae.....	153
Ninsoarea	155
Ochiul ce-mblânzea timpul.....	159
Anemone de munte	165

În volumul 1 : Ana Blandiana, Florin Cojocariu, Răzvan Petrescu, Ștefan Caraman, Dan Lungu,
Ștefan Peca

În volumul 3 : Petre Barbu, Cosmin Stăniloiu, Eduard Burlacu, Robert David, Marian Coman

În volumul 4 : Ovidiu Bufnilă, Radu Sergiu Ruba, Anda Moculescu, Lucian Sârbu, A.O.Kenada,
Cătălin Țîrlea

e-taclale

N-o s-o mai fac pe nebunul în tableta de azi. V-am bătut destul pe burtă fără a ne cunoaște cu adevărat. Pe mine mă cheamă Cătălin Gavrilu. Am văzut lumina zilei pe 15 februarie 1968 în Bacău, oraș pe care nu l-am părăsit niciodată mai mult de o lună. În 1986 am fost luat în armată, dar soldățelul din mine nu s-a mai născut la nouă luni, ca omologii lui teriști, ci a fost chiuretat după numai două săptămâni de ședere în spitalul militar din Focșani. Păstrez și acum fetusul într-o cutie de acte. Oftalmologul din comisia de-acasă, care mi-a lipit de ochi ștampila de bun pentru armată, s-a sinucis în noiembrie 1998, la o lună după ce mă pensionasem de la ziarul Monitorul de Bacău.

Eram în centru, cu Paula, fetița mea, într-o seară cețoasă, când s-a aruncat ăla de la etajul patru pe trotuarul din fața galeriilor de artă. Anul de libertate 86-87 l-am dedicat în totalitate lecturilor de compensație. Eram la curent cu tot ce apărea în proza noastră tânără, dar nu dintr-o pornire lăuntrică profundă, ci ca să-mi dotez arsenalul persuasiv cu care voiam s-o dau gata pe Brândușa, vecina mea cu care am schimbat trei fraze în nouăsprezece ani. Pusesem ochii pe ea încă din vara mutării mele din Letea pe Bacovia, în 1983. Ca-n filmul "Sunt timid dar mă tratez", n-am îndrăznit s-o abordez altfel decât prin intermediul scrisorilor. Mă documentam în privința ei în cea mai pură manieră securistă.

Aflasem, de pildă, că rigiditatea în relațiile cu semenii i s-ar datora morții tragice a verișorului Florin, idolul ei neclintit din copilărie, în 1979, la mare, pe când își savura pe-o saltea pneumatică reușita la facultatea de Electronică din București. A adormit și l-au găsit după trei zile. Știam și cine-i dăduse bani pentru excursia aceea: bunicul lui, care n-a mai rezistat mult reproșurilor nerostite ale familiei și s-a dus lângă Florin. Spun astea în cunoștință de cauză, căci am întreprins o vastă acțiune de identificare a cavoului lor găsit după trei săptămâni de surf printre pietrele tombale ale cimitirului central. Ca să-mi asigur succesul, i-am cooptat în acțiune și pe prietenii mei Narcis și Mihăiță, organizând un concurs de mister și eternitate pe baza fotografiilor de pe cruci.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Vederea lor bună a scurtat mult găsirea, datele de la care pornisem fiind destul de vagi: pe undeva prin spatele bisericii...dacă le-aș fi spus adevăratul motiv al pierderilor acelora de timp m-ar fi luat peste picior fără drept de apel, fiindcă era de ordinul evidenței că Brândușa nu mă suporta nici cât pe-o flanelă de lână pe pielea udă. În toamna lui 87 m-am dus la Iași să-ncep facultatea, la seralul Iseului, economia industriei, dar n-am rezistat mai mult de două săptămâni în viața de cămin, cu colegi parcă transferați de la Socola. Ai mei m-au înțeles, după ce i-am asigurat că era o formalitate reușita la zi din anul viitor. Intrasem cu 8,50, în condițiile în care ratasem la șase sutimi ASE-ul bucureștean, în vară. Nu atât dorul de Brândușa cât mai ales frica de a nu-i mai putea scrie - căci de la distanță se vedea atât de clar incompatibilitatea paralizantă dintre noi - m-a adus iarăși lângă ea... un fel de a spune lângă ea; în realitate n-o mai vedeam decât de la balcon, când se întorcea de la serviciu. Emotivitatea ei exagerată o ținuse departe de izbânzile la examene.

Când era la seral, n-o slăbeam cu lecțiile de condus acasă de la liceu, în ciuda lehamitei pe care nu se sfia niciodată să o afișeze față de-o asemenea companie. Nu scotea nici un cuvânt în tot drumul de-un sfert de oră. Degeaba i-am demonstrat că fusesem colegi de grădiniță și că destinul mă forțase să revin tocmai din partea cealaltă a orașului să reluăm firul rupt atunci, pe când tovarășa educatoare Busuioc ne potrivea pentru fotografia de absolvire punându-ne fiecare în brațe câte o jucărie, mie un cățeluș de cauciuc iar ție o păpușă. N-a convins-o nici măcar copia xerox pe care i-am atașat-o uneia dintre sutele de epistole care-i exasperau cutia poștală și-n care eu eram într-un colț iar ea în partea completamente opusă... contrariile nu se mai atrag... apoi a băgat-o maică-sa la fabrica de rețele electrice, unde madam Rusu era șefă de cadre. Eu devenisem un etern candidat la studii superioare. În 1988, după ce demonstrațiile mele publice de însușire pe de rost a manualului de economie politică nu mai lăsau loc de dubii în privința reușitei, s-a întâmplat c-am fost respins la examen din motiv de dosar. Habar n-avusesem că exmatricularea îți interzicea să te mai întorci în același loc cel puțin doi ani.

Despre nereușită soarta îmi vorbise cu câteva zile înainte, când era să fiu călcat de tren în gara Doaga de lângă Mărășești, unde coborâsem la șoapta ceasului rău, pe la unu noaptea, în ziua în care făcusem vizita medicală la Iași și-mi depusesem actele într-o arșiță care mă prostise în așa hal încât,

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

la întoarcere, confundasem acceleratul de Pașcani cu cel de București via Vaslui. Cine să stea însă să citească în destin? De-atunci nu mai dorm niciodată în tren, și-n general am obsesia de a nu fi luat pe nepregătite de trimișii morții. Ca să nu mă ia poliția la ochi, în 88 mi-a făcut tata convenție civilă la arta croitorilor, unde lucrase el până-n 83, și tot el broda pe numele meu. În fiecare lună primeam o sută de lei, din care îmi cumpăram cărți cu care să-mi fac suportabilă despărțirea de Brândușa îi scriam din ce în ce mai rar, convins că nu aceea e soluția dilemei mele existențiale.

Prinsesem gustul cenaclurilor, intrasem în relații cu scriitori adevărați și cred că-mi răsărise deja conștiința de autor...

În iulie 1989 am încercat iarăși la Ase, dar e penibil s-o recunosc nu vestea că tata e în spital și-i venită toată familia să-i doneze sânge pentru operație mi-a adus nota de sub cincisprezece, ci revistele Playboy pe care verișorul meu Dragoș le avea în camera unde unchiul Emil se oferise să mă cazeze pe timpul admiterii. Acela era plecat la Costinești după o sesiune reușită cu zece la mineralogia lui Constantinescu. Vlăguirea spirituală și fizică în care mă adusesese nefericita mea relație unilaterală cu Brândușa a luat sfârșit - iarăși un fel de a zice... - în 1990, când și eu și ea am intrat la facultate, în orașe diferite însă. De-atunci n-am mai văzut-o, la propriu, chiar dacă e foarte posibil să trec și acum pe lângă ea,

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

căci am auzit că s-a întors acasă, după câțiva ani de muncă la un institut de protecție a mediului din Piatra Neamț.

Tabletele astea către voi îmi amintesc de gratuitatea textelor făcute pentru a fi rupte de îndată ce li se constată prezența în cutia poștală, de care sperasem c-am scăpat odată cu primii bani primiți la ziar pe fiecare rând.

8/167

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

Andreea-Paula

Orice poveste începe și se termină cu Andreea-Paula. Chiar dacă tocmai am dat-o afară din cameră, după gluma ei proastă cu viermele de burete pe care mi l-a pus în cafea, ea este și va fi mereu marea, unica mea iubire. A intrat în toate episoadele telenovelei numită "viața mea". Ne uităm împreună la seriale, întoarcem pe toate fețele situațiile întâlnite acolo, dar și ea și eu simțim că analogiile pe care le facem cu ceea ce ni se întâmplă nouă sunt cam forțate. "Aș vrea să scrii și tu un scenariu, mămico. Nu e greu. Când o să suni deseară pentru concurs, întreabă-i dacă n-ar fi interesați de asta", m-a rugat. Încă e la vârsta când crede că totul se face doar cât ai bate din palme. Parcă n-ar ști că televiziunile au un robot căruia trebuie să-i zici cât mai repede răspunsul corect, dacă nu vrei să te trezești cu o factură telefonică de milioane.

Despre o anume superficialitate mi-a vorbit și diriginta ei. M-a rugat, la ultima ședință cu părinții, să n-o mai las pe Andreea Paula atât de mult în fața televizorului. Pentru vacanța asta, mi-a dat o listă de cărți care m-a amețit prin lungime. Multe dintre titluri îmi sunt necunoscute. Va trebui să iau librăriile la rând, ca să-i cumpăr Andreei-Paula ceea ce ar fi fost normal să găsească în biblioteca de-acasă. La vârsta ei, recunosc, nu prea mă omoram cu cititul. Dar și vremurile erau altele. Sunt în stare să fac orice sacrificiu pentru fata mea. Rolele ei m-au costat jumătate de salariu, dar au meritat, fiindcă sunt silențioase și mi-o poartă pe Andreea-Paula prin toate mediile, cu o dezinvoltură de invidiat. S-o țină Dumnezeu cât mai departe de bleaga care am fost.

Sunt mândră de ea, dar parcă mă și tem puțin de modul tranșant în care rezolvă problemele delicate. Mi-a cerut, de pildă, s-o înregistrez la robotul telefonic spunând: "Nu, mama nu e acasă!" Aproape că nu mă mai lasă să răspund la telefon; răsare ca din pământ în hol, ascultă o secundă, apoi dă drumul la casetofon.

Știi cu cine nu vrea să vorbească. Nu-mi spune nimic despre asta, dar simt că așteaptă un episod în care tatăl încearcă să-și revadă fiica, după treisprezece ani de absență din viața ei. Mi-e și frică să mă gândesc la "studiul de caz" care va trebui să urmeze, ca de obicei, în bucătărie. Asemenea scene au mai fost, numai că ea le-a ratat, fiind ori plecată la joacă, ori pur și simplu neatentă.

De câteva zile, de când au început telefoanele, Andreea-Paula nu-și mai desprinde ochii de pe micul ecran. Poate că diriginta avea dreptate. Ce-ar fi dacă aș pune pe hârtie câteva din răspunsurile pe care le-așteaptă lubi, cum îi spun eu, de la telenovelă? Țin minte că, în liceu, scriam poezioare destul de apreciate. Și, la urma urmei, vorba Andreei-Paula: nu e așa greu, mai ales dacă materialul e de uz intern.

O aud cum mă strigă din sufragerie să vin la serial. Nu știe că se bucură degeaba. Ronaldo a sunat-o pe Isabela, presupusa lui fiică, în episodul trecut, chiar în scurta pauză pe care Andreea Paula și-a luat-o ca să facă pipi.

Îi spun că mă doare capul, mai rămân un pic în pat.

Vine la mine și mă roagă să o iert pentru viermele de adineauri. Adevărul e că senzația de vomă provocată de hidoșenia aceea m-a readus la viață, mi-a trezit pofta de a decola înspre cele mai sensibile zone ale existenței mele. Sunt gata să încep telenovela, sau romanul, sau compunerea - naiba știe ce-o să fie.

Mi-e lene să mă ridic din așternut, să caut hârtie, creion și, Doamne, să scriu. Cred că ar ieși ceva banal. În plus, mă tem să nu scap vreun pârț gramatical, de care să-mi fie rușine mie însămi. Am eu suficiente complexe, numai că sunt agramată ar mai lipsi să aflu. Contabilitatea îmi oferă puține ocazii de a face texte neadministrative. Cu toate astea, între colegile de serviciu mă consider destul de bine pusă la punct în ceea ce privește limbajul, chiar dacă ele au terminat liceul la zi, iar eu la seral. Contează, repet, să-mi structurez în minte povestea pe care i-o voi spune Andreei-Paula seara, la culcare, după ce vom fi stins televizorul. Va fi mulțumită și ea, mă voi liniști și eu, și totodată o voi împăca și pe dirigintă, madam Tofan, spre a cărei listă cu cărți îmi "mân", astfel, fiica, atâta cât îmi permit mijloacele oralității.

Înainte de a se întoarce la Ronaldo, Andreea-Paula mi-a spus că mai are o surpriză pentru mine: o lumânare care nu știu ce "minuni" face. Pe ce dă ea banii!

Andreea-Paula trece în clasa a șaptea. Trebuie să-i cumpăr manuale și haine noi. În fiecare seară aștept cu răsuflarea tăiată să-mi aud numele printre câștigătorii concursurilor TV. I-aș lua ei, de toți

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

banii, rochiile cele mai frumoase, să nu se simtă mai prejos decât colegile ei de clasă, fete de ștabi, în marea lor majoritate.

Are treisprezece ani. S-a născut în anul în care tatăl ei murea strivit sub o tribună prost construită.

Ar merita să notez această frază, deoarece prin ea pătrund într-o fâșie biografică extrem de semnificativă pentru actualul contur al destinului meu. Deși, dacă stau bine să mă gândesc, există un motiv și mai puternic decât simpla corelare a nașterii ei cu moartea lui, în stare să mă catapulteze la masa de scris: telefoanele pe care le primesc de câteva zile încoace.

Singura masă la care aş putea să scriu e ocupată de mașina de cusut și materialele pentru rochia promisă Andreei-Paula. Nu are nici un rost să mai întreprind ceva, căci sunt sigură că aş uita totul în fața paginii albe.

Ronaldo e acum pe un teren de fotbal, vorbește cu Patricia, iubita lui de ultimă oră. Aud așa de bine prin pereții subțiri ai blocului...

A murit, sau cel puțin așa mi-au spus ai lui.

În ziua în care mi-a dat ultimul telefon, învățasem despre laser și teoria undă-corpusul, pe care nu o puteam înțelege altfel decât amintindu-mi de lumina ochilor lui, din părculeț, când l-am văzut, în mijlocul unei găști care îl adula, cântând "Am visat că mă iubește cineva". Nu mă cunoștea, nu mi-a aruncat nici o privire, dar eu le-am spus Lenuței și lui Suzi, cu care mă plimbam la acea oră, fetelor, despre mine e vorba în cântecul ăsta. Ele au dus vorba mai departe, acolo unde trebuia. M-au asigurat însă că am doar șansa de a deveni, pentru el, o nouă pereche de ciorapi, în care își va băga picioarele o dată, cel mult de două ori, după care te va arunca în muzeul colecțiilor sale. Am aflat că îl cheamă Augustin și că e un golănaș talentat. A venit la banca noastră, câteva zile mai târziu, și m-a întrebat, fără să mai aștepte ca Suzi să mă fi prezentat, de unde am știut că despre mine era vorba în acel cântec. "Chiar așa e, mi-ai apărut în vis și mi-ai provocat o poluție de toată frumusețea" a zis el, în hazul anturajului.

După această măgărie, l-am ocolit sistematic un an întreg, până pe 16 aprilie, când n-am mai rezistat ispitei de a-i spune verde în față ce gândeam despre el și am acceptat să-l întâlnesc, în parc,

unde îl aducea o și mai puternică dorință de a-mi comunica faptul – știut de toată lumea datorită cântecelor cu care a împânzit cartierul în acest răstimp – că vrea să avem un copil.

Cred că laserul o să-mi distrugă retina cu care privesc acum ce s-a întâmplat în acea zi de primăvară. Trebuie să-mi administrez o doză de autoamăgire ca să pot continua.

Așadar eu nu l-am văzut, nu m-au lăsat să vin la înmormântare.

Nu eram doar o străină în ochii părinților lui, ci chiar mă priveau cu dușmănie de când "aflaseră" că le port în pânțece o nepoată, Alexandra-Paula.

Augustin nu fusese suficient de precaut, în puținele clipe de repetiție care i se îngăduiau în casă, astfel că mama lui a auzit perfect, din bucătărie, textele ultimelor cântece. Ciulea urechile ori de câte ori fiul încălca interdicția impusă de tată – un om căruia îi plăcea liniștea, după orele de ciocănit la atelier – de a zdrăngăni altundeva decât în parc. Știa că, așa, aude cele mai recente știri adevărate despre el.

Comunicau foarte prost cu Augustin de când acesta începuse să le facă necazuri: nu a reușit să intre la liceu; venea tot mai des beat acasă; odată l-au adus în brânci câțiva prieteni, care îl găsiseră dormind pe caldarâm...

Dar cel mai tare îi supărau complicațiile sentimentale ale băiatului lor. Plătiseră până atunci patru chiuretaje, deși îl înarmaseră cu tot felul de sfaturi care să-l ferească de capcanele matrimoniale. Când au auzit, de pildă, cu câtă ușurință cântă el despre coitul întrerupt, pe care îl practică frecvent cu partenerile de sex – căroră, conform textului, le stingea ca un pompier nu sursa focului dintre picioare, ci pârjolul de pe burtă ori de pe așternut, ca să mai fie loc și de alte incendii pe viitor –, au intrat peste el în cameră, încălcând orice convenție tacită, i-au aruncat cât colo chitara și i-au povestit despre o colegă de serviciu de-a maică-si, Nuți, care, după ce îi pleca amantul să se spele, își băga în vagin cearșaful pe care își vărsase ăla sperma fără nici o grijă, doar ca să rămână însărcinată, să-l prindă, să-l vâre pe bărbat în cușca unei căsnicii.

Augustin a avut, după scena asta, multe probleme cu libidoul. Spunea că aude orăcăitul copiilor nenăscuți din vina lui... Își cerea scuze de la tovarășa lui de moment.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Suzi, care trecuse prin astfel de clipe penibile – și de la care știu o grămadă de amănunte legate de viața intimă a lui Augustin – s-a întrebat chiar dacă nu cumva Casanova a rămas impotent, în ciuda limbajului său viril. Când l-am descoperit eu, într-adevăr, începea să alunece pe panta dezabuzării sexuale.

În anul gol care a urmat a trecut puternic la alcool, fiindcă nu mai găsea alt mijloc de stimulare a imaginației.

E de înțeles de ce m-a oprit mama lui în poarta liceului și m-a întrebat în ce lună sunt. "În ce lună suntem?! În aprilie!", am răspuns eu, intrigată. Abia aflasem și eu de bizareria lui Augustin de a-și mărturisi, în cântec, toate păcatele, și nu-mi venea să cred, nu înțelegeam de ce îmi face una ca asta, lumea știe că eu sunt însărcinată înainte ca dezvirginarea mea să fi avut loc, e posibil, doamnă?, dar gândiți-vă la onoarea mea, am și eu o familie, niște vecini, colegi. "Fetițo, la astea trebuia să te gândești înainte!", și a plecat, lăsându-mi adresa unui ginecolog care să mă rezolve.

Vorbisem până atunci o singură dată cu Augustin, după ce am făcut imprudența de a mă recunoaște în unicul său cântec frumos. Nu pot să accept ideea că Andreea-Paula este rodul întâmplător al unei relații minate de la început de frivolitate. Simt că mi se zvârcolește un vierme în gură când mă gândesc la așa ceva.

Aș fi putut merge la înmormântare, firește dar am preferat să-i ascult pe ai lui, care m-au anunțat că îmi vor rupe picioarele dacă mă vor prinde la cimitir.

Poate că nu a existat nici un mort, ci numai o mult prea grea responsabilitate pe umerii unui adolescent care s-a speriat și a fugit în lume, fără urmă, până acum.

Nu am vrut să știu ce se întâmplă realmente la el acasă în acele zile de priveghi, într-atât de scârbită de mine însămi eram, după ce îi cedasem așa de ușor, ca ultima curvă. Chiar dacă mi s-ar fi spus că Augustin a înviat, nu m-ar mai fi interesat subiectul, nici măcar după ce medicul mi-a confirmat ceea ce știam încă din closetul gării: că sunt gravidă.

Zicea maică-sa că din cauza mea s-a dus el atunci la meci. De parcă n-ar mai fi plecat și altă dată cu galeria – în mijlocul căreia se simțea, cu sticla de vodcă și chitara, ca peștele în apă. Echipa lui favorită juca, în acea zi, 16 aprilie, repet, la Ploiești.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

După ce m-a sunat, implorându-mă să accept o ultimă – "promit!" – întâlnire cu el, a mai făcut o trecere în revistă a repertoriului cu care urma să se prezinte la festival. Mama lui, care îi pregătea sandvișurile pentru drum, a reținut doar că eu îl chinuiesc, nu mai vreau să aud de el, că-mi văzusem sacii în căruță – copilul adică etc. Nici nu mai știam pe cine să mă supăr: pe el, că mă compromitea în maniera cea mai grosolană, ori pe ea, că lua prea în serios niște texte folk. Niciodată nu am reușit să-i zdruncin credința în adevărul rostit de Augustin prin cântec. Nu era o întâmplare, un abuz de interpretare, ci – susține ea acum, după ce o anumită reconciliere a apărut între noi – un joc serios, ale cărui reguli nescrise erau următoarele: într-adevăr nu se putea abține, cel puțin să cânte suficient de tare, astfel încât, prin ușa întredeschisă, să fie auzit de părinți, care, aflându-i necazurile, să-l poată ajuta, în măsura posibilităților.

În afara acestei convenții însă, nu mai exista altceva care să-l apropie pe Augustin de ai săi. Ei simțeau că l-au scăpat din mână, dar încă nu se resemnaseră. Amâneau clipa în care trebuia să-l abandoneze în garsoniera lui.

Gusti nu a avut curaj să le spună că pleacă să cânte la un festival de "muzică tânără", care se desfășura pe un stadion, după încheierea meciului.

Mama lui, de altfel, nici nu avea nevoie de explicații. Îi era totul limpede: Augustin se duce din pricina mea la fotbal, ca să-și înece amarul! Practic, îmi reproșa că nu mă conformez "tradiției", care cerea ca, în relațiile cu fetele, băiatul ei să obțină orice, oricând, fără nici o responsabilitate.

La Poliție am declarat că se îmbătase cu Dorel, colegul lui de profesională, și au plecat la Ploiești cu trenul de unu. Dar nu pentru fotbal, ci la un concert de folk.

Fusesem văzută în compania lui la gară, așa că nu m-a surprins citația pe care am primit-o, la o săptămână după ce sicriul sigilat a fost adus în oraș și înmormântat cu discreția pe care o impunea faptul că Augustin fusese recunoscut cu ușurință de ai lui, deși ceea ce li se prezentase la morgă semăna mai degrabă cu un pachet de carne de vită pus de medic la rece, până la încheierea programului de lucru, decât cu un om.

Nu insist asupra acestei părți oficiale a poveștii, spusă în fața unor oameni care nu mai greșeau atunci când se uitau la burta mea. Orașul e mic, totul se află. Unul dintre anchetatori era chiar tatăl

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

unei colege de clasă, Gheorghiu M. Camelia. Mă cunoștea, îl știa bine și pe Augustin, căci a fost și el în sală, la o serbare școlară de-a fiică-si când tatăl copilului meu, invitat să cânte, a produs ilaritate într-o anumită parte a publicului, care a gustat aluziile la o scenă compromițătoare, petrecută recent în viața directorului nostru. Prin urmare, nu avea nici un sens să persist în a spune că, uneori, există și fum fără foc. "Da, sunt însărcinată. Și ce-i cu asta ? Da, el e tatăl. Care-i problema ? N-ați mai auzit de copii din flori, domnule Gheorghiu? De fete care sunt alungate de-acasă fiindcă își fac de rușine părinții, de studii neterminate, de ratare și, de ce nu, de sinucidere ?"

S-au purtat frumos cu mine. M-au menajat, pot spune. Mi se oferea cel mai comod scaun din încăpere, iar eventualii fumători care căscau gura la ceea ce îmi aminteam eu din ultima discuție cu Augustin, erau poftiți să-și consume viciul pe hol.

Știam că mama lui m-a "încondeiat" bine, dar influența ei asupra "organelor" a fost minimă, răspunsurile mele părănd a lămuri multe dintre nedumeririle lor. Augustin și Dorel s-au îmbătat nu fiindcă le-aș fi turnat eu vodca pe gât, ci din simplul motiv că amândoi erau niște obișnuiți ai alcoolului, care, în lipsa drogurilor, le deschidea noi orizonturi artistice. Primul era, după cum știți, cântăreț de folk, iar al doilea, naiba să-l ia, poate că-i scria textele, sau îi făcea și muzica, în schimbul blugilor, nu știu, erau împreună tot timpul, Augustin i se confesa lui, nu mie, cu mine a avut un simplu contact sexual, habar nu am unde-i casa lui, zău, vorbiți cu cineva care să-l fi cunoscut mai bine. "Mie mi-a spus că pleacă să cânte într-un spectacol, iar acasă, alor lui, că se duce la meci. Ei, și? Unde-a murit? Pe stadion. Ce era acolo? Un concert de folk. Vedeți cum împăcăm și capra și varza? Undă și corpuscul!"

M-au lăsat în pace. Nu avea decât să-l dezgroape și să-l cerceteze milimetru cu milimetru.

NU AU FĂCUT ASTA.

Și-au cerut scuze pentru deranjul cauzat de citație, în situația mea, cu nervii mei atât de încercați, știm că nu e ușor să vă deplasați.

Cearța cu el am păstrat-o însă pentru mine. Iat-o țâșnind acum, în plină pauză publicitară.

Andreea-Paula m-a adus la zi cu povestea lui Ronaldo. "Iubi, lasă-mă să dorm. Cred că am răcit. În seara asta nu mai participăm la concurs", îi spun.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

Ea iese în vârful picioarelor.

Aud cum dă sonorul mai încet

Adunasem atâta ură împotriva lui, încât am răsuflet ușurată în momentul în care l-am auzit cum își semna singur condamnarea la moarte, rugându-mă să ne întâlnim în parc. În sfertul de oră care a durat până la întrevedere, mi-am făcut un scenariu devastator, demn de ultimul bal: bine, măi greiere pârilit, nea Coardă Strunaru, cum îți permiți să vorbești așa despre mine?

A venit cu chitara și însoțitorul lui dintotdeauna, Dorel. Mi-a luat-o înainte, asigurându-mă de buna lui credință. "Motive serioase stau în spatele cererii mele de a ne vedea, o să plec la un festival, prima mea ieșire în public, la un spectacol serios vreau să spun, mi-e frică să nu mă fac de râs, acolo vin nume mari, știi, aș vrea să mă dedic acestei muzici, s-o iau în serios, deci, fără deci, promit că n-o să mai zic deci, îl vezi pe Dorel?, blugii de pe el sunt ai mei, să ai încredere în omul ăsta, împart cu el tot ce am, ei, ce zici?, am un apartament gol-goluț, al meu, din naștere, cu banii pe care îi voi primi la Ploiești o să cumpăr un aspirator, apoi, încet-încet, un covor, un dulap, patul și tu, killing me softly".

Nu aveam cu cine vorbi, abia se putea ține pe picioare. l-am spus totuși să înceteze cu istoriile neadevărate pe care le răspândea în oraș prin cântecele sale cu mine, deoarece știa prea bine că nu aveam cum să rămân însărcinată și că nici nu doresc să mă culc cu cineva până când nu termin liceul. "Am vrut să fim amici, așa cum ești tu cu Dorel, cu care nu poți avea, nu-i așa?, un copil. Adio!"

Dorel, care se autoexilase la câteva bănci distanță, îi tot făcea semne lui Augustin, cu mâna la ceas. Bine că era departe și nu-mi sufla și el aburii alcoolului.

"Bou', nu mai are răbdare. N-ai vrea să stăm și noi pe-o bancă?", și se trânti, nemaipăsându-i de faptul că, totuși, convenisem să avem o discuție nu mai lungă de cinci minute, în picioare.

Nu mi-a dat nici o explicație pentru avansata stare de ebrietate în care se prezentase la rendez-vous. A ținut doar să precizeze că Alexandra-Paula, despre care cânta el în ultima vreme, poate, într-adevăr, să însemne un copil în carne și oase, dar la fel de bine poate sugera un proiect comun, de pildă un spectacol de muzică și poezie, căci am auzit că scrii, mi-a citit Suzi niște versuri de-ale tale care mi-au plăcut foarte mult.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

"Nu-ți mai provoc poluții?", îmi venea să-l întreb. Am dat din mână a lehamite. M-am așezat și eu, cât mai departe de el.

Mulțumindu-mi din priviri că nu îl execut înainte de a-i oferi ultimul cuvânt, a luat chitara și a început să cânte "Am visat că mă iubește cineva", care mi-a luat mințile. Întotdeauna am fost rușinată de vocea mea de capră răgușită. Ne-am dus la gară, ochi în ochi și mână în mână, cu Dorel în spatele nostru, gata să ne culeagă în caz că am leșina de fericire...

Am conceput-o pe Andreea-Paula în toaleta gării, în vreme ce Dorel făcea treispe-paișpe prin sala de așteptare.

Au plecat la Ploiești după aceea.

Așa a fost, pe scurt și alb.

S-a întâmplat ceea ce trebuia să se întâmple, dar nu fiindcă așa a vrut el, ci datorită liberei mele alegeri. Nu Alexandra-Paula, ci Andreea-Paula o va chema pe fetiță, care va fi doar a mea, nu a noastră, căci știu c-o să scrii pe toți pereții, pe toate gardurile și pe toate hârtiile din lume, cu sângele meu virginal, povestea apariției ei. Te-ai răzbunat pe-ai tăi și pe tine însuți, risipitorule de material seminal, taur comunal căzut în melancolia vacilor nebune...

A cedat tribuna, iar el era printre zecile de morți peste care parcă se prăvălise toată greutatea de pe pământ, într-atât de dificil de recunoscut au fost. Ai lui Augustin s-au dus acolo nechemăți și l-au găsit imediat, băiatul mării, ce ți-a făcut nenorocita aia, puiule, scoală-te și hai acasă, nu te mai juca. Dar, în mormanul acela de piele, haine, sânge, oase și carne, nu s-au găsit nici actele lui Augustin, nici ale lui Dorel - pe care, orfan fiind, nu l-a mai identificat nimeni.

Ai lui nu au vrut să știe de fetiță, până când nu au aflat că e sănătoasă, frumoasă și deșteaptă. Mă ajută și ei cu ce pot. Din când în când, vin pe la noi. Locuiesc departe, nu știu exact unde. Nici chipurile lor nu-mi sunt foarte limpezi în minte. De aceea îi numesc generic "ai lui". Nu ne-am putut apropia niciodată sufletește unii de alții.

În ultima vreme, cum am mai spus, a început să mă sune, de dincolo de mormânt, chiar el. Zicea că i-a cumpărat copilului o carte, "Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală", care îi va fi necesară la examenul de capacitate. "Atunci, la Ploiești, au murit cei mai mulți și cei mai buni dintre

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

cei care ai fi putut fi TU astăzi. Gusti, sau Dorel, sau cine dracu' mai ești, te rog să mă scuzi, dar am niște musafiri. La revedere" i-am tăiat eu elanul revendicativ. Dacă i-a păsat într-adevăr de Andreea-Paula, de ce, în treisprezece ani, chiar mort fiind, nu mi-a dat nici un semn de viață, nici măcar în vis? M-am săturat de "cântecele" lui pe care mi le îngână noaptea, la telefon, cu o voce de solist în restaurante. El, marele neînțeles, care s-a zidit inutil pe sine în Alexandra-Paula...Îl scoate din sărite faptul că roboțica îi spune mereu, cu dușmănie: "NU, mama nu e acasă!" Bine că nu s-a trezit lubi astă-noapte, să mă surprindă iarăși vorbind cu el. I-am promis că voi închide telefonul ori de câte ori voi recunoaște vocea care ne-a părăsit când aveam mai multă nevoie de ea.

Sună din nou.

Andreea-Paula își face datoria.

Lubi vede că plâng tot mai des, și încearcă să mă înveselească. A cumpărat, de la măsuțe, un vierme de burete, pe care mi l-a pus în ceașca de cafea, făcându-mă să vomit și să-mi aduc aminte că, totuși, taică-su nu era prea treaz când am pus-o pe ea la cale. A mai luat și o "lumânărică-surpriză", cu care a venit adineaori în dormitor, ținând în cealaltă mână o cană de ceai și câteva aspirine.

Se pare că serialul cu Ronaldo a dezamăgit-o.

Nici astăzi nu am câștigat.

A stins televizorul, a ciugulit ceva singurică în bucătărie, a pus în funcțiune robotul telefonic și apoi a urcat în pat alături de mine.

Lumânarea se stinge și se reaprinde singură. " E ca să ne aducă aminte de tăticu. Ba e mort, ba e viu, după cum vrea mușchii lui", îmi spune Andreea-Paula.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

Domnul Dima

Eu am fost unul la părinți. Am acte, domnule, nu scrie nicăieri Mitică și Dima, ci numai Dimitrie Moldoveanu, uite. C-o fi intrat el în mine, ori eu îl voi fi mâncat pe el, n-am de unde să știu. Acum, da, se poate. Pe-atunci însă, ai mei n-aveau parale de dat la doctori. "Sarcină ușoară, madam", ura mamoșul, și gata, viitoarea mămică-mea se și simțea mai bine cu noi în burtă. Ptiu, drace! I-a spus odată că s-ar putea să ai gemeni, Salomeeo, dar așa, în glumă. Pot să jur că am auzit asta, fiindcă de-atunci a prins gust mama să cânte nani, nani puii mării și să asculte la pick-up. Era muzica hard la modă, și ea ne bombardă cu pâcâiturile acelea care ar fi făcut să se devoreze între ele până și cele mai bune prietene, darminte niște piscoiași care or să sugă de la aceeași mamă și or să-și zică frate-meu. N-am să-i înțeleg niciodată decibelii în plus. Cert este că, la următorul control, a aflat că nu e în regulă ceva cu noi. Deja rămăsesem eu, Mitică. Sau Dima, depinde din ce unghi vezi textul meu. S-ar putea ca unii să mă considere o sinteză a amândurora. Nu mă supăr, dar e ca și cum ați zice că sunt nebun. Cred că nu mai avem ce discuta. Mi-a făcut plăcere.

Nu sunt dintre aceia care se bălăcesc în placenta textuală și se cred în drept să eludeze oralitatea atunci când catadicsesc să comunice. M-ar fi chemat Raoul. Eu îs Mitică, domnule, și știu ce înseamnă să te calci pe ficat și pe inimă cu aproapele, cu lipitul tău. Cu Celălalt, dacă vreți. Dar mai bine să nu vreți, căci eu nu am studiat Filosofia, ci Topometria. Acum colind văile, dealurile și câmpiile. Până în 1990 m-am ocupat de sistematizarea străzilor. Mi se zicea "Demolatorul". E facultatea pe care mi-am ales-o dintre cele care mi-ar fi asigurat TR-ul. Decât turnător ori mai știu eu ce altă meserie din bancurile cu Bulă, parcă suna mai bine topometru...topometrist, domnule locotenent. "Ești pe mă-ta, boule! Soldat neinstruit, asta ești!" Atunci a fost întâia oară când am avut certitudinea că Dima era în mine fără să-și fi cerut voie. Bineînțeles că pe el îl vedea ofițerul care mă privea cu scârbă. Ar fi avut și de ce, dacă i-ar fi știut parcursul în viață de până atunci. Poate că asta citea pe chipul meu cu atâta osârdie. Dima avea semne de peste tot: când și-a spart el capul de colțul blocului, chiar în ziua în care reușise să promoveze dintr-a patra într-a cincea; un furuncul imens, pe care și l-a stors în baie, deși mama îi interzisese asta, era amintit de craterul din frunte;

arsura, celebra lui arsură care îl chelise la 16 ani etc. În mod normal, Dima nu avea ce să caute în compania aceea, din simplul motiv că nu reușise la facultate. Lui i-a priit trupa, și toată viața avea să pomenească minunata ciorbă la comun. Mie îmi place, domnule, să fiu singur, să mă scarpin unde am chef..., dar ochii tăi exact asta împiedică. Sunt un străin pe o scenă unde exhibiționismul e interzis. Dar cum altfel să ne deosebească publicul, dacă nu-i arătăm puța și nu râgâim în microfoane? Dima c'est moi, iar celălalt, Mitică. Aplauze! Un cântec în amintirea lui! Am crezut că voi fi linșat de tinerii aceia beți, demni urmași ai pletoșilor de-acum câteva decenii. Erau înregistrări în concert acelea, sunt sigur. Calitatea lor defectuoasă m-a feroicizat într-atât, încât am ajuns să-l înghit, încetul cu încetul, pe Dima. Căci doar eu m-am născut, scrie clar, privește: Dimitrie...

Te plictisesc, știi. Mă privești într-un mod care nu-mi place. Dima nu există. O fi fost vreo lună, două, dar apoi a intrat în mine. Toată lumea putea să înțeleagă asta, mai puțin maică-mea, care nu citea reviste de parapsihologie. Nu s-a plâns vreodată de mari dureri de cap. Ei îi intrase în minte că are gemeni, așa că, văzându-mă singur, mi-a creat, în lehuzie, un duplicat imaginar. Mitică eram doar atunci când îi aduceam bucurii. Celălalt, sigur că da, se numea Dima. De la un moment dat, începurăm să avem fizionomii și comportamente atât de diferite, încât mama fu nevoită să apeleze la un croitor de comandă pentru costumul lui Dima, care se îngrășase enorm în comparație cu mine, un poet îndrăgostit de colega din banca de-alături. Lui nu-i plăceau fetele – deși avea să se însoare cu una foarte drăguță și înțelegătoare. Le trata ca pe niște viitoare debarasatoare, în crâșma lui din cap. Atâta vis avea el în caietul meu de versuri: "să fac o bodegă, bă, să vină lumea să bea bere și să se pișe pe gard". Am avut un oarecare succes cu poemul ăsta, în cenaclul școlii, la o întâlnire cu scriitorii din oraș. Au spus că am talent, să continui, să citesc mult și să scriu în fiecare zi. Dima a fost titularul eului meu liric până în ziua când a sosit un critic literar de la București. Ai noștri mă împinseră în față, ca pe o speranță a poeziei locale. Am intrat în pământ de rușine atunci când somitatea își exprimă nădejdea că nu făcuse atâta drum pentru a asculta un puști prost educat care debitează pornografii. Chiar în seara aceea, caietul meu de încercări literare deveni suport al calculelor matematice care aveau să mă ducă la Politehnică. Se apropia admiterea, iar episodul

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

penibil căzuse cum nu se poate mai bine. Alesesem, de bună voie, Fizica și Matematica, în detrimentul Limbii și literaturii române.

Lui Dima puțin îi păsa de schimbarea aceasta. El "vedea" numai navete de vin și bere și o grămadă de încurcături, inerente aprovizionării. A făcut liceul la seral, uzând de o adeverință cum că ar munci undeva. Mama s-a chinuit mult cu profesorii până să le ghicească nevoile. Dirigintelui, de pildă, i-a dat o mapă de piele, pentru un 7 la teză, și abia după ce ieși din cancelarie își aminti că lui Epure îi mai dăruise și luna trecută o mapă. Multă umilire a îndurat biata maică-mea! Parcă n-ar fi fost aceeași femeie cu cea care striga Bravo! atunci când se pronunța numele meu de premiant. Își făcuse prietene atât în rândul mamelor cu copii buni, cât și în al celor care se rugau la ceruri pentru promovare. Așa dorea ea: să mă împartă pe mine, Unicul, cel din acte, cu Celălalt.

Reușita mea la facultate nu a fost o știre într-atât de îmbucurătoare încât să-i alunge de pe chip jalea petrecerii lui Dima la gară. Îl luaseră în armată înainte ca el să-și fi terminat liceul. Abia când am revenit eu în oraș, ca stagiar, a început el clasa a 13-a. Dar nu-i păsa de asta. Pe câtă vreme eu nu aveam nici un viitor în meserie, el își realizase visul: chioșcul era instalat chiar în curtea casei! În cei câțiva ani cât am fost plecat, Dima și-a făcut o casă lângă cea părintească, a turnat beton în curte, a reușit chiar să modifice numerotarea imobilelor de pe stradă, al lui fiind 62, iar al nostru, 62 bis. În plus, se căsătorise. Mi-a trebuit multă vreme până să mă acomodez cu noua realitate. Aveam o poartă comună pe care intram - el cu mașina, eu pe jos -, și cam atât. Nu mai comunicam între noi. El nu-și mai vedea capul de grija clienților - care, într-adevăr, se urinau pe gard. De fapt, asta o îmbolnăvi pe mama: imaginea ălor care se mulgeau sub nasul ei...

Firește că nu mai existau straturile de flori. Cireșul plantat de ziua mea fusese printre primele victime ale vântului de schimbare care bătea dinspre Dima. Pe unele le-am văzut cu ochii mei; altele, le-am aflat de la vecini. "Dima-i un bețivan, ne-a stricat liniștea cu crâșma lui. Fă ceva, băi Mitică, și bagă-l în planul de demolări!", îmi ziceau. Mama nu vru să-și resoarbă fiul închipuit, astfel că moartea ei îmi dăruie pe de-a întregul un frățior în carne și oase, cu burtică și o chelie de care toți copiii râdeau. Pe banii lui am îngropat-o. La praznic, de față cu toți vecinii, a mărturisit că mama fusese o femeie minunată, fie-i țărâna ușoară, în schimb, fiu-su i-un porc ordinar. A fost primul

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

scandal între mine și Dima. Se uită destul de repede împrejurarea în care ajunseseam atât de apropiați cu casele, opinia generală fiind aceea că doi oameni atât de deosebiți nu puteau fi constrânși să intre pe aceeași poartă decât de soarta rea. M-am însurat și eu, mi s-a născut o fetiță, care vedea prin geamul de la bucătărie scene oripilante, devenind spasmofilică din cauza asta. Un copil extrem de dificil. Nu mai suportam. Îl rugam să fie om de înțeles, să dea muzica un pic mai încet, să..."Băi tâmpitul!, băi dobitocule!", îmi răspundea, și mă silea să intru înapoi în casă, amenințându-mă cu toporul. Ce pedeapsă nedreaptă alesese maică-mea pentru pretinsa mea pedofagie! L-am cerut medicului legist să constate dacă se aflau în creierul mamei urme de păr sau unghiute. Nimic. Am fost singur la părinți, și rămân cu un vecin care, într-o bună zi, îmi va crăpa capul.

Pe mine mă cheamă Dimitrie Moldoveanu. Prietenii îmi zic Mitică. Pe vecinul meu cu care vreau să mă judec îl cheamă Dima. Ion Dima. Într-o zi aflându-mă la poartă împreună cu vecinul meu Gavrilu, care nu poate să depună mărturie, fiind decedat în prezent, a venit la noi copilul lui Dima Ion, Dima Florin, și mi-a cerut o sapa. "La ce-ți trebuie sapa mea?", l-am întrebat, nevrând să-l las pe inginer pentru sus-pomenita unealtă agricolă. "Îi trebuie lui tata, să-ți curețe locul de la cimitir". Așa a răspuns și după ce i-am cerut să repete ceea ce spusese. Întrucât mă simt amenințat, atât eu cât și familia mea, rog autoritățile să facă o vizită la fața locului. Menționez că vecinul meu martor din păcate s-a prăpădit astă-vară la mare, unde a adormit pe saltea și l-au găsit după trei zile. Dar el are mai multe dovezi că ceea ce spun eu e adevărat, pe el rugându-l să compună acest memoriu, fiind băiat cu facultate, eu neavând exercițiul scrisului. Sper să obțin de la familia lui Gavrilu înapoi acele hârtii. Sunt pensionar și știu că toți suntem datori cu o moarte, dar nu vreau să se îngrijească de asta tocmai Dima Ion, care din băi tâmpitul și băi dobitocule nu mă slăbește. Apare ca un strigoi pe locul fostei lui case și revendică drepturi pe care la demolarea lui de-acum 20 de ani le-a obținut, și anume: suma de 30.000 lei, care erau bani grei pe vremea aceea; mutarea într-un bloc din apropiere, ceea ce e iarăși foarte bine. El zice că excavatoarele îl surprinseseră atunci acasă și că i-ar fi rămas oasele acolo, ceea ce nu e adevărat.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Haruspicina

Poarta familiei Moldovan era încuiată, de frica mascașilor. În fața ei așteptau, într-o oarecare ordine, anii din ultima perioadă.

Discutau.

O iritare nealbită încă de zăpadă a simțit noul an când a apăsat pe clanță.

Dădu să sară gardul, dar ceilalți îl opriră:

- Hei, nu vezi unde-i coada?

Abia venitul nu-și putu reține un zâmbet, apoi iar încercă să ajungă dincolo.

- Domle, ăsta nu-nțelege de vorbă bună!, îmi zise unul, în ochirea lui după cineva cunoscut căruia să i se plângă, adică vine mucosul și se vârnă-n față, trăi-l-ar naiba...

Eu eram în plasa doamnei Moldovan. Un pui congelat. Continuum să pătez ce-aveam în jurul meu: două cărămizi de cafea și "Răcnetul" cu programele de Revelion ale televiziunilor locale.

Fusesem martor al rândurilor de mai sus, cum o așteptam pe mama Rozei să găsească în poșetă cheia, să descuie, apoi să-ncuie la loc, căci ne întorsesem de la Big Non Stop și eram flasc, suficient de dezghețat ca să înțeleg spiritul vremii.

I-am dat un răspuns echivoc - mă întorc imediat ce mă eliberez de trup și lămurim lucrurile -, care i-a potolit pe toți.

O rugam în gând pe gospodină să mă gătească mai repede, eu fiind deja curățit de măruntaie. Aș putea fi băgat direct în cuptor, cu ceva mirodenii pe mine.

În acea zi, dintre ultimele ale anului, doamna Moldovan nu mai ducea grija bucatelor pentru masa de Revelion. Totul era pregătit în mare măsură și datorită Rozei, care își avea invitatul ei special.

Madam ieși totuși seara pentru mici cumpărături și, în buticul din stația de autobuz, se întâlni cu o prietenă care îi tranzita cartierul.

Mă avea tocmai introdus în sacoșă când fu strigată de aia.

Nu se mai văzuseră de-aproape cinci ani. Copilăriseră împreună, dar acum le despărțea traseul lui 14.

- Ce mai face Rozica?

De parcă abia ar fi așteptat să i se pună această întrebare, doamna Moldovan intră direct în subiect:

- Vorbesc uneori cu ea, bunăoară când spălăm rufe în baie, și numai ce-o văd că-și spintecă burta cu-n briceag. Nici tu păzea, mamă, nimic. Practică harachiri, zice că-i pasiunea ei. la fiecare intestin și-l dă cu o soluție, naiba știe ce-i, dar miroase a trandafiri de te ametește.

Și eu, dacă aș fi fost în locul celeilalte, aș fi zis că soarta fusese nedreaptă cu Lenuța, de-o adusese într-un asemenea hal de nebunie la nici 50 de ani, așa, dintr-o dată, fără nici un semn care să-mi fi permis acum să spun că încă din grădiniță i se întâmpla să scape caii....

- Zice că asta e adevărata igienă, sănătate curată, continuă mama. Mi-a arătat și niște cărți, să nu cred c-ar face de capul ei. Dar eu una nu știu...Poate că nu mai înțeleg eu tineretul de azi.

- De ce nu-i cauți un băiat cu care să se împrietenească? Imediat or să-i treacă gândurile astea...

- Ce gânduri, tu, n-auzi că-s fapte?!

Și eu aș fi urcat în primul autobuz, spunând ce bine-mi pare că ne-am întâlnit, la mulți ani etc.

Este 31 decembrie, ora 22,45. Nu pot spune că sunt chiar eu în clipa de față.

Tocmai a expirat Roza. Să fiu boarea asta care-i înconjură friptura...

Sunt cam zăpăcit. Până la începerea transcrierilor ăstora, mi-am făcut de cap prin paharele de pe masă, ca orice indeterminat.

Nu mai am nici o legătură directă cu trupul meu. Prăjeala de pe el e de doi milimetri. Chiar acum e împărțit mesenilor, cu o lingură de piure alături.

Ader la suprafața uleioasă a fostului meu piept când îmi dau seama că ea a luat în mâini cuțitul și furculița.

Stă aplecată deasupra mea. Izbucnește în răs, ca proasta. Mici stropi de vin din gura ei sfârâie pe mine, răcorindu-mă.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Își revine. Taie, duce la gură. Mestecă. Ce bine e aicea la tine, în bazinul de sub limbă, cu vârful căreia mă iei și mă salți până sus, în cer, unde mireasma de trandafir e și mai puternică...Sunt cel mai fericit spiriduș din lume. Deloc nu regret că mi-au luat piuitul.

Ea m-a terminat.

Mă înghiți.

I se făcu rău.

Ieși afară să ia aer curat. După ea sosi în curte și invitatul special, care o cuprinse de după umeri și o întrebă:

- Ce s-a întâmplat, Rozy ? Pot să te-ajut cu ceva?

Pe băiat îl cheamă Jean-Gabriel și e student la Informatică. Are deja viză pentru Canada. În viața mea anterioară celei de pui în ograda Avicolei am fost și eu de-același sex, colegi de liceu chiar. Mă omora faptul că nu aveam nici o aplecare spre concret. În plus, mă caracteriza "Prin procură, trăiesc orice aventură".

Roza răspunse că nu, nu avea nevoie de nimic.

Jean-Gabriel insistă:

- Dar ce ai? Mie poți să-mi spui. Te-am supărat, te-am jignit cu ceva? Te rog, uită-te în ochii mei!

Ea însă nu se putea întoarce. Simțea că n-o să mai reziste.

- Hai să facem câțiva pași. Nu-mi place când ești tristă.

- Vomit unde vreau eu. E clar?, zise ea tăios.

Jean-Gabriel se retrase. Îl văzu că o aștepta în hol.

După ce mai luă aer, atât cât să se plictisească Jean-Gabriel, la care ținea totuși îndeajuns ca să nu fie văzută în halul acela de răvășeală, Roza intră direct în baie. Își dădu cu puțină apă pe obraji, apoi își descheie cămașa, o dezbracă și, doar în blugi, își înfășură strâns șoldurile cu un prosop, luă ligheanul destinat, îl puse în dreptul abdomenului și se tăie.

Eu am ieșit imediat și am început să privesc spectacolul, de pe marginea vasului care se umpluse cu sânge și intestine.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Se apleacă sub chiuvetă, de unde ia o sticlură. Înmoaie puțină vată. Și-n mirosul acesta puternic de trandafiri văd cum își curăță măruntaiele!

Așadar maică-sa avusese dreptate, deși mi-e greu să cred că asemenea scene s-ar putea juca și cu public. Mai mult ca sigur că o spionase și că de-atunci fabula pe-această temă.

La un moment dat, Roza apucă un pumn de intestine și le desfășură pe-o carcasă de radio.

Destinul nu i se adresa prea citeț.

Nu înțelegeam de ce preferase asta ceștii de cafea ori palmei întinse contra știi tu ce chivuței care se pretindea a fi Jean-Gabriel în materie de ghicit.

Mări ochii. Murmură ceva. Ce-o fi văzând în încurcătura aia de mațe, am vrut să aflu, introducându-i-mă în gând, grație naturii mele foarte greu de explicat mie însumi chiar, darminte...Comparați-mă cu Neghiniță.

Mai întâi să-ți spun că în anul care-o să înceapă îți vei găsi un drum în viață. O să reușești să pleci din țară, te măriți, prinzi un loc de muncă bun, câștigi la Bingo, ceva în genul ăsta. E un an decisiv, ce mai. Toate iluziile, fantasmagoriile și porcăriile de beteală pe care "Și ieri va fi o zi" ți le-ar fi putut oferi n-or să-ți provoace decât un zâmbet condescendent. De unde știi? Am cunoscuți în toate regnurile, știu tot, sunt dat în paișpe. Știu că nu prea ți-ai trăit anii, toceai tot timpul pentru examene, scoteai nasul afară doar când mergeai la preparații, erai la X-D, eu la I, o singură dată am încercat să intru în vorbă cu tine, aveam același drum spre casă, îți aduci aminte?

Dar mi-am dat seama imediat ce devenisem: o simplă idee nuanțată, dacă nu cumva un amalgam neinteligibil. Oricum, până îmi venea rândul la exprimare, puteam revizui textul.

Lipsa fundamentului teoretic m-a făcut ușor, prin urmare ajung adeseori la poarta rostirii.

Asist neputincios la afirmarea tezei că-n noul an Rozei i se va întâmpla ceva groaznic.

Simbolurile de pe tăblița de "Gloria" emit răspicat sentința.

Aud toate aceste locuri comune învelite în hiper-teorie și nu-mi vine să cred că e posibilă o asemenea întoarcere la misticism și obscurantism.

Adică de ce să mori ori să dea naibii vreo boală peste tine? Abia ai terminat liceul, nici nu ai făcut ochi, cum se zice, părinții nu ți-au arătat ce e viața, nu te trimiteau iarna cu noaptea-n cap să-ți

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

prelungești șomajul, nici măcar să cumperi lapte, aduceau ei totul, odată i-am văzut descărcând din BMW un sac de pui congelați, stăteam pe balcon, la o țigară, și întâmplarea a făcut să văd chestia asta, nu-mi place să mă uit în curtea vecinului, și-atunci mi-a venit o idee, dar nu puteam scrie nici cum mă cheamă, seara am avut 39 de grade, iar a doua zi dimineată, după cafeluța în care n-am deslușit mai nimic, încă mai ardeam, m-am așezat la computer, draga mea, și-am început o schiță cu niște ani care stau buluc în poarta ta, mai vine unul, se ceartă între ei care să fie trăit, apar eu sub forma unui pui și mă erijez în arbitru al disputei, mă rog, ceva destul de stupid, pe-atunci eram la pământ cu moralul, crede-mă, chiar vedeam anii tinereții mele cum "crapă și se duc dracului", n-aveam condiții de lucru, îmi zbierau nepoții prin jur, maică-mea mă tot bătea la cap cu profețiile ei sumbre, c-o să fiu până la moarte baby-sitter...

Dar rămăsesem total izolat în acea "lume a concepțiilor despre...", așa că m-am întors înapoi în baia harachiri-ului.

Terminase.

Avea fața de ceară când ajunse în sufrageria cu oaspeți.

Maică-sa bănuia ce se întâmplase, dar se abținu să comenteze.

Roza se apucă din nou să mănânce, să vorbească, să urmărească programele TV și să bea.

Jean-Gabriel o recunoscuse pe cea dintotdeauna. Îi zâmbi. Ea îi răspunse strângându-i ușor mâna.

- E bine acum, nu?

- Da.

Desigur, nu mai putea fi vorba de gelozie. Constatam o stare de fapt de pe marginea farfuriei cu ciorbă a domnului Moldovan, și-atât.

Mai erau și alții la masă, fete și băieți, rude de-ale ei, mă rog, nu mai insist. S-a ciocnit pentru fericire, succes...

Îmi spun că eu sunt copilul odorific al Rozei, supraviețuitorul ei...

De bună seamă că am o compoziție complexă.

O să umblu cât m-or ține legăturile Van-der-Waals, pentru că și viața de galeră e de trăit!

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Licitația

Afară e urât, ca în atâtea dimineți ratate. Dacă ies acum din casă, va trebui să-i dau un telefon mamei. Ce i-aș putea spune, decât bine, o să vin la voi când pot.

Aud cum intră frigul în oasele trecătorilor. Prefer o coloană vertebrală glisantă, unei plimbări în aer liber. Nici nu știu ce ar trebui să cumpăr. Mai bine zis: ce mai am de mâncare? Cam totul s-a consumat zilele astea. Petrecerile mi-au dus vestea, dar m-au și lăsat fără un borcan de zacuscă în cămară. A făcut mama niște prăjituri, de care nu cred să mai fi mâncat vreodată invitații mei. Ce mai!, s-a întrecut pe sine. Dacă tot vine așa de rar pe aici, măcar s-o pun la treabă, să se cunoască mâna ei în pregătirea zilei mele de naștere. Am împlinit 30 de ani, acum o săptămână. O vârstă frumoasă, așa e. Numai că ea stă bine altora, nu mie. Nu-i pe măsura mea. M-am uitat în "oglindea fermecată" chiar înainte de a fi sunat primul oaspete. Spunea că e vremea să am copii și un soț care să mi-i facă. Cei 30 de ani nu mai încăpeau în garsoniera aceea. Mă rupsesem de-ai mei, doream independență...Am obținut-o, cu prețul acesta, pe care oglinda mi-l revela cu atâta cruzime, la cea dintâi consultare.

Platourile erau pe masă, mama ștersese cu zâmbetul orice urmă de resentiment față de mine, la ușă suna cineva...Ce mi-o fi venit să intru în baie? Probabil că gustasem din toate cremele și maionezele serii. De fapt, mesajul era așa de limpede, că nu trebuia să-ți vină rău ca să găsești pretextul unei ochiri înspre oglindă. Desenul din covor, sunt sigură, ar fi răspuns la fel: "E cam târziu. Grăbește-te să ai o familie!"

Bineînțeles că nu am fost în apele mele nici măcar după ce Radu mi-a reproșat apatia pe care o afixam la propria mea aniversare. Mulți dintre participanți dădeau vina pe rotunjimea vârstei împlinite. Radu însă, nu mă găsea decât pe mine vinovată de stricarea chefului. Pentru el, timpul încă are răbdare. E abia în al treilea an de meserie. Îl simt că vrea să și-o însușească până la capăt. Asta-i pasiunea lui. Mama crede că interactivitatea l-a cam zăpăcit pe bietul Radu, discuțiile lui zilnice cu computerul căpătând, în opinia ei, o nuanță afectivă, pe care numai răcirea relației dintre mine și el ar face-o cu puțință. Nu este adevărat! Radu ține la mine, ca la început, când ne-am cunoscut. Își

iubește munca, atâta tot. Sunt dispusă la sacrificii pentru împlinirea lui profesională. Doar să mi le ceară. Sau măcar să mi le sugereze... Aceleași discuții, mereu același punct, dincolo de care comunicarea dintre noi încetează. Fie că schimbă subiectul, fie mă dezbracă și... Uit iarăși că anii trec și că statutul meu nu e dintre cele mai de invidiat. Perspectiva mariajului există doar în mintea celorlalți, a prietenilor lui și ai mei, care ne văd de-atâta vreme împreună, la cinema ori pe aleile Parcului.

Nu toți s-au căsătorit. Nușa, de pildă, are cu un an mai mult decât mine, și zice că se simte foarte bine singură. Mi-a promis că o să-mi țină un curs de acomodare cu urâtul, despre care îi mărturisisem de-atâtea ori că mă cuprinde în celula mea numită "acasă". E și asta o cale de urmat. Are un serviciu bun și nu e din cale-afară de urâtă. Ba chiar e simpatică uneori. "La nevoie, îți poți cumpăra o lumânare electrică, pe care s-o uiți în priză până când vine moartea să te ia", mi-a zis. O prejudecată mai puțin. "Dar faptul că ai scăpat de chinul unei alegeri, care se va fi putut dovedi mai târziu neinspirată, nu contează? De unde știi că bărbatul pe care ai pus ochii nu are în el gena alcoolismului?" Sora ei se arsesse în căsnicie. "Copii? La ce-ți trebuie? Cu ei ori fără ei, tot una e". O mătușă de-a Nușei stă la căminul de bătrâni, și mereu o bombardează cu rugăminți de genul ia-mi aia, fă-mi ailaltă, deși are un băiat și o fată, care locuiesc în apropiere dar n-o vizitează cu anii. Probabil că și eu voi uita de mama. Nu știu. Mi-e imposibil să-mi închipui astfel de scene. Părinții mei sunt tineri, nici n-au împlinit 50 de ani. Mama e în plină formă. Dacă s-ar strădui un pic, ar mai putea rămâne o dată însărcinată. Are 48 de ani. Mai curând ajung eu la spitalul de nebuni decât ea la azil. Are bani puși de-o parte, în caz că o va rupe definitiv cu tata. Cearta se iscă din senin între ei, de când îi știu. De aici cred că-mi vine dorința de a nu depinde de altul. Ei sunt împreună și azi, iar eu sper ca suma aceea, considerabilă, să fie deturnată către zestrea mea. Am atâtea cărți și materiale de fustă în casa părintească, pe care le-am cumpărat din bursă. La nevoie, pot revendica multe alte lucruri de la ai mei!

Și totuși, continui să rămân singură. Aș fi putut scăpa, în studenție, de gândurile astea. Unul dintre colegii de grupă se ținea scai de mine, voia neapărat să ne căsătorim. Chiar din prima zi de facultate a început asaltul. Îl cheamă Ion. El este cel care, probabil, semnează rândurile acestea.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Nu știu, de fapt, cine a câștigat licitația. Oferta mea de conținut existențial pentru o proză a ajuns la toți cei cărora le voi fi plăcut cândva, de vreme ce-mi trimiteau scrisori de dragoste prin colegile de cameră. Dintre toți, doar Ion semna citeț. Ceea ce fac eu acum, vreau să fie luat ca o faptă bună. Dacă se câștigă un ban din poveste, foarte bine! Și-așa nu prea m-am dus pe la biserică. În școală, suflam, ce-i drept, colegilor aflați în suferință.

Firește că perspectivele deschise de discuția cu Nușa nu pot fi albite doar cu asemenea lucruri caritabile. O să fiu numită domnișoară bătrână. Într-o bună zi îmi vor cădea dinții, iar în alta, părul. Sfârșitul mi-e la o lumânare electrică.

Radu calcă tot mai apăsător pe calea echivocului sentimental, descrisă de Nușa. Încă mă iubește. Consideră că întâlnirile noastre săptămânale sunt de-ajuns. Ne vorbim duios, avem în ochi privirea îndrăgostiților, ne înțelegem bine și în dialogul trupurilor...Atunci? Nu pot fi geloasă pe calculatorul lui. Atâtea ceasuri mi-l oferă munca pe care și-a ales-o, cu atâtea mă mulțumesc. Dar vine și vremea când întreb oglinda. Petrecerile își pierd atunci din promisiunile care au însuflețit pregătirea lor. "La sfârșitul mesei vom anunța logodna" e amânată indefinit. Doar vase murdare și fețe de masă pătate rămân după chermeze. Aproape jumătate de salariu aloc, lunar, pentru serbările de la sfârșitul fiecărei săptămâni de despărțire.

Nu mai facem dragoste în ultima vreme. Speram să fie acesta semnul unei orientări a relației noastre pe făgașul firesc. Dintotdeauna mi-au plăcut romanele în care ei se cunoșteau fizic abia în patul conjugal.

I-am spus și lui Radu asta, după. A izbucnit în râs. Eram ipocriți amândoi, dar mai ales eu, care vorbisem. El, cel puțin, tăcuse. Nu mi-a reproșat niciodată că nu fusesem virgină, iar eu m-am abținut să-l întreb de unde căpătase îndemânarea aceea. Ne-am mulțumit cu starea de bine care însoțește un "debut" neratat. Știam că Radu avusese o mulțime de prietene înaintea mea. Doar eu am reușit să-i modific în chip vizibil comportamentul. Părinții lui au văzut în schimbarea aceasta un semn rău. Din orgoliosul fără de limite, care ar fi sărit la bătaie dacă l-ar fi acuzat cineva de îndrăgostire, Radu ajunsese, culmea!, să transmită el însuși vestea.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Ne-am cunoscut la un curs de calculatoare. Cred că ai lui blestemă clipa în care i-au propus să-și consume în mod util perioada de șomaj... Zic și eu. Poate că ei nu au nimic cu mine. Mă consideră una din seria acceptată din capul locului. Singurul lor copil, e firesc să aibă fete din fragedă pruncie. Dacă aș insista odată cu întrebările, cred că aș avea surpriza să aflu că primul orgasm l-a avut nu în baie, solitar, așa cum am citit că este normal, ci în compania unor "fetițe" cumpărate de maică-sa. Grija lor ca băiatul să nu sufere din punct de vedere sexual a dus, bănuiesc, la sațietatea lui de azi. Căci îmi place să cred că nu sunt eu aceea care i-a domolit virilitatea. Cu mine, într-un fel, și-a mai recăpătat-o. Este nedemn pentru mine să recunosc asta, știu. Geme lumea de crai. Pe mine m-a atras tocmai crepusculul zodiei lui: Taurul... ajunsese un cursant banal, care nota cu osârdie tot ceea ce se preda. Interesul meu era minim. O însoțeam, pur și simplu, pe Nușa, care își găsisse un post de secretară la un birou notarial, unde i se cereau bazele Biroticiei. Eu doream să obțin un punct în plus la CV, în eventualitatea că, odată, voi părăsi învățământul gimnazial. Radu își punea toate speranțele în acel curs, deoarece ai lui îl amenințaseră cu micșorarea stipendiilor. Nu voise să se înscrie la nici una din facultățile particulare din oraș.

Să fi fost oare vorba de-aceeași **nevoie de independență**, care a făcut să ne întâlnim acolo? Nu cred. Relațiile cu ai lui sunt, în continuare, excelente. Nu-și face nici o problemă atunci când îi comunic ritos că maică-sa refuză sistematic să mi-l dea la telefon. Legătura noastră durează de trei ani. Ei sunt obișnuiți cu efemeride, cărora, în cel mai rău caz, le plătesc chiuretajul. Faptul că Radu a încetat să mai umble și cu altcineva în afară de mine, că nu mai râde chiar din orice și că a început să scrie poezii, li se pare de rău augur. Nu concep să devină socrii mei, deși le-am spus, de nenumărate ori, că nu doresc altceva decât simplul lor consimțământ.

Între ai lui și ai mei s-ar putea lesne crea o monstruoasă coaliție. Bine că nu se cunosc încă. Mama nu-l suportă pe Radu, fiindcă nu are studii și nici cine știe ce prestanță. Poveștile cu dulăul care fusese el înainte de a mă întâlni pe mine o scârbesc pur și simplu. Nu poate să înțeleagă ce fel de familie este aceea în care părinții își împing fiul la desfrâu. Degeaba i-am invocat eu rațiunile superioare, de sorginte occidentală, care stau la baza educației lui Radu. Când le-am spus că în vest se obișnuiește ca fetele care împlinesc 18 ani să fie deflorate chiar de către tații lor, mama a făcut o

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

criză de nervi, iar tata mi-a dat o pereche de palme și mi-a spus să-mi găsesc o altă locuință, deoarece aveam deja 28 de ani. Acolo, în America, odraslele plecau de-acasă la 14 ani. Să zic, prin urmare, mersi că mă suportaseră de două ori mai mult decât părinții cu care îi comparăm eu. N-am plecat imediat. Nici nu aș fi avut unde; la Radu era imposibil, iar Nușa împărțea camera cu surioara ei divorțată. De la început am știut că n-o să am zile albe cu rudele dinspre Radu.

Este, pentru mine, **soțul meu**, deși nu dă nici un semn că ar dori să accedă la rangul ăsta. Mă atrăseseră decadența lui, plictisul din priviri, sinceritatea cu care credeai că se gândește la lucrurile profunde ale vieții...Nu știam că, de fapt, acesta este comportamentul tipic al dezabuzatului sexual. Dar chiar și după conștientizarea acestui lucru, vedeam în el persoana pe care o aștept dintotdeauna. Nu meditatorul meu la Fizică - întâia mea iubire -, nici ceilalți bărbați - pe care nu-i mai enumăr aici, e treaba lui Ion să detalieze -, ci Radu. În fața nimănui altcuiva nu am simțit că nu-mi mai aparțin. Întâia biruință a fost aceea de a-l determina să citească poezii. Apoi chiar mi-a compus câteva, sensibile. Batjocura la care se expunea, acceptând jocul meu, nu-i învinsese de tot orgoliul. Nu suporta să aduc însă vorba de căsătorie. Era mai grijuliu decât mine în privința anticoncepționalelor. Mă suna în fiecare zi ca să-mi amintească de tabletă. Ora fixă începuse să mă streseze. Mi-a ghicit gândul de a-i forța mâna printr-o sarcină, într-o seară, când numărarea pilulelor din flacon îi arăta faptul că nu înghițisem nici una în săptămâna aceea. De atunci nu mai facem dragoste.

Cum aș fi putut fi surâzătoare, la ziua mea? La ce folos acele flori, și minunatul tort cu frișcă, și poemul lui Radu, special scris pentru aniversare? Au venit, au mâncat, au pătat, au dansat, au plecat. Sunt încă prea aproape de momentul acela, ca să judec bine ce am de făcut.

Pregătirile pentru deseară sunt gata de ieri. Îi voi arăta că am fost o fată cuminte în săptămâna care a trecut: mi-am luat doctoria, leafa, dulciurile, vinul de rigoare...

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Povestea moare

Măcar să încep. Continua-va altul. De când mă tem de "insuficiența auctorială", nu mai am curaj să pășesc dincolo de țarcul meu existențial. Așa că lasă-i pe alții să vadă întregul. Tu parcelează-ți cât poți, aruncă praf în ochi dacă vrei să te strecuri mai departe. Tu ai necazurile tale, pe când ei, învârt paharul toată ziua. Cine mai face atâtea instilații ca mine? Să-l văd pe ăla care pune alcool în gură după ce știe ce are. Din curiozitate. Sau cafea. Nici asta n-am voie. Beau colegii mei Coca-Cola și îmi râgâie în urechi, până ce nu mai rezist și le spun adevăratul motiv pentru care eu prefer sucul de portocale. Unii dintre ei au fost cândva în situația mea. Doar ăștia sunt dispuși să mă audă. În bufet e o hărmălaie care numai la mărturisiri nu îndeamnă. Stau în colțul meu, cu un sandviș de-acasă în mână, și casc gura la îmbulzeala de la teighea. Mare noroc cu Ovidiu ăsta. Înalt cum e, ușor reperabil în fumul gros, preia din zbor comenzile noastre, ale celor fără de speranță. "O Fanta la sfert!" Mă știe. Lui i-am spus și despre Sonia. E bine că există acest bufet, dar nu mi-e indispensabil. La fel de bine aș putea să beau și în altă parte. Eu nu am un program riguros, să știu că la ora asta am cutare curs, iar la cealaltă, un altul. Am trecut de acea perioadă. Viața m-a relativizat într-atât, încât nu știu dacă are vreun sens să continui, formal, studiile. Am zis formal, căci eu nu mai învăț de mult. Problemele cu sănătatea m-au îndepărtat de carte. Chiar și când vreau, nu mai pot citi. Îmi joacă rândurile, amețesc. Cred că promovez din inerție. Însă toate au un sfârșit.

Încerc să-mi amintesc la câtă vreme au apărut simptomele. Pe atunci era primăvară, o noapte călduță, când am așteptat cuminte să-mi vină rândul la infectare. Vă imaginați că am rețrăit până în cele mai mici detalii ziua aceea nefastă...Cine a venit cu ideea, cât a costat distracția, muzica de fond, vodca etc.

Am sifilis. Asta e. Nu mai pot retrage cuvântul. Aș fi vrut să fiu un pic mai subtil, dar când faci de două ori injecții în penis și îți mai spune asistentul că ai ajuns cam târzior, băiete, nu-i așa că-ți vine să scrii dintru început și exclusiv numele acelei boli? Iertați-mă. Dumnezeu voastră poate că aveți posibilitatea unui consum tihnit al instinctului sexual. Mie mi-a fost refuzată.

Am scris cât am scris, până în acea zi de April, când am trecut la fapte. Acum e iarna aceluiași an. Faceți calculul și aflați cât îi trebuie unei conștiințe să se facă țândări. De atunci n-am mai scos nimic bun. Și nici n-am speranța unei căi subterane de scăpare. Neprevăzător, fluieră vântul în creierii mei. Totul a stat la suprafață. Îmi detașam subconștientul și-l ofeream spre studiu oricui se apleca peste hârtiile mele. Așa am rămas eu fără multe amintiri din copilărie, fără obsesii, fără faimoasa mea origine a complexului de inferioritate...l-am lăsat pe toți să ia. Dacă e să fac acum o regresie – vreau să zic: dacă aș avea bani de una bine condusă –, m-aș duce întins în podul magaziei din spatele blocului, unde unul Geo, mult mai mare decât noi, îi învăța pe puști să se masturbeze. Dar câte alte episoade n-ar fi trebuit să țâșnească aici, pe rândurile astea! Îmi amintesc de ele ca și cum le-aș fi citit undeva. Acesta e riscul prea marii încrederi în cititor! l-am dat o povestire întregă, plus niște amănunte despre cum am scris-o, și mi s-a înapoiat ceva făcut ferfeniță. Hai să-l numesc text. E chiar cel pe care îl citiți acum, firește. Nu vă puteți face idee, totuși, cum a plecat el în lume. Eram în anul întâi la Litere – acum sunt în prag de licență –, Sonia îmi răspundea la salut, ba chiar...Vă întrebați ce rost are această reciclare? Nu știu. Dacă e să fie măcar unul dintre dumneavoastră care să înțeleagă, în sfârșit, că nu e bine să golești de substanță un text care ți-a ajuns întâmplător sub nas, e OK. Dacă nu, e la fel. Parcă văd că și această însăilare o să se întoarcă în cârje, numai bună criticilor să-mi spună ce mă doare. Eu știu ce e, am mai zis-o: insuficiență auctorială. Se moare din asta, da, da. La un moment dat, autorul își dă seama că scapă caii. Și-i tot mai preocupat de această inexorabilă schimbare lentă a stării sale. Agentul de altădată se vede îmbrăcat – nu după gustul lui – în costum de pacient. Să i se întâmple lui, și nu el să genereze întâmplări altuia, păi asta ar ucide și-un elefant! Vine ziua când...Dar mai bine îl las pe altul să zică: "Adică vine o zi când un stimul scânteietor produce un incendiu lăuntric..." Citez. Ăsta-i un semn, fără îndoială. Memoria mă lasă. Apelez la fișe. Încă puțin. Mă uit în urmă și văd că am scris ceva. Tot e bine pentru insul aflat în pielea mea.

Nu mai am suflu. Lasă-i pe alții. La 4 trebuie să-mi facă a doua instilație, iar durerile celei dintâi încă mă crispează. Azi ce-i duc asistentului? Tot săpun? Tot ciocolată? Tot nuci?

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Ar trebui să închei mai repede. A, să nu uit de Isaura, șefa de grupă. Am infectat-o. Din răzbunare. Fiindcă a contestat o altă colegă de-a noastră, Simona, care nu a mai plecat în tabără din cauza asta. "Menționez că Simona Petrescu a mai fost și anul trecut la Costinești, deci nu mai are dreptul la încă o dată", și-a mers Isaura la mare în locul Simonei, deși beneficiase și ea de bilet gratuit, cu doi ani în urmă. N-am mai rezistat. Deja știam ce-o să urmeze când Ovidiu a terminat povestea oribilă cu studenți delatori: într-un târziu mă va lua de mână și îmi va strecura dilema "ori mă iei de nevastă, și ne tratăm amândoi la același dermatolog, ori te zic la Poliție, și dracul te-a luat". De aceea vreau să-mi amintesc când au apărut nodulii aceia. Obosesc ușor. Eram, ca și acum, în eternul bufet. M-am ridicat, am salutat onorabila asistență - doi chiulăi mai mari ca mine -, și am plecat la cămin. Cursurile se încheiau tocmai atunci. Am așteptat-o pe Isaura în dreptul camerei 210. Știam că e singură și că urlă hormonii în ea ca niște lupi. Când am zărit-o - își căuta de zor cheia -, am vrut s-o întreb cum a fost, fă, la mare, te-ai bronzat între picioare? Trecuseră totuși câteva luni până să ajungă și la urechile mele picanteria aceea. N-ar fi înțeles aluzia. Din ochii ei mari, de vacă, m-ar fi implorat să mă explic, ceea ce cu siguranță mi-ar fi stricat planul. I-am spus că am nevoie de cursul de Pedagogie. Intrarăm. Curățenia dinăuntru nu m-a surprins. Știam că e maniacă.

Scurtez. E trei și jumătate. Până la spital fac un sfert de oră. Trebuie să mă spăl, să mă aranjez.

După o scurtă luptă, am avut-o fără prezervativ. Woodstock 2. Am descărcat în ea întreg justițiarul din mine. "Orice întâmplă-se ori întâmplatu-s-a", îmi ziceam, văzând-o cum se duce, fuguța-fuguța, să se spele. "Și Simona asta e o figură...Dacă știa că nu are dreptul, de ce a mai depus cererea?"

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

Un text de Sorin Preda

Ei, și? A fost, s-a întâmplat. Bine că nu i-a smuls-o Narcis. El figura în scenariu. Vărul meu, Florin, a apărut pe urmă. Cum vine el de obicei, când ești în closet și n-ai apă, nici hârtie. Sună. De milă, i-ar da drumul oricine. Câinii urlă. În zona Parcului mulți au câini. Întreg blocul știe când mă vizitează Florin. Se întâmpla uneori să nu aud soneria, să mă fi așezat deja pe colac și să-mi zic oare când mai trece ăla pe la mine. Așa a fost, într-un fel, în acea zi de aprilie. Numai pe el nu-l așteptam. Fierbeam. Făceam naveta între bucătărie și balcon, doar-doar l-oi zări pe Narcis, prietenul meu cel mai bun. "Nu se poate să nu vină", îmi ziceam. "E ora. Ea pleacă!" Florin m-a văzut, din stradă, și m-a strigat. l-am făcut semn să nu mai urce. Am coborât. "Fie ce-o fi". Seralul începea la cinci. Era fără douăzeci. Ea pleca întotdeauna la acea oră. "O vezi pe aia?", îi spun. "O urmărim până la colț, pe urmă vii din spate și-i furi caietele. Eu intru în vorbă cu ea, iar tu îi smulgi plasa". Isteț, vărul meu n-a întrebat mai multe. A făcut întocmai. Noi conversam. De fapt, era obișnuitul meu monolog. O întrebam ce face. Nimic. "Ai primit scrisoarea mea?" Privea cu interes numele străzii pe care tocmai intram. Încă nu era momentul. Am făcut semn în spate, că nu. "Ești mută? Cum ai să răspunzi profului de mate?" Știam bine orarul ei, căci de un an o urmăream, precum vărul meu, acum, pe noi. Abia în săptămâna aceea făcusem întâiul pas epistolar. "Eu sunt cel care îți scrie". Dacă mai era nevoie de prezentări. N-avea cum să nu mă știe, din moment ce eram vecini; eu stăteam la bloc, iar ea, la casa de-alături. În plus, învățaserăm, până la treaptă, în clase paralele, la "Pătrășcanu". Uneori veneam în același grup acasă, fără însă a ne vorbi. Cu mama ei fusese mai simplu. M-a văzut pe balcon, și i-a zis maică-mii să cobor. Ca între vecini, mă rog. Un buchet de bujori. Era în mai, cu un an înainte de întâmplare. Altădată, când cele două mame se vor fi întâlnit, la vreo coadă, una i-o fi zis celeilalte că fiul matale e coleg cu Ancuța mea. Și multe alte semnale dinspre ai mei, care dădeau ca sigură o mezalianță. Mi s-a părut că e prea simplu totul: deși nu vorbisem niciodată cu fata, se știa că o iubesc dintotdeauna! N-am făcut nimic special. Era normal, pe de altă parte, ca părinții să te vorbească de bine în fața unor oameni de la care așteaptă izbăvirea ta. Căci le spuseseam, în una din clipele de trezie ale penibilelor mele întoarceri acasă beat-pișat, că doar Anca

m-ar mai putea salva. Ancuța, numai ea. Trebuia să știe și cealaltă față a mea. "Eu nu sunt doar cel despre care se vorbește în casa ta. Eu mai și scriu. Dacă îți face plăcere, urmărește-mă în gazeta de perete a liceului. Mereu apar cu câte ceva. Nu ne-am vorbit încă, dar amândoi știm c-o să facem și lucrul ăsta, foarte curând. Până atunci însă, vreau să mă citești. Am atâtea să-ți scriu... Nu mă interesează că ai casă, curte, o mulțime de flori, mașina lui taică-tu..." Munca la gazetă mi-a relevat altceva. Pe lângă avantajele enumerate mai sus, căsătorindu-ne, îmi voi fi împlinit și proiectul cu care am reușit să-l păcălesc pe tata să nu moară înainte de a mă concepe. "Suntem într-a unșpea. Peste doi ani, o să fie o noapte în care va trebui să facem dragoste. De peste tot se va auzi hărmălaia nunții noastre, dar erecția e erecție, are legile ei. Când suna-va ceasul, o să uiți de mă-ta și...". "Te înțeleg. Avem înainte o viață numai de vorbit. Să trecem mai întâi prin purgatoriu. O să fie, dacă vrei, o lectură obligatorie a gazetei de perete. Zilnic". Directorul educativ mă picase, în acea zi, la examenul de redactor al revistei liceului. "Foarte bine. Nu-i mai duc lui textele, ci le pun în cutia ta poștală. Și-așa n-au scos amărății decât o fițuică pe an. Eu am nevoie de-un cotidian pentru câte vreau să-ți spun. Păi, știi cine-i amantul profei de Latină? Nu știi. Citește-mă, și ai să afli". A fost preferat Pârvu, de la a zecea C. Aș fi vrut ca Anca să-mi împărtășească indignarea. Eram hotărât să contramandez "atentatul", dacă aș fi sesizat pe chipul ei cel mai mic semn de interes pentru ceea ce-i îndrugam. De doi ani mă mutasem aici, lângă ea. În 1983. În 1984 a fost episodul cu bujorii. În 1985 s-a întâmplat...Sper că e clar acum. La atâta vreme distanță, poate că mai încurc faptele. Nu mai știu de ce-am făcut-o; probabil mă săturasem de cele șase luni în care n-am reușit să-i smulg vreun cuvânt ori o privire. Întâmplare...A fost una singură, și aceea, banală cât se poate. În rest, o crispă a mâinii care blochează evoluția. Eu am zis că, din 1985 încoace, locuiesc în formol. Starea de lucruri a rămas aceeași în cazul meu. Pentru alții: revoluție, carieră...Adică trebuie să vină Preda Sorin ca eu să realizez decenala mea paranteză existențială? Cine-i ăsta și ce vrea? De unde mă cunoaște? Numai în sanatoriul în care mă aflu eu și-a găsit el să ceară mărturii de la pacienți! Ducă-se naibii la premaritale, că are ginecologul ce-i da. De la mine capătă un căcat. E clar, domnișoara doctor? Eu sunt aici ca să mă recreez, să mă.., nu ca să...Băi tâmpitule! Am spus tot ce aveam de spus ATUNCI, înainte de a mă băga în formol. De ce nu erai acolo? Nici unul n-ați fost! Scrie așa: Tocmai reușisem

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

În dragoste, virgulă, mergeam bine cu școala, virgulă, de Paște urma să fac o vizită mătușii mele din Comănești, ba nu, taie Comănești, din Elveția, lasă Elveția, era 16 aprilie când am decis oprirea motoarelor, copaci în floare...Ce mai vrei? Nu e clar pentru oricine că am trăit atunci cât pentru o viață întreagă? Ce-ai fi vrut, mă? Să prind ziua asta în care n-o mai suport pe nevastă-mea? Da? Copiiiăștia nemernici, care îmi fură pachetul în fiecare dimineață, pe ei să fi vrut eu să-i am?

Simțeam că Florin își pierde răbdarea. Pe lângă noi trecu un autobuz. S-a oprit în stație. Lume multă, numai bună confuzia. Vărul meu a priceput mesajul, și iată-mă preluând ștafeta din mâna lui! Am auzit după aceea că ea ar fi izbucnit în lacrimi. "Un plâns nervos" adăugă mama ei. "Ce mai face?", am întrebat-o. Se grăbea să ajungă la Poștă, să-și ia pensia. "Păi, ce să facă? Serviciu, soț, copii...E bine, cum să fie?!"

Atunci m-am dus cu plasa în Parc. M-a prins o ploaie torențială. Cu ea sub braț, am intrat la un film, să mă liniștesc. La ieșire, am dat peste Narcis. Și-a dat seama că e o prostie ceea ce plănuiserăm noi doi cu o seară înainte, la o cană de țuică fiartă, "de aia n-am mai venit. Dar văd că te-ai descurcat și fără mine". "Hai sictir!", i-am spus, neacceptându-i scuzele. Abia spre seară, iarăși în Parc, am răsfoit caietele. Și ea învăța că mamiferele nasc pui vii. Mi-ar fi plăcut să găsesc ceva din care să rezulte că eu am fost cauza eșecului ei la treaptă. O elevă eminentă, ajunsă la seral... Într-un caiet, o lucrare de control, despre intestinul gros. Luase nota zece.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

S-a născut la data de 10 august 1969 în București. A absolvit în anul 1993 Facultatea de Litere a Universității din București, secția Română-Franceză. A avut până în prezent următoarele ocupații: bibliotecar la ATF (1988-1991), redactor la revista "Moftul Roman" (1991-1993), profesor titular de limba și literatură franceză la Liceul bilingv "Școala Centrală" din București (1993-1995).

A obținut definitivatul în învățământul preuniversitar în anul 1995. În aprilie 2001, susține teza de doctorat "Romanul popular în România în secolul al XIX-lea" la Facultatea de Litere a Universității București - coordonator : prof.univ. dr. Paul Cornea - în urma căreia obține titlul de Doctor în Filologie. Din anul 1995 este redactor în cadrul Redacției "Cultură, Religie, Știință" din Televiziunea Română, unde a realizat mai multe programe literare și culturale, producând ori susținând rubrici permanente în emisiunile: "Simpozion, Hyperion, Cafeneaua literară, Orizont cultural, Actualitatea culturală, Cultura în lume, Cu cărțile pe față, Punct și de la capăt, Studioul Artelor", ș.a. În prezent este redactor la emisiunea "Eveniment" - România 1.

A debutat în presa literară în anul 1990, semnând articole de atitudine, eseuri și proză în revistele "Literatorul", "Moftul Roman", "România literară", "Contemporanul. Ideea europeană", "Convorbiri literare", "Apostrof", "Tomis", "Familia", "Cronica", "ArtPanorama", "Viața Românească", "Caiete critice", "Respiro", ș.a. A debutat editorial în anul 1997 cu volumul de proză scurtă "Vietăți și femei" - Editura "Cartea Românească" și Asociația Scriitorilor din București, în urma câștigării concursului de debut în proză al Asociației Scriitorilor din București.

În anul 1999 publică volumul „**Poveștile Monei**”, proză scurtă, la editura Atlas. În anul 2001 publică volumul „**Romanul popular în România. Literar și paraliterar**” la Editura Casa Cărții de Știință din Cluj. Unele dintre textele de proză sunt incluse în antologiile " Chef cu femei urâte. Cele mai bune povestiri ale anului 1997 " - Editura Allfa, 1997, și "Iubiri subversive. Cele mai bune povestiri ale anului 1998" - Editura Allfa, 1998.

A obținut următoarele premii și distincții: Premiul de debut în proză al Uniunii Scriitorilor din România (1998), Premiul pentru proză al revistei Tomis (1997), Premiul I pentru proză la concursul

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

de creație literară "Al.Odobescu" - ediția a XVII-a (1998), Premiul Fundației Moftul Roman (2000), Premiul Național pentru Proza al Fundației "Ion Creangă" - Piatra-Neamț (2000), Trofeul Presei-Televiziune acordat de Societatea Română de Radiodifuziune pentru cea mai corectă reflectare a Târgului de carte „Gaudeamus - Carte de învățătură”, ediția a IV-a, in cadrul programului "Actualitatea culturala" - TVR 2, noiembrie 1997, Diploma Distincția Culturală, acordată de Academia Română și FNSA pentru prezența în viața intelectuală românească și atașament față de opera Academiei Române (2001).

Este membru al Uniunii Scriitorilor din România din anul 1998.

Este căsătorită din anul 1995 cu scriitorul Cătălin Țirlea și, din 22 august 2001, are o fiică, Ilinca Țirlea.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Găina

În timp ce găina, o puică grasă și roșcată, așteaptă în ligheanul de plastic să fie jumulită, opărită și pârlită la foc, coana Marcela, ghemuită pe un scăunel, cu ochii plânși și cu fierea întoarsă pe dos, își recapitulează calvarul întregii vieți, scurse de-acum, fără putință de întoarcere, lângă Nelu. Un porc! Dacă la vârsta lui, cu trei copii mari, însurați, la casele lor, lui îi mai arde de femei, de stricate, de târături culese prin birturile astea de mahala, unde-și bea pensia... Și asta n-ar fi nimic. Era obișnuită coana Marcela, le știa pe toate, așa făcuse Nelu toată viața. Ea n-avusese trai în casa asta. Nu se putuse niciodată, dar ni-cio-da-tă bizui pe el. Să fie o familie adevărată. Pe dracu să-l ia! Dar de ce făcea scandal? De ce-o lua la pumni în cap și-n burtă? De ce-o amenința cu omorul, mama lui de nenorocit, de bețiv și de porc care-a-nșelat-o, care a mințit-o și care a batjocorit-o? Că l-a îngrijit, i-a făcut copii, i-a crescut, i-a ținut gospodăria, a dus greul casei și a închis ochii tot timpul. Să-l fi făcut de răs,... așa cum ar fi meritat..., să-l fi terfelit în tribunale și procese,... așa cum ar fi meritat..., să fi plătit pensie alimentară să-l usuce,... așa cum ar fi meritat..., să dea banu măcar așa la copii... și nu la crâșme și la toate curvele!

Așa e când n-ai noroc în viață și când e să se aleagă praful de toate, când ai fost o proastă și ești în continuare o idioată fricoasă!

Lu' Nelu îi convine, trăiește cum îi place, n-are nici o responsabilitate, banii toți pe votci și țuici și dracu să-l ia ce-o mai bea, femei... găsește pe toate drumurile și acasă după ce ne ghiftuim, cu mâncărica gătită de proasta, ia s-o călcăm în picioare pe Marcela, și să-i dăm vreo douăzeci de mii de pumni în cap și în burtă, că tot zice c-o doare bila!

Off, off, oftează coana Marcela și închide focul la aragaz. Apa a fiert, clocotește...ca inima ei supărată, e bună să spele și să opărească găina.

Ațoasă, mai mult ca sigur, că-i bătrână. Abia de se îndurase astăzi s-o aleagă și intrase în bucătărie când i-o tăiasă în zori Nelu, auzindu-l cum o înjură el de mamă că-l scoală așa devreme, când pe el îl doare capul după chef...!

Îi auzise scâncetul prelung și ascuțit din durerea smucirii aripilor în mâna lui Nelu și se înfiorase de zgomotul ascuțirii cuțitului pe piatră. Câteva zbateri pe pământul din curte, apoi bufnitura greutății fără viață trântite în lighean. Nelu intrase într-un sfârșit în bucătărie, aruncase ligheanul pe masă și cuțitul lung și plin de sânge pe jos.

Nici ea nu știa de ce țipase, de spaima neașteptată ori de arsura unui dos de palmă pe obraz.

– Ce, fă, te-ai speriat că te omor? îi șuierase Nelu rânjind.

Bestie! Bețiv! Ordinar! Porc! O brută!

Și când toarnă apă clocotită în lighean, vede încă o dată rânjetul lui Nelu de dimineață. Și mai toarnă o cană fierbinte. Mai dai în mine, porcule? Și-i smulge cu năduf fir cu fir tot părul din cap. Te doare? Mă bucur! Ia să tragem și de aici...uite așa...Ți-aduci aminte cum mă învinețeai cu pumnii și picioarele? Ia să mai torn pe obrazul tău buhăit de grăsime și băutură încă o oală de apă fierbinte. Și înfige furculița în carnea fiartă. Și apucă furioasă satârul și-l înfige în gât. Porcule! Apoi ia cuțitul și spintecă, îl vără până-n prăsele și se miră de ce ușor intră. Vezi ce simplu e, Nelule, să treci pe lumea ailaltă?!? Să te văd, acum mai dai în mine și mă mai ameninți, brută? Schimbă apa înroșită și se apucă să tranșeze în bucăți, cu satârul. Mama ta de porc, să nu mai ai cu să dai în mine!

Cât să fie ceasul? I-e foame și mirosul ce vine dinspre aragaz îl înnebunește. A băut nici nu mai știe câte votcuțe la cârciumă și n-a mâncat nimic. Ce-o face proasta asta de Marcela de nu sare să-i pună masa?

Amețit, când intră în bucătărie, n-o vede cum stă ghemuită pe canapeluța desfundată de lângă frigider.

–Dormi, Marcelo? Ete-a dracu! Cică se spetește muncind!

Aiurea! Citește la ziar toată ziua și-o ia somnul! Ia uite! Cronica neagră!...femeia l-a hăcuit cu satârul și a înfipt de cincisprezece ori cuțitul în gâtul lui, apoi s-a spălat liniștită pe mâini...

Bravo, Marcelo!

(Ioana Drăgan, “*Găina*”, din volumul “*Vietăți și femei*”, Editura Cartea Românească, 1997.)

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Istanbul, mon amour

Ce spectacol!

O să-și aducă aminte toată viața drumul ăla, cu tanti Lili și cu patruzeci de oameni, bișnițari români, care fac Turcia de trei ori pe săptămână, țigănci vopsite blonde și roșcate în șlapi, cu aurul la vedere, unele fără pașaport și fără bani, bătrânici, femei de o anumită vârstă care se specializaseră în drumuri de afaceri în Turcia, la Istanbul, direct în bazar, era incredibil cum puteau să care sacoșe uriașe burdușite cu pături și biscuiți Ulker, pe care le îngrămădeau la întoarcere în portbagajele autocarelor, sau o largă colecție de tanti Lili, muieri descurcărețe, cu aurul tot la ele, intermediind afaceri pe ruta Ruse–Edirne–Istanbul.

Un drum înfiorător în care ea, Mona, era singura călătoare visătoare trecătoare plutitoare și, îi venea să râdă acum, unica frumos mirositoare, o floare, cum îi zisese un șofer, flora, flora, madam!

Istanbul, mon amour
jurnal de călătorie

Colega, madam, trebuie să ajungi la Istanbul!

O să ajungi într-o dimineață de vară și o să descoperi o lume nebună, pestriță și colorată.

O să pășești întâi nedumerit, ușor stingheră, apoi o să te îndrăgostești de străzile înguste, cu ateliere de mici manufacturieri, turcii middleclass, care se vor mândri toată viața lor dacă tu vei coborî în strâmtul lor atelier de la subsol și-ți vor vorbi pe limba lor lăudându-și munca.

O să intri în magazine și o să vină patronul zâmbitor care întâi îți va oferi un ceai sau o cafea și abia apoi o să poți să-l întrebi cât costă cutare sau cutare.

O să ieși din magazin și cu greu o să scapi de turcul insistent, care o să te roage să cumperi, lasă el, colega, din preț, buiuk afacere, chiar dacă nu cumperi nimic, revino mâine, să nu pleci, străinule, din orașul ăsta, fără să cumperi vreun nimic, souvenir, madam, souvenir, colega, souvenir din Istanbul!

43/167

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

O să cutreieri străduțele din Stanbul și din Galata și o să bei suc de portocale, mereu, tot timpul însetat.

O să cobori fără să-ți dai seama către port, pe stradele perfide, cu ochii la lotușii și la leandrii roșii și albi ce împodobesc căsuțele albe și nu vei ști că ai ajuns la mare decât când o să auzi pescărușul și o să simți mirosul de pește crud, de pește viu, neprins încă de pescari.

- Suvenir, madam, o să auzi de peste tot și o să te tragă de mână, de fustă, câte-un copil tuciuriu.

O să te-ntrebi mirată, de unde știu ăștia că nu ești de-a lor?

Știu toți. Tu ești străinul, călătorea, ai privirea modificată și lumină pe chip, vii din altă lume, miroși a fericire.

(Ioana Drăgan, "Istanbul, mon amour - o poveste de dragoste" (fragment), din volumul "Poveștile Monei", Editura Atlas DuStyle, 1999.)

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Caractere (avertisment)

Le întâlnești pretutindeni în jur. Fac parte dintre apropiații tăi. Sunt uneori atât de aproape încât se confundă cu tine. Cu fiecare dintre noi. Povestirea de mai jos are legătură cu realitatea. Orice asemănare cu personaje și fapte din viața reală nu este întâmplătoare, ci chiar recomandată.

Doamna directoare

Cafeaua de dimineață. Jacobs roșu. Trei lingurițe rase la o ceașcă potrivită și doar un strop de zahăr. Cana albă pe farfurioara plată. O linguriță de inox strălucind în lumina soarelui care inundă biroul. Biroul doamnei directoare. Doamna directoare Miruna Cristea. Directoarea unui important trust comercial. Directoarea celui mai important trust comercial. O directoare pe viață. O directoare care nici în dimineața asta nu a întârziat de la datorie, întrucât, nu-i așa, Miruna, draga mea, tu nu ai voie să greșești, n-ai greșit niciodată și nici n-o să ți se întâmple chestia asta abominabilă, ești chiar perfectă, perfecțiunea întruchipată...O voce puternică, reconfortantă și indulgentă îi cântă melodia asta frumoasă în timp ce oglinda din lift o răsfață cu imaginea ei de femeie sigură pe ea, o roșcată suplă și rasată, la aproape patruzeci de ani are un corp de fostă manechină, perfect întreținută în săli de aerobic, fitness și masaj, un trup mai mult picioare, strânse în ciorapul fumuriu de lycra, după care se înnebunesc bărbații, taiorul cade impecabil și geanta scumpă de firmă se asortează cu pantofiorii cu tocuri înalte și provocatoare, suntem abia la șapte, doamna directoare, bâiguie timorată liftiera, știu-știu, o voce răstită, rârită peste limita normalului, cu pronunție sacadată, unu-doi și deja sprânceana e deja ridicată deasupra ochelarilor Gucci, cum să nu știe că suntem la șapte?!, liftiera asta se trezește vorbind prea mult, îi spune o chestie banală pe care o știe, în viață nu trebuie repetate chestiile banale, e doar o pierdere de vreme inutilă și doar time is money, nu-i așa, Camelia, una dintre glumele favorite, în diminețile din seria bună, când doamna directoare vine la serviciu binedispusă și îi place cafeaua care o așteaptă fierbinte și aromată pe birou lângă mapa de semnat.

- Telefoane? Mesaje? Întâlniri programate? Interviuri?

Picior peste picior, bâțâind din pantoful lucios, în timp ce, înfrigurată, mâna dreaptă caută în geanta deschisă bricheta. O primă țigară, urmată de un pachet pe parcursul unei agitate zi de serviciu, doamna directoare, nu fumați prea mult?, ce fată grijulie e Camelia asta, nu, iubito, fumez de la cînșpe ani, îmi face bine, nu vezi în ce stres trăim, nu te îngrijora că n-o să mor de-asta...conversația banală de dimineață și Camelia, secretara doamnei directoare, cea de-a nu știu câta secretară a doamnei directoare Miruna, gudurându-se ca un cățeluș pe lângă stăpân, doar-doar s-o îmbuna și o zâmbi...

- Lasă-mă, te rog, acum, să-mi dau telefoanele și convoacă-i pe șefii departamentelor la ședința de ora zece și adu-mi documentația primită ieri, nu, nu-i mai convoca, am uitat că trebuie să mă întâlnesc înainte cu directorul holdingului care nu știu ce mai vrea și ăsta la prima oră, ce dracu` Camelia, nu ești în stare să faci o cafea ca lumea, fetițo, ia mizeria asta de-aici și fă-mi alta, totuși convoacă-i la ședință, o să întârzii puțin, îmi aduci mapa aia odată, stai, fă-mi legătura cu Timișoara, unde ai pus faxurile alea, când ai de gând să-mi aduci cafeaua, uite că am și fumat o țigară, nu mai am timp, cât poți să fii de mototoală, Camelia, în ritmul ăsta nu faci purici aici multă vreme, fetițo, da, în clipa asta ies pe ușă, nu mapa asta ți-am cerut-o, dă-mi-o pe cealaltă, mai repede că mă grăbesc, nu vezi că mă ții în loc, alooo, da, sună-mă mai târziu., n-am timp acu` să vorbesc...

Biroul arată deja ca după război, doamna directoare și-a pus gentuța pe umăr și iese cu mobilul la ureche, sub privirile îngrozite ale celor două secretare, așa face în fiecare dimineață, începe mai multe fraze deodată, cere zece lucruri contradictorii pe secundă, doamna directoare nu e mulțumită de nimic, le jignește în permanență, vine și pleacă ca o furtună și niciodată nu ai habar de ce ar fi vrut să faci mai întâi.

- O să fii fetiță importantă, șefă, o să conduci lumea, o să le comanzi cândva tuturor, dar acum fii cumișică și mănâncă-ți porțioara de piure, hai, Miruna, hai încă o linguriță...

Auzise de mică vorbele astea încântătoare de mărire și glorie, părinții îi încurajaseră firea voluntară, e mai bine așa decât umilă și fricoasă cum era maică-sa, pe care acum o disprețuia în ascuns, mama asta care tremura de fiecare dată când era silită să ia o decizie de una singură fără

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

să-l fi consultat în prealabil pe taică-su, om dur și intratabil în mai toate privințele, pe care Miruna mea l-a moștenit întru-totul, auzi tu, așa asemănare mai rar, mi-e și frică să mă uit uneori la ea, fata mea n-o să fie ca mine, are un alt caracter, o să ajungă departe cu firea asta poruncitoare și impunătoare, o să mă răzbune pentru toate care le-am înghițit de la viața asta mizerabilă!

Încet-încet, viața aia mizerabilă dintr-o copilărie sărăcăcioasă și frustrantă, fără mari lipsuri dar nici cu multe răsfățuri, se transformase într-una roz, parfumată cu săruri de baie, geluri și parfumuri fine, o viață gădilată de jacuzzi care țâșnesc delicat din cada rotundă în momentele de intimitate maximă când doamna directoare, așa-i place să-și spună și când e singură, în gând, vorbele astea simbol sunt masajul de fiecare secundă, doamna directoare, doamna directoare se dezbracă de taioarele care-i confirmă clasa, își scoate lasciv și provocator lenjeria de stripteuză, ai zice că în fiecare seară execută un număr special pentru clienții barului de noapte, oglinzile italienești îi descoperă în fiecare secundă, din orice parte s-ar contempla, trupul ăsta perfect, de felină cu picioare lungi și nervoase, musculatura lucrată în sălile de gimnastică, ținută încă în frâu, tare și rotunjoară, fără adaosurile penibile de celulită, de care a avut grijă să scape, burtica e ascunsă undeva sub pielea bronzată la ultraviolete, Miruna mamă, îi spusese maică-sa o dată, nici nu mai ține minte când, nu faci și tu un copil că uite cum trec anii și nu mai ești așa de tânără, o repezise de-îțâșniseră lacrimile în ochii ridați de la plânsul zilnic de viața mizerabilă în care era prizonieră și din care ea scăpase, cum să facă ea copil, ce-i proastă, să se urâtească, să-i cadă burta, sânii, părul, dinții, să-și strice cariera și afacerile prospere de directoare care conduce nu numai trustul ci și întreaga omenire?!?!, să-și strice viața asta confortabilă și sigură, doar pentru un copil idiot care s-o strige nu doamna directoare ci mamă? și-apoi cu cine să facă acest copil, că doar nu s-a născut încă bărbatul ăla cu care să consimtă să conviețuiască, în viața ei se perindaseră unul după altul doar bărbații din care a știut să facă preș, relațiile cu sexul opus se limitaseră doar la câteva întâlniri amoroase nu foarte satisfăcătoare nici alea, îi plăcuse să dea ordine și-n așternut, să comande și-n pat de pe poziția reconfortantă a femeii dominatoare, și după cele câteva mânuțele de abandon cel mai mult îi plăcea să-l oblige pe companion să se îmbrace și, eventual, să și plece cu sentimentul că nu i-a plăcut, că nu face două parale, că ar trebui, zău, să-i fie chiar recunoscător pentru privilegiul

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

uriaș al acceptării de către ea a unei relații efemere, deloc de nasul ei, doar își dă seama, nu, i-a făcut un favor?! O viață catifelată precum pielea geluită și cremuită, netedă și lipsită de zbucium interior aidoma frunții de pe care a izgonit ridurile, cum o reuși, dragă, să se păstreze așa, le auzise odată cu satisfacție pe fetele de la birou cum o bârfesc invidioase și fricoase să nu le audă, le terorizase într-una că le dă afară dacă împrăștie vorbe despre ea prin trust, știa că nu vorbesc decât în anticameră și-i păruse rău că, de teamă, ele n-or să-și exprime admirația în public, o viață din care știusese să-și alunge obstacolele, ghiulelele atârinate de picior înainte de revoluție,... o slujbă insignifiantă de economistă la o fabrică acum falimentară,... un soț de care nu o mai lega decât apartamentul și inconfortul unei bube la dosarul ei impecabil de secretar de partid în eventualitatea divorțului pe care îl plănuia demult, Lucian, pe care acum îl uitase, în primele luni după 90` îl dăduse afară din casă ca pe-o măsea stricată, rămăsese cu apartamentul lui și cu toate economiile strânse în zece ani de căsnicie pe care le investise imediat cu abilitatea celor care-au știut să facă bani în anii ăia confuzi, un rai pentru noii afaceriști,...bagajul inutil, în lumea nouă, de complexe, de jenă, de sentimentalisme ieftine și păguboase, luptase să ajungă cineva, femeia cu bani și mașină de super lux, un Opel Vectra cumpărat de la Salonul Auto, pe care-l conducea nebunește și sfidător, înjurându-i atât pe amărății posesori de mașini proaste românești care nu fac decât să încurce traficul cât și regulile de circulație, rămase de pe alte vremuri cenușii și egalizatoare, o societate de tâmpiți pe care o ura din tot sufletul și pentru că îi înghițise în tăvălugul de sărăcie și constrângeri elanurile anilor tinereții, o tinerețe recompusă astăzi, chirurgical, cu bisturiul de aur al unei operații estetice cotidiene din care, Miruna, draga de tine, ieși atât de perfect standard, cu fața și corpul unei reclame impecabile de femeie învingătoare.

- A călcat pe cadavre fata asta ca să ajungă unde-a ajuns, a știut întotdeauna ce vrea, a profitat de toate oportunitățile ivite, a făcut pe dracu-n patru și s-a ridicat sus de tot, e doamna directoare, zici că-i bărbat, e mână forte, nu suflă nimeni în trust, e genul zbir. Care mișcă în front zboară urgent fără urme și comentarii, Miruna noastră nu stă la discuții, de mică a făcut numai ce-a vrut, n-a ascultat de noi, nici măcar tu n-ai speriat-o, cât despre mine nici nu s-a pus problema... ăsta da

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

caracter! Ei, lasă și tu amintirile astea, important e că e în funcția asta, muncește, se descurcă, e chiar cineva, trebuie să fii mândră!

Și mama chiar ar fi fost mândră, o prepeliță umflată de mândrie, așa jerpelită și ciufulită, dacă nu ar fi simțit, cu inima ei de mamă, că fata asta nu e, n-a fost și nici nu are șanse să fie fericită.

- Fericită? Ce-i aia, mamă, fericită? Nu vezi că vorbești prostii? De ce crezi tu că nu sunt fericită? Sau poate fericită oi fi tu că doar, nu, ai trăit ca-n paradis? Tu nu te uiți la tine? Ce tâmpenie, auzi, fericirea...

Și nici nu a apucat să-i mai răspundă, cât e ceasul, pa, mama, pa, ușa se trânteste și e deja în mașină, ambalând motorul Opelului și apăsând nervoasă cu tocul cui pe ambreiaj, furioasă că a întârziat la serviciu.

Se întorsese în birou cu mapa sub braț. Intrase pentru prima oară fără să trântescă ușa și, tot după ani de zile, nu mai țipase la secretare. Camelia o privise curioasă, neînțelegând din atitudinea ei decât liniștea suspectă dinaintea furtunii. Tăcuseră și ele urmărind-o pe doamna directoare cu atenție mărită. Contrar tuturor obiceiurilor, se îndreptase către ferestre și Camelia înghețase încă o dată știind că nu mai udase ficușii de mai bine de o săptămână, motiv pentru care precedenta secretară zburase din post. În liniștea apăsătoare întreruptă din când în când de țiuitul mobilului, închis de fiecare dată fără ca ea să răspundă, cuvintele doamnei directoare, prin care le anunțase că tocmai fusese schimbată din funcție, căzuseră țândări printre cioburile ceșcuței albe cu cafea pe care Camelia o scăpase involuntar pe jos. Privise îndelung peisajul orașului văzut de la etajul zece, străzile, clădirile și oamenii, pe care crezuse că-i are la degetul mic, și când în fine se întorsese către cele două fete ce-i așteptau reacțiile într-o tăcere vinovată și nerăbdătoare, oferise priveliștea unicat a transformării subite, o metamorfoză incredibilă. Doamna directoare cea atotputernică, o superwoman ce făcuse să tremure zece etaje devenise o femeie la aproape patruzeci de ani, uscățivă și costelivă, îmbrăcată deplasat de tinerește pentru obrazul gata mototolit de trecerea prea aridă a anilor, o femeie ca oricare alta la vârsta asta ingrată, nici tânără nici bătrână, cam obosită, ofilită de consumul exagerat de țigări și cafele, cu expresia apatică a mamei preocupată de notele proaste ale copiilor și de noua aventură extraconjugală a soțului. Intrase apoi pentru o ultimă dată în biroul ei de

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

directoare și-și strânsese lucrurile, încercând să-l uite pe președintele holdingului în momentul în care îi comunicase decizia, Camelia intrase pe nesimțite în birou și-i adusese din reflex cafeaua pe care o ceruse mai demult, de dimineață. Sorbise cu nesaț o gură din cafeaua Jacobs roșu și constatase că e foarte bună, e bună, Camelia, e chiar foarte bună cafeaua asta, poți să te măriți, glumise de parc-ar fi fost deodată o după-amiază tihnită de vară. Și când la plecare, îmbrăcată în pardesiu, cu mâinile încărcate de sacoșe cu acte și alte hârțoage, le zâmbise și le susurase un mulțumesc normal, pe tonul cald și învăluitor al unei recunoștințe tardiv mărturisite, la revedere, fetelor, să fiți cuminți, un ordin ca-n vremurile bune și deodată, ca la comandă, surâsul revitalizator și funcțiile vitale din nou triumfătoare, o șefă rămâne șefă până-n mormânt, glumele astea cu efect terapeutic, și fetele din nou domesticite, un răspuns normal, la revedere, doamna directoare... directoare.... directoare... biroul ăsta avusese întotdeauna ecou, și doar când ușa se închisese pentru prima oară încetișor în urma ei, simțiseră tustrele deodată și fiecare altfel că, într-adevăr, se sfârșise totul.

(Ioana Drăgan, "Doamna directoare", apărută în revista "*Respiro*", nr 1,
http://www.revistarespiro.com/issue1/loana_Doamna.html)

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Un C.V. altfel

Am ajuns la vârsta scrierii povestirilor din „Puzzle”, neîntâmplător.

Am navigat pe sens și în contra lui, pentru că așa au cerut-o vremurile și după cum spune cronicarul, omul se află sub vremuri, indiferent că vrea sau nu.

Am încercat să ocolesc soclurile de mucava și din această pricină sunt un onest pieton și azi și cred că așa voi muri.

Nu am ajuns încă un leu bătrân și obosit.

Doar fața-mi este brăzdată de riduri, ce au apărut nu știu când, dar într-o bună zi m-am trezit cu ele acolo, bine trasate, așa cum spunea Jebeleanu (cine-și mai aduce aminte de el ?) în niște vremuri memorabile : „...pe străzi sunt eu cu fața spartă / de-un râu al cărui nume nu e / întipărit pe nici o hartă...”

Undeva, Călinescu spunea - „*X era un cititor pentru care merita să ai talent și să scrii* “. Din fericire am avut șansa de a întâlni astfel de oameni și pentru ei voi scrie în continuare, atât timp cât mă vor ține puterile. Scrisul este o cursă solitară, un imens efort, o confruntare dură cu tine însuși, cu lumea.

În încheiere aş vrea să spun că, după părerea mea, există două mari singurătăţi, aproape perfecte, în această lume : Singurătatea puterii şi Singurătatea scrisului.

O prefer pe a doua !

Victor Gavrilă LOGHIN

Constanţa, luni, 4 februarie 2002

52/167

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Conversația

De când se apropiaseră amenințător de vârsta a treia, soții Georgescu își făcuseră un obicei respectat cu sfințenie. Seara nu mai mâncau nimic, beau un ceai de plante cu pesmeți și apoi se uitau la televizor, sau ea lucra și el citea gazetele sau vreo carte.

În seara aceasta, la televizor era un film polonez și, netrezindu-le curiozitatea, ascultau muzică la radio și stăteau fiecare la locul său. Madam Georgescu cosea gobelin sub lumina puternică a lampadarului, iar el, în fotoliul său, citea ziarul. Era o plăcere de la care nu se abținea, agreând în special paginile cu știri externe. Avea și o vorbă pe care o repeta adesea :”Să vedem ce mai e pe la alții, că ce e pe la noi se simte pe pielea proprie !” Deschise ziarul direct la paginile preferate și îi sări în ochi un titlu:

“ 17 intoxicați cu gaz, la Yokohama “

“ Cel puțin 17 persoane au fost spitali....”

- Ai plătit întreținerea ?

- Da.

“...zate, după ce au inhalat, într-un centru comercial din Yoko.....”

- Ai luat pantofii de la reparat ?

- Da.

“...hama, o substanță care a provocat stări de vomă și tuse violentă, transmite A.F.P. Mai mult de....”

- Mâine te duci la Vasilescu ?

- Trebuie !

- Și de ce, mă rog, trebuie ?

- Pentru că i-am promis.

- Și de ce i-ai promis ?

- Așa !

“...600 de persoane au fost spitalizate miercuri, în același oraș, după ce au inhalat un gaz...”

[Pagina anterioară](#)[Cuprins](#)[Pagina următoare](#)

- Ioneștii de la VI au televizor nou, NEI !
- Și ce dacă ?
- Noi tot cu vechitura asta, nici nu-ți pasă !
- Ba da !

“...de origine necunoscută, în gara din Yokohama și în tren. Nici una...”

- Ei, nu zici nimic ?
- Despre ce ?
- Despre televizor.
- Ba da.

“...din persoanele spitalizate ieri nu se află în stare gravă, precizează postul de televiziune N.H.K., citat de...”

- Te rog, când vorbești cu mine, lasă, naibii, ziarul deoparte !

Georgescu, iritat, strânse precipitat ziarul.

- Ei, ce-i acum, domnul s-a supărat. Nu știu ce dracu' găsiți în ziarele astea, se stați toată ziua cu nasul în ele !

Georgescu se uita pe pereți, absent.

- Nu știu ce te-ai fi făcut fără mine, fără sfaturile mele !

“Cred că aș fi fost mai liniștit !”

- Ai zis ceva ?

- Nu ! “ Aoleu, îmi aude și gândurile acum ! Hai la culcare ! “

Se ridică, zise noapte bună și o luă spre dormitor.

- Noapte bună. Nu uita de televizor și lasă-mi și mie ziarul, că și eu am dat bani pe el !

“Of, of, bărbații ăștia ! Nu știu ce s-ar face fără noi !”

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Paftaua

Într-o după-amiază de sfârșit de februarie, urâtă și ploioasă, Nuța își invită soțul la o plimbare prin magazine. Vasile ar fi refuzat, dar mai încercase de vreo două ori și-și atrăsese fulgerele și tunetele Olimpului casnic asupra sa. Nu agreea plimbatul prin magazine în general și mai avea și un motiv particular. Aceste vizite erau dătătoare de idei, adesea costisitoare și, nu rar, de nerezolvat. În aceste circumstanțe, urma o perioadă de ofuri și apropouri de genul : “Vasileasca are și eu nu, ce noroc au unele”. Etc., etc.

Mergând prin oraș, s-au abătut, ca de obicei, pe la un magazin gen consignație, cu bijuterii vechi și alte mărunțișuri de valoare, haltă obligatorie pe itinerarul comun. Vasile încercă să evite vizitarea obiectivului, dar eșuă lamentabil. Teama cu care intră, se justifică în scurt timp, deplin. În magazin exista, într-o vitrină, o pafta din argint, meșteșugit lucrată, veche, pe care Nuța și-o dorea de mult și care nu-și găsisese locul niciodată în listele cumpărăturilor lunare. Piesa, având un preț piperat, stătea liniștită în vitrină de câteva luni. În urmă cu câteva zile o cumpărase el, din economiile de luni de zile și dintr-o primă neașteptată și nedeclarată, urmând să i-o ofere cu ocazia Mărțișorului.

Uitându-se în vitrină, Nuța exclamă :

- Vai, dragă, ce păcat, paftaua mea nu mai e ! A luat-o, totuși, cineva, prea stătea de multe luni ! Ce rău îmi pare, n-ai idee ! Și dădu să plece.

Aici, neagra providență, reprezentată cinic printr-o vânzătoare tânără, drăguță și cochetă, interveni hotărâtor:

- Vai doamnă, dar nu-i nici o nenorocire. Chiar domnul de lângă dumneavoastră a cumpărat-o. Sunt absolut sigură !

Avea și de ce. Vasile era un exemplar unic, de neconfundat. Avea un semn distinctiv unic - un neg negru, ca o măslină, plasat chiar în vârful nasului, motivul central al numeroaselor suferințe îndurate de-a lungul vieții.

Surprins neplăcut de indiscreția vânzătoarei, Vasile negă vehement. Tânăra însă insistă, dar el se ținu tare pe poziție, luându-l pe nu în brațe, aplicând tehnica din filmele americane : „Iubito, ceea ce

vezi nu e adevărat !”. La un moment dat, auzi un „Hai !” aspru, fără echivoc și ieși supus în spatele consoartei, care, ajunsă în stradă, îl chestionă pe un ton inchizitorial :

- Unde-i paftaua ? Pentru cine ai cumpărat-o, nenorocitul, că mie nu mi-ai adus-o ? Spune imediat cine-i putoarea, că altfel iese scandal mare ! La ce parașută te-ai dus cu ea ?

- Stai un pic ! Ție ți-am luat-o, însă am vrut să ți-o dau de mărtișor, dar s-a băgat nemernica asta și mi-a stricat surpriza !

- Zău ? rosti ea duios-sentențios, cu un ton de șarpe cu clopoței. Dacă e așa, arată-mi-o ! Și nu fă săraca fată, nenorocită, că ea a fost amabilă și a spus adevărul.

- Sigur, e la birou, zise Vasile ușurat.

- Mergem acum !

- Chiar te rog !

Luară un taxi și în zece minute intrară gâfâind în birou, după ce urcaseră scările în fugă, patima mânându-i de la spate, în special pe ea. Vasile deschise sertarul și păli. Paftaua nu mai era acolo. Îl deschise și pe al doilea și pe al treilea. Nimic. Un nimic dur și absolut. Se repezi la dulap. Nici acolo. Stătea năucit în mijlocul încăperii și nu știa ce să creadă. Paftaua fusese acolo la prânz, când plecase acasă.

Nuța, cuprinsă de o agitație în creștere, îi spuse :

- Hai, recunoaște, nu-i aici, așa că ai dat-o ? Să-mi spui cui, că te omor cu mâna mea ! Cine e ? Cum o cheamă ? Recunoaște că de data asta te-am prins!

Povestea cu prinsul la altele, data de douăzeci de ani și unsprezece luni, ei fiind căsătoriți de douăzeci și unu. Periodic îl „prindea” cu câte cineva. După consumarea unor pasiuni demne de o cauză mai bună, se convingea de eroare și se retrăgea strategic, fără scuze sau justificări, așteptând o nouă ocazie. Vasile se obișnuise, dar de data asta era groasă.

Cum stătea așa în mijlocul biroului, își aduse aminte unde era paftaua și, dându-și cu palma peste frunte, exclamă :

- Gata, știu ! E la madam Atanasiu ! I-am dat-o azi să i-o dea lui fie-sa, care să i-o arate unui bijutier, dacă ar putea-o copia. Hai repede la ea, că știu unde stă !

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Să nu mă plimbi degeaba, că ăsta-ți va fi ultimul drum !

Luară alt taxi și ajunseră la madam Atanasiu.

Aici, ghinion.

Fata era la bijutier și revenea pe la opt. Era doar șase. Stăteau în sufragerie, ca niște momâi, nediscutând aproape nimic. Madam Atanasiu încerca să rupă tăcerea, dar Nuța îi răspundea monosilabic și descurajant. Vasile tăcea și-și privea ceasul din cinci în cinci minute. Atmosfera era încărcată electric, dintr-un moment în altul putându-te aștepta la apariția de fulgere globulare, care să înceapă să plutească pe lângă ei. Penibilul situației se scurgea greu, lipicios, accentuând tensiunea momentului.

Iar timpul trecea încet, încet, făcându-le în ciudă.

Pe la opt și cinci, apărură cea mică, veselă, fericită că bijutierul copiase modelul și putea să-l reproducă.

Vasile recuperează paftaua, făcându-și cruce cu limba în cerul gurii. Își ceru scuze și pleacă. Mergeau în tăcere, prin seara friguroasă și umedă, paraleli și echidistanți, fără punți de unire. În apropierea casei, Nuța rupse tăcerea grea ce domnea între ei, și zise cu un ton interogativ și dur :

- Și tot nu mi-ai spus, pentru cine ai cumpărat-o, de fapt ?
- Glumești ? Pentru tine, dragă, pentru tine, de Mărțișor. Tot nu mă crezi ?

Ajunseră acasă și Vasile se culcă imediat, nemâncat, simțindu-se obosit ca după descărcarea unui vagon de lemne. Își aminti, chiar înainte de a adormi complet, că așa se simțea când lua câte o bătaie de la mama sa, pentru cine știe ce năzbâtie. Așa se simțea și tot așa de repede și de profund adormea. Gândul acesta îi înflori un zâmbet pe buze, cu care adormi.

Nuța, uitându-se admirativ la minunata lucrătură a paftalei, întoarse la un moment dat capul spre el și-i zări zâmbetul. Înghețată și-și spuse : " Clar. Măine trebuie să-l iau din nou la întrebări. Pentru cine o fi cumpărat paftaua totuși ? Zâmbește ! Crede că m-a păcălit !!!"

Deschise sertarul noptierei, puse paftaua în el și stinse lumina.

Adormi relaxată.

Îl mai "prinsese" o dată !!!

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Pastorul iehovist. Schiță de portret

Intră în cameră, trântind ușa de la intrare, spre disperarea vecinilor de palier, pe care-i exasperase cu mitocănia sa funciară, de câțiva ani de când se aciuiase acolo. Din doi pași, ajunse la pat și se trânti în el, așa îmbrăcat cum era, fără să-i pese că era asudat și prăfuit. Oricum nu avea așternut, iar pătura cenușie, cazonă, era destul de jagoasă pentru a mai avea vreo importanță faptul că nu de puține ori dormea îmbrăcat și încălțat. Își puse mâinile sub cap și se cuibări, declanșând foșnetul paielor din perna neînfășată și golită în parte de conținut. Lumina crudă a zilei pătrundea prin ferestrele jumătate deschise, nespălate de mult și fără perdele, accentuând grotescul imaginilor din cameră.

Oricum nu-i păsa.

Nu-i păsa de nimic, de mizeria din cameră, de resturile de mâncare sleite de pe masă, acoperite pudic cu un ziar unsuros, de hainele murdare și acrite zvârlite sub masă, de-a valma cu pantofi scâlțiați, plini de noroiul din primăvară, amestecați cu șosete rupte și solidificate de nespălare. Nu conta nici cicăleala gazdei, o femeie de o vârstă nedefinită, îmbrăcată veșnic în același capot de diftină spălăcită, cu capul acoperit de o basma de culoarea vântului turbat, din care se ițeau câteva suvițe de păr slinos, cânepiu. Oricum, era un chiriaș vagant. Mâine putea fi oriunde.

Acum, pe primul plan, se afla noua sa religie, noua sa credință, dar și vechiul său gând, vechea sa obsesie, ce-l urmărise o viață și care îl domina, îl copleșea.

Totul începuse în timpul celei de-a doua condamnări, petrecută la Poarta Albă, unde-l cunoscuse pe Gheorghe. Îl impresionase de la început figura lui de mucenic protocreștin, de zugrăveală bizantină, cu obraji supti, rași la sânge, brăzdați de riduri adânci, gura parcă tăiată cu briciul și ochii, ochii negri, scăpărători, cu priviri când blânde, când fanatice, mai ales dacă predica despre religia sa, Martorii lui Iehova. La început îl ascultase din plictiseală. Nu ieșea la muncă, prevalându-se de vârsta sa (avea deja cincizeci și ceva de ani) și de condiția fizică, ce nu era rea, dar el exagerase niște beteșuguri banale și inerente vârstei. Stătea toată ziua în celulă, doar cu Gheorghe, ceilalți fiind la muncă. Și acesta vorbea, vorbea tot timpul, preamărindu-l pe Iehova și învățăturile sale, astfel că

Încet, încet începu să fie interesat de cele predicate, mai ales că în materie de religie era virgin. Cât fusese copil, acasă în Argeș, ai lui se ocupaseră mai mult cu munca și cu țuica decât cu cele sfinte și, în plus, stăteau la marginea satului, departe de biserică, având astfel un fel de scuză pentru dese absențe de la slujbe. Singurele amintiri erau legate de Crăciun, colindat și de Paști, când se venea cu lumină, făcându-se un fel de concurs, câștigat de cei ce duceau acasă lumânarea aprinsă de popă. Apoi nimic, un hău de ignoranță. La școala de tractoriști de la Pitești făceau materialism dialectic și socialism științific, încercând să li să scoată din cap bruma de religie cu care veniseră de acasă. Erau ani grei, tulburi și orice referire la religie te putea expedia direct în pușcărie. Apoi venise practica din vara aia, parcă blestemată, când ajunse practicant tractorist la G.A.S. Cobadin. Acolo îl cunosc pe tovu' Trandafir și de aici i s-a tras totul, i s-a răsturnat viața, ce luă o altă direcție. Stătea azi, după patruzeci de ani și se gândea – oare fusese bine ori rău? Sau, mai degrabă, cât fusese rău și cât bine?

La Cobadin, Trandafir pusese pe picioare o organizație de partid și de U.T.M. puternică, ce se afla permanent în căutare de membri noi, mai aproape de clasa muncitoare, pentru consolidarea alianței mult dorite și trâmbițate de partid, între clasa muncitoare și țărănimea colectivistă. Ei, practicantii, picaseră ca o mană cerească. Încercase pe rând cu fiecare, dar băieții, majoritatea de la țară, nu doreau să rămână departe de casa lor, tocmai la dracu'n praznic, în Dobrogea, în uscăciunea aia, unde aerul de vară fierbea, făcându-te să vezi Fata Morgana în fața tractorului, pentru că în spate, după atelaj, rămânea un nor de praf imens, din care nu se zăreau decât ciorile negre și grase care se certau pe gânghaniile dezgropate de lama plugului. Lui îi surâse ideea, mai ales că pe toamnă termina școala și pe acasă nu prea mai dorea să dea. Când ajungea în vacanțe era bine doar prima zi, apoi stătea pe jar, numărând zilele rămase. Nu se înțeleșe bine cu ai lui niciodată, iar acum era și mai rău. Ideea de a rămâne țăran ca tac-su și ai lui îl îngrozea, făcându-l să accepte orice compromis, numai să nu umble cu sapa în spate din primăvară până-n toamnă și să scarpine pământul, care dacă vroia, dădea ceva, dacă nu, nu.

Ascensiunea a fost rapidă, mai ales că nu era prost. Era doar neșcolit, ignorant, lipsit de orice umbră în ceea ce se numește cultură generală. Însă asta nu conta prea mult. Atunci, prin anii '55 – 56 se cereau tineri cu origine curată, fără probleme de dosar, care să fie modelabili, să ajungă

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

„oameni noi “. Cât despre școală, mai era timp. Doar nu intraseră zilele în sac! Pe tapet erau alte priorități, terminarea colectivizării de exemplu, și asta nu aștepta, trebuia făcută, mai ales că Dobrogea avea un avans ce trebuia fructificat. Fiind bun de gură și străin locurilor, a fost repede agreat de șefi și pus să facă cele mai jekoase munci, să umble pe la porțile oamenilor și să-i convingă, cu binișorul sau cu toroipanul, ce Rai va veni odată cu intratul în colectiv, să-i toarne pe recalitrânți sau pe cei ce fugeau de cote, să meargă noaptea cu milițienii la săltat dușmani ai poporului din pat, cu familie cu tot, cu plozii ăia care urlau tot timpul, ca tăiați și cu muierile alea nebune, care blestemau de moarte, urlau și țipau, de sculau tot satul. Nu degeaba spusese Marx că „țărănimea era o clasă contrarevoluționară, vestigiu amorf și fără conștiință de sine al epocilor istorice revoluate, legate instinctiv de pământ și tradiție.” Avusese dreptate cu vârș și îndesat, pentru că lupta cu ea era grea și plină de riscuri, mai ales din partea chiaburilor care nu se lăsau duși de nici un fel.

Nu-i păsa, și acționa ca un robot, accentele de militantism colectivist-marxizant fiind singurul lucru la care accedase și pe care reușea să le ducă la bun sfârșit.

Așa i se ordona, așa făcea.

Și tot așa urca în funcții. La nici un an de la stabilirea lui la Cobadin, era deja secretar adjunct cu propaganda la U.T.M.-ul local și candidat de partid, cu dispensă de vechime, smulsă de Trandafir de la Regională. Cobadinul avea G.A.C. fruntaș și unele înlesniri decurgeau de la sine, cu toate că Vâlcu nu agreea foarte tare activiștii ce urcau prea repede în ierarhie, care ar fi putut fi remarcați de Centru și eventual propuși pentru funcții în Regională, acolo unde numai el decidea cine intră și cine nu, cine i-ar fi putut clătina scaunul și, eventual, înlocui.

Îmbrăcat în costum de doc albastru, boțit tot timpul ca semn al muncii neîntrerupte, șapcă în colțuri lăsată pe ceafă, cămașa cu gulerul răsfrânt peste cel al hainei și cu nelipsita servietă plină de hârtii ale căror importanță era în general secundară, colinda satele și cătunele din împrejurimi, când cu șareta, când cu GAZ-ul hodorogit al G.A.C.-ului, ducând cuvântul partidului, dar și osânda lui, cotele, confiscările, expropriările și colectivizarea. În vremurile acelea se trăia după principiile comunismului de război, atât de dragi lui Lenin și atât de strâmb și aiurea aplicate și în România, la

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

mai bine treizeci de ani de la gândirea, dar și eșecul lor. Nu conta. Stalinismul lui Dej era acum, după moartea lui Stalin, la fel de mare ca pe vremea când acesta trăia. Dezghețul impus de Hrușciiov după Congresul XX și destalinizarea ocoliseră România, ajungând doar pe la alții. Toți liderii de partid de după război dispăruseră, doar Dej era bătut în cuie și acolo va rămâne până la moarte. Nimic și nimeni nu a reușit să-l clinească. Și, în timp ce în Polonia sau în Cehia se renunțase deja la colectivizare, la noi ea se făcea cu vioșie și elan, iar în Dobrogea, în pas alergător, condițiile dar și oamenii de aici contribuind hotărâtor la realizarea ei, indiferent de consecințe și de mijloacele folosite.

Timpul trecea și lucra în favoarea lui. Pe 19 octombrie 1957, Regionala de partid Constanța a raportat Comitetului Central al P.M.R. încheierea colectivizării Regiunii Constanța. Au urmat recompensele, ordonate de sus, dar distribuite pe liste făcute jos, la Regională, de către același Vâlcu. Și cum omul nostru era încă un mărunț activist U.T.M., fără perspective imediate de avansare, ajunse secretar U.T.M. la Băneasa și, după un scurt timp, la Regiune, tot la Propagandă, pentru că singura lui calitate era faptul că era bun de gură, încăpățânat și insistent până peste poate. A urmat un curs firesc, lin, în care nici nu s-a remarcat foarte tare (Vâlcu vedea și pândează și el aflase asta deja!), dar nici nu a stat degeaba. A făcut școli de partid la „Ștefan Gheorghiu”, a condus, a predicat dogma partidului peste tot, necrezând în ea o iotă, a avansat lent, sfârșind prin a ajunge Prim-secretarul U.T.M.-ului regional. Pentru scurt timp, a adăstat și la București, în Comitetul Central al tineretului comunist, ca specialist în probleme agricole, pe vremea lui Ion Traian Ștefănescu și Dan Marțian, după plecarea triumfală a lui Iliescu în C.C. al P.M.R. Aerul conspirativ și iezuitic rămăsese însă, mai ales că Iliescu condusesse în ultimii săi ani în U.T.M. celebrele comisii de epurare din domeniul învățământului superior, ordonate de partid după evenimentele din Ungaria, mulți dintre studenții și profesorii epocii găsindu-și necazul în interminabilele procese înscenate, în cel mai pur stil stalinist al epocii Marii Epurări din U.R.S.S., numai Insula Mare a Brăilei știind sigur suferințele celor ce nu trecuseră aceste examene ale umilinței și delațiunii.

Căciula Comitetului Central s-a dovedit a fi prea mare, competența sa limitată, incultura și gafele făcute pe la recepții sau în stațiunile de pe malul Balatonului sau din alte părți ale Europei comuniste,

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

determinând o despărțire amiabilă și o revenirea a sa la Constanța, în secția agricolă a Județenei, a cărui șef și ajunge în curând. Aici era acasă, pe teren propriu și activiștii crescuți de el în vremea U.T.M.-ului i-au fost utili, conform principiului statuat în partid, chiar de la începuturile sale.

Dar vremurile se schimbaseră.

Lupta de clasă se mai tocise și nici nu mai era de actualitate, Dej murise, se intrase într-o rutină ce se va dovedi păguboasă, agricultura socialistă începuse să-și arate limitele, era vremea specialiștilor și mai puțin a activiștilor, care, de cele mai multe ori, încurcau lucrurile, venind cu idei neproductive și adesea anapoda. Începea marea epocă a deciziilor de la Centru, ale căror autor era Tovarășul, care după vizita în Coreea de Nord în 1971, o luase razna de tot. Cum munca era rutinieră și subordonații și-o făceau cu conștiinciozitate, el culegând roadele, a început să zărească, printre gene, beneficiile noii orânduiri ce se așezase bine în cuiarul tapetat cu oasele și suferința a mii și mii de oameni. Era epoca în care la toate nivelurile setea de putere devenise abstracțiune, nebunie și dezastru.

Vizitele de lucru, după modelul superior, se succedau amețitor, cei vizitați acoperindu-și hibeles cu mese copioase, vinuri bune și grele din care Dobrogea beneficia din plin și cu femei, alese cu grijă, discrete și eficiente, pentru a acoperi pretențiile tovilor de la Centru și a umple portbagajele nesățioase ale mașinilor de serviciu, ce săriseră de la GAZ la Volga, cu cerbul său lucios avântat în vântul schimbării.

Însă cerberii puritanismului de partid vegheau. Nu însemna că la nivelurile de sus ale puterii nu se făcea nimic din toate astea. Nu, și aici erau chiolhanuri, vinuri bune, lăutari, chiar și femei, dar mai rar, dată fiind vârsta preopinenților, dar totul se făcea în spatele unor uși închise și ferecate cu șapte lăcate de privirile neaveniților. De exemplu, Vâlcu își petrecea timpul înconjurat de Curtea sa la vila de pe malul Siutghiolului, păzit crunt de miliție și securitate, cu invitați aleși pe sprânceană, cu mâncare copioasă, havane, whisky scoțian negru, șampanie franțuzească și alte delicii. Invitații erau bine cunoscuți, legați prin fire nevăzute, nu aveau nici un interes să vorbească, să se afle ce făceau ei acolo, exista un principiu al dominoului bine cunoscut de toți și mai presus de orice, funcționa legea Omerta : cine nu vede, nu aude și nu vorbește, trăiește o mie de ani în pace !

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

Din când în când, pentru a se demonstra activului că șefii veghează și că știu de fapt totul, câte un activist cădea sub securea gădelui reprezentat de șeful Colegiului de partid, ce funcționa eficient și discret, asemănător tribunalelor Inchiziției, fiecare județ avea un Don Ignacio de Loyolla, chintesența lor centrală fiind Dumitru Coliu, vechi activist al aripii bulgaro-basarabene a partidului, încă din perioada de ilegalitate moscovită. Și cum Vâlcu se simțea ocrotit de conaționalul său, își permitea orice în Dobrogea. Astfel, unora dintre indezirabili, de obicei tineri și în plină ascensiune li se intentau procese truate de homosexualitate, altora de imoralitate sau alcoolism, iar cei mai încăpățânați erau călcați de camioane fantomă, fără număr de înregistrare, la ceas de seară.

Așa a pățit și omul nostru. Finalul previzibil a fost un proces cu ușile închise, o muștruluiială tovărășească și ostracizarea vinovatului la Municipiu, ca șef peste Cooperație.

A fost începutul sfârșitului. Nu acceptase pasivitatea ca strategie de supraviețuire, așa cum făceau marea majoritatea a activiștilor, ce nu executau decât ordine scrise și venite de sus, de la Centru, acoperindu-și fiecare gest sau decizie cu mormane de hârtii inutile, într-o sarabandă păguboasă a unei birocrății ajunse la apogeul neputinței sale.

Aici s-a apucat de afaceri cu porci, alături de alt activist alungat din Edenul Județenei pentru chestiuni similare. Cum ulciorul nu a mers de multe ori la apă și se aflau deja în vizorul Colegiului de partid, au fost prinși, pedepsiți și el a ajuns președinte al Cooperăției județene. Aici, alte afaceri dubioase, cu repartiții de case și televizoare color l-au dus la stația terminus a carierei sale de activist de partid – directorul unui anonim F.N.C. din județ, e drept că nu departe de Constanța, dar la țară, ca un blestem circular, ce l-a aruncat îndărăt de unde a pornit în marșul său și de care a fugit cu obstinație, luptând cu toate capacitățile sale. Nu crezuse niciodată în sistem și în doctrina sa, pe care totuși o propovăduise cu sârg și duritate, iar acum, lovit de același sistem, numai și numai din cauza lui, îl privea ca pe un dușman personal, împotriva căruia nu putea să lupte, din lașitate și neputință. Strângea însă în el o ură adâncă, amară ca o fiere, pe care și-o vărsa asupra salariaților, ce erau de-a dreptul terorizați. Vremurile erau însă tulburi, grele, un loc de muncă și o sacoșă de grăunțe ce ieșea în fiecare zi era suficient pentru a-i face să tacă și să rabde.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Venirea lui decembrie '89 a fost ca o mană cerească picată pe capul său, răcorindu-l și luând victoria împotriva dictaturii ceaușiste ca pe una personală, simțindu-se răzbunat de umilințele îndurate, de mașina luată, de alungarea „ la munca de jos “, de privirile bășcălioase ale vecinilor ce îndrăzneau acum să se uite direct în ochi și să-l înfrunte, de absența chefurilor și a femeilor, ce îl uitaseră a doua zi după cădere, dovedind cu prisosință că vorbele de amor de atunci erau doar de clacă, interesate și parșive. Cu toate că fusese fugărit de salariați și stătuse închis ascuns într-o magazie câteva zile, privea noua orânduială cu speranțe, mai ales că la conducere era Iliescu, apăruse și Dan Marțian, Bârlădeanu, se simțea ca pe vremuri, la recepțiile U.T.M.-ului din epoca sa fastă de la București, de care nu-și putea aminti decât cu o nostalgie tristă, amară. Avea doar cincizeci de ani și suficientă putere de muncă și experiență să poată ajunge ceva, sau cel puțin așa credea el.

A început o goană neostoită după tot felul de afaceri mai mult sau mai puțin curate, vremurile tulburi, abulice și insalubre permițând așa ceva. Profitând de faptul că în multe posturi cheie se aflau foști activiști, s-a aruncat în afaceri cu grâne, aparent profitabile, dar lucrând pe cont propriu și asociindu-se nefericit cu tot felul de arabi și turcaleți dubioși. A luat credite de la Bankcoop mijlocite de Băloiu și Dinulescu, de care era legat cu firele nevăzute ale interdependențelor de partid din anii anteriori, garantând adesea cu fumul ce ieșea pe coșul casei. Nu a ținut cont de avertismentele unora și altora și s-a izbit dureros de Mafia cerealelor, ce l-a înngenunchiat rapid și dureros. Așa a ajuns prima dată în pușcărie. Nu a stat mult, a ieșit repede, nu a învățat nimic și a luat-o de la capăt. Alte credite, cu aceleași garanții, a fost furat de toți, megalomania lui nevindecabilă l-a făcut să țină pe lângă el tot felul de lipitori care l-au golit rapid de vlagă. Capacul a fost pus de afacerea Cupoanelor de privatizare corelată cu escrocheria televizoarelor color, afacere cu o oarecare notorietate în epocă. Așa ajunge a doua oară în pușcărie.

Și de aici începe totul.

Este greu de deslușit care a fost resortul intim al devenirii sale iehoviste. A fost credința, noua dogmă l-a convins și l-a acaparat pe el, ce era un ateu convins, sau mai degrabă un ignorant într-ale religiei, căzând ca sămânța pe ogorul proaspăt arat? A fost tentația noului, a ineditului mistic și

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

intelectual ? A simțit el vreo rază de lumină ce l-ar fi putut scoate din negura în care plutea de ani și ani ? L-a mânat tot setea de înavuțire, de arivism cu tot dinadinsul ? Imposibil de știut. Poate nici el nu știe și nici nu va ști vreodată.

Imediat după ieșirea de la Poarta Albă, s-a dus la Năvodari, la Frați, care l-au găzduit cu dragoste și smerenie. Era nou convertit, era confuz, putea fi pierdut pentru ei dacă nu l-ar fi ajutat acum. Familia lui se răspândise în patru vânturi de mult timp, fiecare membru luând-o pe drumul său, independent de un părinte și soț ce fusese mai mult o stavilă decât un ajutor în viață. Au început lungile și umilitoarele drumuri pe la ușile oamenilor, răspândirea de material religios venit de afară, convertiri începute, unele terminate, altele eșuate, amenințări cu bătaia din partea unora, lupta surdă cu mentalitatea oamenilor ce găseau cu greu drumul bisericii părintești, căzând cu ușurință în mâinile lor, suspiciunea unor autorități neobișnuite cu atâtea secte și biserici neortodoxe. Își regăsisse lent încăpățânarea de altădată, persuasiunea de activist responsabil cu colectivizarea, logoreea incoercibilă de la plenarele partidului, modalitatea aceea particulară a activiștilor de a citi o frază de la cap la coadă și apoi de la coadă la cap, lăsând impresia că spun altceva, obținând rezultate remarcabile, ce l-au propulsat în ochii Fraților locali, dar și a acelor de la București. La mijloc mai era însă ceva, ce nu se spunea dar se aștepta din partea sa, ceva ce în naivitatea sa reală sau jucată nu ajungea la nici un rezultat. Se aștepta din partea lui acea parte din Cupoanele de privatizare și din banii afacerii televizoarelor, ce nu apăruseră la suprafață niciodată și care erau, în opinia tuturor, ascunși pe undeva, ca o adevărată comoară.

El însă căuta altceva.

Își dorea o legitimitate, o aprobare deplină a gesturilor și vorbelor sale, altfel decât o avusese până acum. Trăise toată viața de activist apăsător de complexul legitimității relative a unui regim de import, așa cum și Partidul fusese complexat și luptase pentru a se legitima în fața oamenilor, care credeau din ce în ce mai puțin în el, mai ales în ultimii ani, când se mergea din eșec în eșec. Realizase acum, în ceasul al doisprezecelea, că toată ascultarea de care se bucurase pe vremuri și care-i gâdilase în mod plăcut orgoliul, hipertrofiindu-l până peste poate, cu consecințele deja

cunoscute, era doar rezultatul unei supuneri umile, rezultat al fricii, oportunismului sau a unui calcul elementar de bun simț : „când te întâlnești pe uliță cu un câine turbat, ocolește-l !“

Observa cu uimire, dar și cu plăcere, că vorbele pe care le predica și în care nu prea credea, ca și în doctrina partidului altădată, făceau o impresie deosebită, lumea era adesea receptivă, cerea explicații suplimentare, devenea pioasă, obedientă, păcatele, inerente oricărui muritor, erau readuse în prim-plan și hipertrofiate până spre dimensiunea păcatului original, căința, ispășirea și iertarea solicitată fiind pe măsură. Redevenea lent un lider de opinie al micilor grupuri pe care le evangheliza, dar de data asta, supunerea și căința erau reale și puternice, impresionându-l câteodată chiar și pe el, ce era relativ amoral în relațiile cu oamenii, pe care-i tratase până acum ca pe niște supuși, ca pe niște unelte vorbitoare, tipic pentru conduita activiștilor partidului din toate vremurile. Își dorea și atingea câteodată acea ubicuitate pe care și-o dorise întotdeauna ca reprezentant al Partidului și pe care nu o atinsese niciodată, oamenii păstrându-și rezervele lor față de aceia ce-i luaseră până și găina din ogradă sau laptele din cană. Rezultatele lumești, materiale, erau pe măsură. Oamenii dăruiau cu bucurie din puținul ce-l aveau, bani, haine, mâncare, orice se putea dăruia, astfel că magazia destinată acestor bunuri se umplea rapid, dar tot așa de repede se și golea, știut fiind faptul că politica comunitară a cultului presupunea o egalizare în sărăcie, dar menținerea ei la limita supraviețuirii. Doar banii luau drumul unor conturi de care el nu avea habar deocamdată, dar de care nici nu-i păsa. Își luase în serios misiunea de evanghelizare și se purta de parcă cutreiera pământuri nou descoperite, unde băștinașii nu cunoșteau nimic din binefacerile religiei. Dacă la început, dată fiind apartenența sa la fostul aparat de partid, era privit cu o oarecare suspiciune, rezultatele îl plasară într-o poziție respectabilă chiar și de liderii de la București, care încetară să-l bănuiască de sabotaj sau de alte rele. Îl cunoșteau prea puțin pentru a-și da seama că, odată pornită, mașinăria sa doctrinar-ideologică era de neoprit, mai ales acum, când se simțea mai aproape de statura unui Mesia, chiar și neoprotestant. Își reaminti de familia pe care o abandonase complet după '90, dar nu dintr-un spirit creștinesc. Exista un calcul simplu, și anume: le spusese Fraților că are o familie normală, cu soție, copii, nepoți, așa cum se cerea la ei, ceea ce până la un anumit punct era adevărat, dar ruptura brutală cu ei îl dusesese în afara clanului. Acum trebuia să apară în fața lor pe post de Pater

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

familias, mai ales că la Frați prezența familiei în sânul bisericii era ca și obligatorie, dând un gir de seriozitate dar și de siguranță, împiedicând dizidențele ce ar fi șubrezit o dogmă ce încerca cu răbdare, prin politica pașilor mărunți, să submineze biserica națională, în virtutea spiritului de toleranță și înțelegere creștinească. Începu să-i viziteze insistent, să-i agaseze cu prezența, fiind primit peste tot cu o răceală deferentă, nici unul dintre ei neconsimțind să devină membru al unui cult de care nici nu auziseră bine. Ba mai mult, discuțiile degenerau adesea în certuri violente, adâncind prăpastia ce era și așa foarte mare, de netrecut, atingându-se cu ușurință un prag dramatic al neputinței comunicării.

Însă, în toată această agitație neconținută, își găsea timpul pentru a gândi „afaceri”, visând probabil la una ce l-ar fi scos din anonimat, așa cum ieșiseră alți activiști, ce erau azi prosperi oameni de afaceri, uitând de faptul că mai ieri propovăduiau etica și echitatea socialistă în ceea ce privește repartitia bunurilor. Îi pizmuia în sine, jurându-și răz bunări crunte, dar nu-și găsea mijloacele de a se exprima în acest domeniu ce-i era complet străin. Competențele sale economice și manageriale lipseau cu desăvârșire și el nu realiza acest lucru, având impresia că totul e simplu și posibil, important e să vrei. Datorită antecedentelor păguboase și a pușcării încasate, nu se putea apropia de nici unul dintre „ foștii “ ajunși azi capitaliști de mucava, și asta îl enerva și mai mult. Încercă mici găinării cu comenzi fictive la „Zepter” sau la alte firme similare, încasând comisioanele în avans, dorind astfel să-și formeze un capital de pornire. Reluă unele din vechile relații bancare pentru eventuale credite, dar și aici se izbi de un zid de beton. Noii veniți de prin bănci nu cutezau să facă nimic, iar cei vechi fugiseră afară, erau în închisoare sau muriseră, multe dintre băncile devalizate de unii ca el dăduseră faliment. Nu se putea lipi de nimeni, iar accesul în așa-zisa Mafie, fie că ea era a cerealelor, a petrolului, a fierului vechi sau altele, îi era blocat încă înainte de a ajunge la ușă. Se agita brownian, dar fără nici un folos concret. Când simțea că a ajuns la capătul puterilor, se arunca cu capul înainte în propovăduirea iehovismului, umblând din ușă în ușă, împărțind prospecte și mici cărți de rugăciuni frumos colorate venite de cine știe unde, stătea de vorbă cu oamenii, îi atrăgea la slujbe, la predici, numărul prozelitelor crescând simțitor. Continua să stea la

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Frați, dar faptul că nu se iveau banii bănuți a exista, altera lent și sigur relații „frățești”, apărând conflicte legate de problema banilor de zi cu zi.

Pe fondul acestei agitații seci și neproductive, veni chemarea la București.

Plecă grăbit, fără a privi îndărăt, sperând ceva iluzoriu și fără nici cea mai vagă urmă de concret.

Frații de la București l-au primit cu o răceală seniorială, l-au chestionat îndelung, minuțios, fără a-l impresiona foarte tare, el trecând prin câteva epurări de partid și alte anchete ale Colegiului, mult mai dure și mai nemiloase, conduse de niște profesioniști ai inchiziției de partid. Trecând cu bine de această etapă, a ajuns școlar, alături de câțiva indivizi asemănători lui, cam de aceeași vârstă, dar cu o experiență ideologică redusă, unul fiind lăcătuș, altul electrician, un al treilea o figură dubioasă ce se va dovedi ulterior a fi fost ofițer de securitate, ce căutase un ascunziș aici și care va fugi ulterior în străinătate, pierzându-și urma în lumea largă. A depășit ușor această școală, majoritatea noțiunilor dogmei știindu-le deja, iar însușirea celor câteva gesturi canonice fiind floare la ureche, oricum mai ușor de învățat decât conducerea unei plenare de partid. Fu uns pastor în cadrul unui ceremonial scurt, sec, fără nici o urmă de fast, și în aceeași seară plecă spre casă. Singurul lucru ce-l deranjase aici fusese faptul că trebuise să promită iarăși și iarăși, că-și va integra familia în biserică, fapt pe care nu prea vedea cum o să-l realizeze.

Ajunse la Năvodari și nu mică îi fu surpriza când aproape a fost dat afară, fiindu-i îngăduită doar înnoptarea în vechiul său sălaș, cu toate că azi era pastor. Era primul contact dur cu realitatea de pe noile poziții, lucru care-l cam puse pe gânduri. Credea că, deținând noua demnitate, va fi respectat cel puțin cât un popă ortodox, dar practica dovedea că nu era tocmai așa.

A doua zi plecă, hotărât să înceapă o viață nouă.

Își găsi camera cu chirie în care stătea acum și o plăti cu o parte din banii luați de la enoriași și nedeclarați, că doar nu era să-i dea pe toți, așa cum făceau ceilalți fraieri, cerșind apoi câțiva lei pentru un covrig.

Îl căută pe Gheorghe și împreună cu el și cu alți câțiva Frați puse în curând pe picioare o mică comunitate iehovistă într-unul dintre cartierele sărace ale orașului, unde avură un succes neașteptat, oamenii fiind probabil scârbiți de opulența în care se scăldau preoții ortodocși, în timp ce

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

propovăduiau traiul în smerenie și post. Găsiră și o casă abandonată și nerevendicată de nimeni, o reparară, transformând-o în casă de rugăciuni. Rezultatele spectaculoase nu scăpară mai marilor cultului, care-i dădură un oarecare ajutor material, așa că, în scurt timp, comunitatea sa deveni una dintre cele importante din zonă, un adevărat nucleu local.

El însă nu era împăcat cu soarta sa, așa cum ar fi trebuit să fie.

Bani avea, o parte din sumele ce trebuiau depuse în contul Bisericii ajungând în buzunarul său, chiria și cele necesare traiului zilnic i le plătea tot Biserica, de hrănit îl hrăneau enoriașii, deci nu îi lipseau cele minim necesare. Pe el însă îl stăpânea patima „afacerilor”, a înavușirii peste noapte, indiferent cum. Juca pătimăș la toate loteriile, la toate concursurile cu premii în bani, își agasa periodic rudele și familia, încercând să împrumute bani, să-i escrocheze cu ceva, să obțină garantarea unui împrumut bancar cu casele sau mașinile lor, era alungat, bruftuluit, înjurat, Dinulescu era tot prin străinătate, Băloiu se făcea că nu-l cunoaște, chiar și cumnatul său, care avusese o oarecare sensibilitate pentru el și care lucra într-un post cheie într-o bancă, îl refuzase brutal, fără echivoc.

Când obosea să caute „marea lovitură” se reîntorcea la dogmă, apucându-se de propovăduit cu ardoare și patimă, sporind astfel numărul enoriașilor. Apoi, ideea „marelui tun” îi revenea și o lua de la capăt, umblând de ici - colo, ca un câine de pripas, ce aleargă aiurea pe lângă gardurile mahalalei. Evoluă într-un cerc vicios, ciclotim, fără a putea ieși din această fundătură în care intrase. Când și când, era recunoscut de câte un păcălit din vremea televizoarelor, interpelat și agresat verbal, dar el se făcea că nu știe despre ce e vorba și omul, derutat, uitându-se la părul său ce albise între timp, îl lăsa în pace, cerându-și scuze.

Mergea înainte orbește, spre nicăieri, fără vreun țel, fără o credință reală, trăind de pe o zi pe alta, scufundat în lumea sa populată de himere, de planuri de îmbogățire, măcinat de gânduri de răzbunare contra unui X sau Y, tot iehovismul său fiind un punct de sprijin, efemer, într-o viață fără nici o noimă, începută în minciună și ură, sufletul său tânăr fiind ușor de schimonosit de dogma roșie importată din Răsărit, fără însă a fi dominat de sentimentul specific românesc al eternei reîncheperi a lucrurilor.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Stătea și acum, ca în alte multe dăți, cu mâinile sub cap, căutând cu febrilitate vreo posibilitate, cât de mică, de face rost de capital pentru un gând al său mai vechi, o moară la țară, comerțul cu cereale, cu fier vechi, cu orice ar fi adus bani, mulți bani. Era doar una dintre iluziile în care trăia, uitând de lume, de familie, de prieteni, dacă îi mai avea cumva și în primul rând de el, nedându-și seama că timpul trece ca un șuvoi, luându-l cu el pe creasta sa, așa cum îi trecuse toată viața sa, din care reușise să facă un șir neîntrerupt de ratări, în care târâse iresponsabil pe toți acei cu care venise în contact.

Era, fără îndoială, una dintre numeroasele victime directe sau colaterale ale unui regim politic de import, transplantat aiurea pe trupul unei țări inapte a primi așa ceva, căreia i-a trebuit însă cincizeci de ani pentru a respinge transplantul. Toți cei ca el trăiau ca niște dezadaptați, ca niște paria, încurcând locul și lucrurile în lupta lor ineptă pentru un loc sub soare. O făceau lamentabil într-o senectute gregară, ce-i oferea drept victimă sigură unei solitudini înghețate, parcă fără de sfârșit, fără a se consola măcar cu conștiința melancolică a posterității.

Nu trebuie să căutăm violența extremă sau un comportament cât de cât asemănător în ipoteza unei bestii, ci în aceea a primejdiilor obedienței, a conformismului criminal al oamenilor obișnuiți, care, iată, pot deveni orice, oricând, oriunde, indiferent de culoare socială sau politică.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Confesiunile unui atipic

Ați fost vreodată posaci? Eu nu, deși m-ar bate uneori gândul. Ați înotat vreodată cu gura deschisă? Uite, eu chiar asta fac tot timpul, îndeosebi împotriva curentului sau valurilor. V-ați stăpânit vreodată mâncărimea de piele? După mine e-o imposibilitate, dar nu insist asupra chestiunii. Cum stați cu scobitul în nas? Mă rog, în cazul meu depinde la ce film mă uit. E careva vegetarian sau crudivor? Poate că și eu mi-aș raționaliza traiul, dar cine să mă antreneze? Apropo, mai scrieți, mai scrieți? O, bate-mă, Doamne, peste gură, că vorbeam cu pereții... Ce mai, ăsta-s eu, așa că răbdați-mă, fraților! Ei, nici așa, cum adică...? Vă închipuiți c-o să mă laud spunându-vă că sunt un atipic, un zăpăcit care vede și aude numai ce vrea el? Sunteți culmea! Tipul ăsta de literat e de-acum desuet, provincial, ba de-a dreptul suspect. Cum eu nici până acum, la patruzeci și opt de ani, încă n-am putut pricepe regulile tactului, diplomația vorbei cu tăiș dublu, e de preferat atunci să tac. I-aș lăsa să vorbească mai degrabă pe ei, bunică-mea și bunicu-meu, cei care m-au crescut de la cinci ani, dar n-am cum, e târziu... În tot cazul, toate rudele mele de sânge, cele prin alianță, puținii prieteni, chiar foștii mei colegi de liceu, de facultate, cred c-ar fi cu toții de acord în privința mea. Pe scurt: brânză bună în burduf de câine. Norocul meu e că pe stradă ori în societate n-am sărit nicicând peste cal sau cuiva în ochi, probabil și fiindcă știu să apreciez cum se cuvine comoditățile convenției umane. Privit din afară, am, desigur, cumsecădenia unui contemplativ afabil, pe când celor apropiați n-aș avea tupeul de-a le cere să mai vadă în mine și altceva decât un Cănuță-om-sucit. Două excepții, însă: singură, soția mea, care e la curent cu pagina la care am ajuns cu cititul Bibliei, și fiul meu, care încă mă mai descoperă, puțin câte puțin, odată cu descoperirea Statelor Unite.

Da, observ, o cam lungesc. Așadar...

Ce întrebări mai sunt și astea: de ce scriu, de când scriu și cum scriu? Aici aș putea perora cât vreți, multicolor, nu v-aș dezamăgi defel. Cu alte cuvinte, v-aș cânta în strună, iar mie mi-aș tolera jocul ipocrit. Nu, stimaților, e mai bun adevărul. În fața chestionarelor, în genere, eu mă fac de regulă

mic și negru, mă dau la fund, în speranța că blocajul n-o să țină mult. Aici e paradoxul! În ciuda aparențelor, eu sunt totuși un comunicativ. Da, credeți-mă, sunt așa de când mă știu, încă de pe la trei, patru anișori, de pe vremea când intram în biserica de lângă noi, băgam pe furiș mâna în tava cu lumânări aprinse și-mi umpleam pumnul cu ceară fierbinte, ca, mai apoi, acasă, să am din ce modela câini, pisici, șerpi, elefanți, rațe, închipuiri bizare, numai ca să le arăt cu mândrie mamei și prietenilor. Străluceam de bucurie dacă impresionam pe vreunul. Buba e alta: eu din totdeauna m-am codit să vorbesc liber, iar dacă mă arunc totuși cu capul înainte, îmi fug deodată ideile, mă poticnesc la tot pasul, văzându-mă un handicapat în a mă pune „în direct” cu ceilalți. Deși cam târzior, odată ce l-am descoperit, scrisul mi s-a dus direct la inimă. El îmi oferea exact ceea ce-mi lipsea, și anume, răgazul trebuincios să-mi fac ordine în noianul vorbelor, în vacarmul gândurilor, în convingerile cele mai intime. E simplu: de-aia scriu!

Oricum, n-are a face, n-o să vă plictisesc cu lamentații în ce privește complicatele căi care m-au condus spre scris, pentru simplul motiv că nu-mi stă în fire. Reflecții inutile. Și vă liniștesc: nu sunt un filolog. Nu mă pretind nici erudit, nici filozof, exeget ori măcar grozav de citit. Că nu-mi ajung mie însumi, asta-i altceva. O vietate pe care Cerul, creând-o nu întâmplător printre ultimele, a lipsit-o de simțul prezentului,

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

cam în felul acesta îndrăznesc eu să-l văd pe scriitor. O ființă doar cu trecut și viitor. Era și firesc, așadar, să nu agreez cerințele momentului, terorizante prin chiar neînțelesul lor. Opera literară este, în ultimă instanță, un amestec, poate fericit, poate mai puțin, al celor două timpuri aparent opuse, un soi de anti-prezent. Un altfel de orizont, unul pe drept cuvânt capabil să ispitească cititorul, făcându-l să consimtă la părăsirea propriului orizont, cel imediat, de care nu s-ar putea lipsi în traiul normal. Totul e să-l convingă! Aici voi emite încă o nerozie: scriitorul care mă pretind va trebui să exceleze, nu atât în satisfacerea cititorului, cât în a-l încarcera la propriu, total, constrângându-l să iubească ori să sufere alături de el, după cum și magiștrii mei au făcut-o la vremea potrivită cu mine. Un scriitor fără scrupule, asemeni traficantilor de sentimente.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Cum să împlânzești șobolanii

(text inspirat de avatarurile muzicologului George Sbârcea)

- Unde-i Franțuzu'?
- Aici, să trăiți!

Din al patrulea pat, ultimul de sus, unde au foșnit, apăsate scurt, paiele saltelei, a coborât din câteva mișcări bine deprinse, un deținut tânăr, nu prea înalt, tuns chilug. A luat poziție de drepti în mijlocul celulei, pe îngustul interval dintre cele două rânduri de paturi metalice, nu înainte de a-și aranja scurt, dintr-o singură lovitură, ținuta boțită a zeghei. Acum aștepta, în picioarele goale, pe cimentul lustruit de atâta frecat; ținea palmele întinse de-a lungul coapselor și bărbia ridicată regulamentar. Ochii, inflamați de nesomn, i se zbăteau neputincioși în haloul orbitor ce înlocuise tavanul.

- Ieși!

Puțin mirat, deținutul a luat-o înainte prin deschizătura ușii, ieșind în coridorul cel scurt, cu patru uși de tablă, vizete și zăbrele, pe unde fusese adus cu două zile mai înainte. Lângă scara de beton, din capăt, ale cărei trepte legau nivelele de deasupra de cele de dedesubt, s-a oprit.

- Ia-o-n jos!

În spatele lui, gardianul, cu bucata de furtun atârându-i la încheietură, călca greoi, plictisit, cu bocancii săi tari, ca de lemn. Își tot sugea dinții; pesemne îl necăjeau.

Pe scări nu era lumină. La nivelul următor, pe palierul slab luminat, deținutul doar a întors capul, întrebător.

- Mai!...

Au coborât încă trei nivele. Foarte posibil să fi ajuns la subsol, dacă nu mai jos. Odată scara terminată, a urmat un coridor sucit în tot felul, apoi o altă scară îngustă, în spirală, tot neluminată. Au coborât-o și pe aceasta, atenți să nu calce strâmb. Gardianul și-a folosit lanterna.

- Stai!

74/167

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

Taciturn, omul a desferecat și a deștepenit cu oarecare efort o ușă masivă, nituită, fără vizetă. A aprins lumina din afară. I-a făcut semn din cap să intre.

De la ușă, a mai coborât două trepte. Se aflau într-o celulă disproporționat de înaltă față de suprafața ei înghesuită, pentru o persoană. Se observa ușor că inițial servise altor trebuințe, căci unul din pereți, zidit ulterior, avea tencuială aruncată de mântuială, lăsând să se ghicească bolțarii colțuroși, din zgură, sub pojghița de var dat cu bidineaua o singură dată.

În lipsa oricăror piese de mobilier, la baza peretelui din stânga se afla înzidită, pe rol de pat, o lespede din ciment, lată cât un spate de copil de doisprezece ani și ajungându-i până la genunchi. Pardoseala avea o formă ușor concavă, în pâlnie, cu un orificiu de mărimea pumnului, la mijloc.

În zadar și-a alergat deținutul ochii pe toată înălțimea celor patru pereți; ar fi trebuit să-și dea seama că acolo, în acea carceră, la subsol, n-avea ce căuta un geam, câtuși de mic. Vreo aerisire...? O fi fost ea una, fără îndoială, numai că de cealaltă parte a adăugirii.

- Ți-ai locu' o lună-n cap, a zis târăgănat gardianul, cu nepăsarea celui care nu are treabă cu ordinul primit.

Și, după un moment de supt măseaua, întărâtat că tânărul nu scotea o vorbă, a bodogănit:

- Mă, franțuzule, ți-ai făcut-o singur... Ce dracu', te costa așa mult să născocеști un cântec pentru tov' comandant?... Nu asta ți-i meseria? Nu să faci cântece vesele? Și ascultă-mă, băiete: în carcera de-aici și-au lăsat oasele unii mai solizi ca tine! Când l-am găsit pe Caragea, liberalu', nu mai avea nici nas, nici degete. I le roseseră șobolanii, ăia de nu iartă nimic!...

Dar cum vedea că n-o va scoate la capăt cu băiatul ăsta căpos, a revenit, oțărât, la cele grabnice:

- Ți faci nevoile în gaura aia, că aici nu-i hârdău. Lunea se face curat cu furtunu'. Mâncare ți se dă de două ori pe zi, iar lumina ți se lasă doar cât mănânci. De spălat, infirmieru' te spală la două săptămâni, tot cu furtunu'. Acuma dezbracă-te iute de nădragi și de cămașă!

- De ce?...

Era prima oară când băiatul îndrăznea să întrebe ceva, chiar dacă o făcuse stins, aproape în șoaptă. Pur și simplu îl amuțeau ororile prin care era obligat să treacă, toată acea lume al cărei azilant devenise peste noapte; n-ar fi crezut vreodată să se convingă singur că așa ceva există cu

adevărat. Tăcerea de acum era pentru el o formă de sinceritate, după cum însăși figura lui purta întipărită, încă de la intrarea pe poarta închisorii – douăzeci și două de zile –, o mirare neascunsă, o nedumerire de copil înaintea unor înțelegeri rezervate doar adulților.

- Asta-i regula carcerii la noi, franțuzule!... Și hai, iute, să nu ți le scot eu!

Ușa cea grea s-a închis, zăvoarele au fost trase. Întrerupătorul nu l-a mai auzit.

Ca veche proprietăreasă, bezna adâncă ce năvălise acum în spațiul celulei era nerăbdătoare să se convingă numaidecât de carnea lui deosebit de albă; îl pipăia avidă, centimetru cu centimetru, ca excitată să-l simtă așa, rebegit, contorsionat de atâta răcoare și teamă pentru tot ce va începe de aici încolo. El, deținutul cu aspect de adolescent, nu-și revenise încă din uluială; rămăsese în picioare, așa gol, stingher, strângându-și pumnii la piept.

Nu știa efectiv ce să facă. Încremenit, refuza cu groază gândul că până la urmă va fi nevoit să se folosească de banca de ciment din apropiere. Cruzimea comandanților de penitenciar – în parte, justificată – ar trebui și ea, ca orice lucru, să cunoască niște limite. Cu mutatul lui de ici-acolo prin închisoare, deși nu-i vedea rostul, ce să-i faci, se obișnuise. Dar nici să se ajungă acolo încât să-i fie confiscată într-o asemenea hrubă până și bruma de cârpe ce abia dacă-i apărau fragilitatea de student la Conservator!... Și, în definitiv, cui dracu' îi folosea oare sadismul ăsta? Îl înnebunea pe deasupra și gândul că, orice ar urma, de acolo unde ajunsese, în acea criptă ascunsă-n fundul pământului, clănțănitul fălcilor sale, cât și geamătul, nu ar mai fi avut șanse să deranjeze pe careva de afară.

Simțea că se înrăiește pe zi ce trece. Tot ce i se întâmplase până acum îl făcuse să se închidă pe de-a-ntregul în el, cu îndârjirea înecatului, hotărât să rabde toate umilințele posibile, dar să fie și-n stare să sară la beregata oricui l-ar ataca mișelește. Nu de puține ori trebuise să se apere în mijlocul borfașilor, al cuțitarilor și al curmambeților din prima celulă, unde-l aruncaseră până la verdictul ultim. Așadar, nu numai pe câine îl poate sminti lanțul! – se convingea acum cu vârf și îndesat de asta.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Ar fi vrut să se poată rezema numai pe porțiunea îngustă a tălpilor, căci resimțea neliniștit cum cuțitele frigului pătrundeau încet, neiertătoare, în oasele labei picioarelor, în încheietura călcâielor, în glezne...

În cele din urmă, istovit și dezgustat, a ridicat din umeri: se temea ca baba de drobul de pe policioară. Ce naiba, realitatea o iei așa cum este, nu cum ți se năzare! Nu îi rămânea decât să se obișnuiască cu frigul ce-l asalta acum din toate părțile. Nu putea decât să spere că se va acomoda până la urmă. Și-a tot repetat că, uite, nu-i mai par chiar atât de reci tălpile, nici umerii, nici soldurile, semn că în curând va reuși să se familiarizeze cu noul adăpost. Era vorba, totuși, de-o singură lună, nu de-un an! O lună, gândește puțin, doar o lună... Ce-i drept, patru săptămâni ... Ei, n-o să se bazeze numai pe rezistența lui; nu, ar fi o amăgire naivă. Și iată, avea noroc, toate încheieturile îi urlau acum ce-i de făcut. Mai avea nevoie de un singur lucru, și neapărat acela, dacă tot hotărâse să rămână în viață. Da, îi stătea în putință... Atunci repede: mișcare!

A început cu genuflexiuni. A fugit pe loc, ridicând genunchii cât mai sus. Flotări, răsuciri de trunchi, sărituri pe loc. A încercat să-și îngâne câteva cadriluri, dar a renunțat repede, fiindcă îl făceau să gâfâie, să nu respire când trebuie. Până la urmă a asodat, totuși.

Bancheta cea dură și rece n-a folosit-o până nu s-a zvântat ca lumea. Ar fi fost sinucidere curată! Și când, până la urmă, s-a întins totuși, a realizat ce înseamnă cu adevărat să nu te mai apere niște haine. Simțea cum gheara vineției a frigului i-a înșfăcat pe tăcute osul sternului, cum nu mai permitea foalelor pieptului să se umple cu aer... Nu, categoric, asta n-o va permite! Nu va lăsa ca, prin netezimea înșelătoare a banchetei, tonele de beton ale raclei în care fusese îngropat să-i soarbă căldura vitală!

S-a ridicat ca opărit de pe lespede și, în lipsa altei căi, a început, răbdător, să caute cu tălpile - la nevoie, cu palmele - un loc mai puțin rece. Trebuia să existe unul, neapărat... Bezna, ei da, aici bezna chiar l-a ajutat - acum nimic nu-l distrăgea -, făcându-l să se concentreze mult mai bine. Bâjbâia pe porțiuni bine trasate în mintea sa, ca și cum ar tăia un cozonac în felii subțiri, concentrat să nu-și rateze cumva șansa de a găsi inelul căzut în cocă.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

L-a dibuit până la urmă. Numai că locul cu pricina nu era acolo unde s-ar fi așteptat. Era plasat în apropierea orificiului de scurgere. O conductă, pesemne... S-a așezat mai întâi în fund, să vadă dacă simte vreo diferență. Se pare că exista, într-adevăr, o oarecare deosebire față de restul celulei, poate nu una cine știe ce mare, dar îndeajuns cât să fi meritat efortul. Nici cald, nici deosebit de rece. Suportabil, da, ăsta era cuvântul potrivit.

Nu-și dădea seama cât timp pierduse cu căutarea, în schimb a înțeles imediat câtă oboseală se strânsese-n el. S-a ghemuit acolo jos, fără ezitare, într-un anume fel, aproape câinește, și a ațipit numaidecât.

Nu-și terminase bine somnul, când niște foșgăieli, venite parcă de sub pământ, l-au făcut să ciulească urechile. Se auzeau reverberat, ca printr-un tub de aspirator. Le-a reperat: veneau din gaura de lângă gleznele lui.

Șobolanii!...

Deci vorbele temnicerului nu fuseseră aruncate doar ca sperietură, păreau să aibă oarecare bază. Numai într-o privință, e și lesne de înțeles, omul n-a ținut să-l lămurească. Acel liberal - Caragea, parcă -, fusese oare ros numai după moarte?... Așadar, vrând-nevrând, nu era deloc singur în celulă, cum i-ar fi plăcut să creadă... Un pericol de care va fi nevoit să țină seama. Bine, s-a făcut, va ține, dar cum anume? În primul rând - să spunem - va dormi cât mai departe de ei, adică de gaură. Ușor de spus, dar unde? Pe banca de ciment? Mda, nu-i surâdea ideea, dar măcar acolo, la înălțime, părea... Nu, în nici un caz! Nu era dispus să-și părăsească locul cel bun găsit cu atâta trudă; ar însemna să-l schimbe pe-un veritabil pat al lui Procust, unde pericolul, chiar dacă nu unul imediat, îl înspăimânta mai tare ca șobolanii. L-ar termina înaintea ăstora - i-o urlase întreg trupul ceva mai devreme.

Corpul, așa cum și-l simțea acum - golaș, asudat, cu piele unsuroasă, nespălat de câteva săptămâni, având un iz propriu, iute-amar -, putea foarte bine să le trezească pofta de carne omenească! Asta îl îngrijora, da, doar stătea sub nasul lor, parcă invitându-i să-l guste. Iar șoarecii ăștia mari, cu râț de mistreț, în caz că totuși le priește acolo unde se află, dedesubt, ce naiba puteau

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

mânca ei? După câte știa, rodeau orice: cabluri, lemn, gunoaie, cauciuc. Darămite un slăbănog istovit, ca el...!

Iar ideea că putea fi mușcat în timpul somnului, de neconceput unui cuget ca al său, care ura hăituirea, l-a ținut treaz, cu toate simțurile încordate, ore în șir. La un moment dat, pierzând ordinea rotirii zi-noapte, ceasurile de somn și veghe i s-au amestecat într-o jalnică moțăială, întreruptă adesea de unele atingeri - închipuite ori ba -, dar care-i împietreau stomacul de spaimă, când sărea ca însemnat cu fierul roșu și se apuca să bată zănatic cu ambele palme în pardoseală. Nu o dată le-a auzit chițcăitul și bulucitul la gura țevii de scurgere. Ar fi jurat că îl atinseseră cu cozile lor spurcate, lungi și pleșuve, ca niște râme. Murea de furie, scârbă și disperare, pentru că întunericul de nepătruns lua partea șobolanilor și îl obliga să se mulțumească doar cu punerea lor pe fugă prin tămbălău. Dar să-i atace odată! Să strivească măcar unul! Numai astfel și-ar putea domina el frica. Îi venea să ragă, să urle, să amenințe ca un animal căruia i-a fost încălcat domeniul.

Neînduplecată, somnolența tot îl biruia până la urmă. Punea numai puțin capul jos, pe braț, și numaidecât îl și fura moțăiala pentru încă o bucată de vreme. Visele întrerupte mai înainte le relua, în linii mari, de unde se rupseseră, chiar dacă cu unele schimbări de loc sau de personaje. Totul dura până când, din întâmplare, îl urzica o nouă atingere scârboasă de coadă. Și de la capăt, băiețaș cu ochi cârpiți de nesomn...

Presupunea că s-a făcut dimineață, din moment ce a trebuit să ducă imediat palmele la ochi, rănit de lumina ticălosului bec din perete. Auzea cum se umbla la zăvorul ușii.

Ar fi vrut să sară în picioare, dar, vai, acestea nu-l mai ascultau, de parcă nu-i mai aparțineau întrutotul. Ei, fir-ar... În felul ăsta mai se căznesc doar bătrânii când se deșteaptă și vor să coboare din pat. În cazul lui, era clar: îl anchilozase frigul.

Asemeni unui șontorog, reușind cu greutate să se țină pe picioare, deținutul a înaintat spre ușa care tocmai era smucită în afară.

A intrat soldatul cu mâncarea. l-a dat o gamelă de aluminiu plină cu fiertură de linte, spunându-i că trebuia ținută curată, și că la lingură nu are dreptul acolo, în carcera cinci. Și să nu piardă vremea, să mănânce odată, fiindcă peste fix zece minute va stinge lumina.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Rămas din nou singur, năpăstuitul băiat și-a reluat, fără cine știe ce grabă, locul – mai rece de cum îl lăsase. Ținea gamela cu amândouă palmele, bine lipite pe metalul fierbinte, iar acestea, la rândul lor, le sprijinea pe genunchii îndoiți, ca pe-o masă. Aștepta. Era miraculos să-l încălzească ceva cu atâta dărnicie.

Atras de aburii fierturii, prin gaura din cimentul pardoselii și-a făcut apariția un cap flocos de șobolan. Ochișorii lui strălucitori, negri, clipeau extrem de rapid, ca o fulgurare albicioasă. Apoi, văzând că omul nu se clintea, a prins curaj. A ieșit în întregime din orificiu, înălțându-și capul să adulmece mai bine de unde putea veni aroma ce-l ademenise...

A zbughit-o însă repede la loc, în gaură, în momentul în care băiatul s-a aplecat înainte să-i toarne puțină fiertură pe jos.

Ce l-o fi apucat să-și verse rația? Pesemne a fost luat pe nepregătite. Dacă se gândea un pic, n-a făcut decât să urmeze lecția primită în prima celulă: până și lăsatul în pace trebuie cumva plătit. Dacă nu o făcea imediat, urma s-o plătească cu bumbăceală, cu hărțuire. Da, ceva asemănător. Luat repede, s-a blocat ca prostul, a luat-o ca pe-un caz de forță majoră. Simplul reflex al plății.

Pâlpâind o clipă, becul s-a stins, semn că timpul mesei trecuse. Dar întunericul căzut nu-l mai neliniștea în vreun fel; multe îi deveniseră acum limpezi. Procedase cât se poate de bine. Și, fiindcă nădușise din belșug (ei poftim, chiar așa fricos nu se știuse!), cât timp va mânca putea să se și zvânte. Pofta de mâncare îi revenise înzecit. Între sorbiturile făcute pe marginea gamelei înclinate după nevoie, tânărul auzea fervoarea cu care era desecată balta de pe cimentul pardoselii.

Din țintă, ocrotitor... Cât de inspirat fusese! O pace cumpărată – auziți, oameni buni! – cu un strop de fiertură. Ar fi răs, dar nu avea pentru cine. După foșnete, ar fi înclinat să creadă că mustăciosul își mai adusese pe cineva cu el. Se simțea împăcat, aproape mulțumit – găsisse atât de ușor rezolvarea unei situații ce se anunța sumbră, dezgustătoare. La sfârșit, după ce a șters bine cu limba interiorul blidului de aluminiu, l-a întors cu fundul în sus, așezându-l lângă el. Interiorul trebuia să rămână numai al lui.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

La masa a doua, cum nu i-a plăcut culoarea și mirosul terciului de cereale, l-a turnat direct în gaura din pardoseală. A ascultat mai apoi, curios, pe întuneric, cum se ospătau șobolanii, încălecându-se și râcâind cu lăbuțele interiorul țevii. Gândul de a-i ști sătui i-a făcut somnul ceva mai odihnitor.

Lucrul acesta, repetat deja trei zile una după alta, la amândouă mesele, s-a instalat cât se poate de firesc între deprinderile curente ale deținutului din celula-carceră numărul cinci. Era, pentru el, o senzație nemaîntâlnită, auzindu-le colcăiala ori de câte ori se apropia momentul apariției soldatului cu cazanul de fiertură, iar senzația asta îi declanșa o neliniște a cărnii, un tremur surd, din care pricină suferea și mai cumplit de frig. Creșterea zgomotului reverberat prin gura de scurgere era ceasul deșteptător care-l trezea brutal de cu noaptea-n cap, cu deosebire că stridența lui sonoră nu putea fi întreruptă după bunul plac. Era puhoiul de ape care cereau grabnic punerea de stăvilare.

Iar ziua, o dată începută în frisoane, se sfârșea la fel. Frigul se depusese în toate ungherele, în toate firidele corpului său, ca niște cheaguri tari; îi contractase mai toți mușchii, îi anchilozase genunchii, umerii, gâtul, coatele, degetele, mijlocul troznindu-i, pârâindu-i la mai fiecare pas făcut. Toate îl dureau, îl deranjau ca niște așchii străine, înfipte adânc între tendon și os.

Ce l-a tulburat de-a binelea a fost culoarea luată de palmele sale în climatul hibernal al celulei. Ajunsesse până acolo să-și rezerva trei-patru minute din timpul mesei numai pentru studierea acestora cu luare-aminte. Le întorcea de mai multe ori, spre a se convinge de straniețea culorii ce o căpătaseră degetele, chiar și pe reversul palmei; aduceau destul de bine cu pulpele de fazan uitate în congelator – la fel de roșii, lucioase și tari.

Frigul îi devenise povara de care știa că n-o să scape atât timp cât avea să stea acolo. Îl înțepenise, îl gârbovise, îl constipase. Tusea rară, icnită, revenea cu o regularitate de ceasornic, măcinându-i cu o rară perfidie liniștea pieptului.

Din păcate, pe el nu-l mai interesau prea multe lucruri; până și cele legate de propria sănătate nu-l mișcau. După el, apatia ce-l cuprinsese ținea mai ales de lipsa luminii de zi, a unor reazăme firești, altele decât cele două mese porcine.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Nici măcar nevoile de dimineață, dacă totuși îi veneau, nu-l scârbeau când le deșerta în țeavă. Așa cum erau – puține și de consistența căcărezii de oaie, fără mult miros, –, pentru ei, rozătorii, însemnau, cu siguranță, ceva trebuincios. Ca dovadă, resturi de miros nu persistau mai deloc, ci dispărea ca de la sine, repede.

Ceva de coșmar, spălatul celulei – făcută săptămânal, din ușă, cu jetul de apă –, pe lângă faptul că nu aducea foloase vizibile curățeniei de acolo, lui îi provoca clipe în care ar fi fost în stare să se urce pe pereți. Apa aceea, băltind la nesfârșit pe pardoseala de beton, aducea cu ea un frig agresiv, un fel de ger umed, de nesuportat. Îl gonea pe lespede, unde aștepta, în picioare, să se zbicească pe jos. Și dura chinuitor de multă vreme. În răstimp, umezeala îl infiltra, îl îmbiba, făcându-l să tușească din străfundul plămânilor, fără oprire. Ura cu tot sufletul acele clipe de iad.

Schimbarea, pentru deținut, a venit la începutul săptămânii a treia. Mai înainte, sâmbătă dimineață, tocmai fusese spălat corporal. Infirmierul închisorii procedase în același fel ca la curățirea pardoselii. Tot cu furtunul – printre zăbrele –, ca la vitele dintr-un vagon. Nu i-a aruncat măcar o cârpă, să se șteargă. Iar duminică, după o noapte infernală, în care zăcuse zgribulit pe locul său de lângă gaura din pardoseală, gâfâise mai tot timpul, din greu; când simțea nevoia să respire adânc, auzea cum zăngăneau toate în el, cum se rupeau. Și-a făcut griji mai ales pentru mama lui, pe care, mai mult ca sigur, nimeni nu se va obosi s-o anunțe. Curios, dacă îi păsa de încă multe altele, nu se arăta prea îngrijorat de ceea ce se va întâmpla cu el.

Și fără știrea sa, întredeschiderea unui orizont nelumesc i-a șters de la gură, dintr-o dată, spuzeala urii. Până și căpoșenia, gustul răzbunării, nici urmă de ele. Pe de altă parte, își dădea seama, în sfârșit, cât de meschin putuse el privi până atunci totul. Ca dezmeticit, și-a pus problema dacă sufletul îi va mai rămâne la cheremul unor țâfne de copil îndărătnic. Doar îi fusese așezat în trup spre împlânzirea sângelui! Pur și simplu a înțeles, nu știa cum, dar a priceput atunci că spiritul și sufletul sunt făcute pentru unul și același lucru, că amândouă caută neîncetat afecțiunea, că asta le este menirea și bucuria. Înraire? Ostilitate? Neîncredere? Nici o grijă, pe acestea le găsești oricând, din belșug, dacă trăiești doar în prezent, cu frica morții în sân. Și mare prostie, căci în frică își are rădăcinile însăși moartea! Pe când, stabilindu-ți un țel oarecare, și punând speranță în căutarea ta,

fiind totodată luminos și cald pe dinăuntru, de fapt te dăruiești pe tine, nimic altceva, iar amenințările imediate își pierd orice greutate. Iată, aceasta a fost revelația deținutului din celula cinci, asta i-a fost salvarea.

Dimineață, când l-a izbit în moalele capului lumina becului electric, i-a auzit cum se foiau, lihniți de foame. Se vede că și pe ei îi rebegise răcoarea de peste noapte, dacă ghiorăitul mațelor îi asmuțea în așa hal. La zgomotul zăvoarelor, micuții au râcâit în neștire prin conductă.

Soldatul, după ce i-a umplut cu vârf gamela de aluminiu, și-a dat pe ceafă boneta spălăcită, privind bănuitor la deținutul cel somnoros din fața lui.

- Mă, franțuzule, te pomenești c-ai visat ceva gagici...

Mirosise soldatul că nu era tocmai în regulă ca un flăcău de constituția firavă a «franțuzului» să mai și furișeze un surâs pe fața lui trasă, cumva prea senină azi, după ce că dormise, gol pușcă, pe cimentul greu mirositor al fostei pivnițe. N-o fi oare bolnav?... Că îl vedea cum se duce așa, împleticit, cu rația în mâini, s-o așeze pe lepedea patului...

- Fii atent, băietel!...

Prea târziu, însă. «Franțuzul», clătînându-se, scăpase gamela din mâini. Băiatul s-a aplecat imediat să salveze din mâncare ce se mai putea. S-a ridicat însă neputincios după câteva clipe, întorcându-se apoi, șovăielnic, spre soldat, care îl privea compătimitor din capul celor două trepte ale ușii.

- O să curăț, va fi totul lună... Cinci minute-n plus, atât!... Zău, dacă s-ar putea...

Deținutul, îmbujorat, cu vasul gol atârându-i în mâna dreaptă, îl fixa rugător pe soldat.

- S-a trezit și franțuzu! Ă?... Voi ăștia, politiciii, visați-visați, dar la picioare nu vă mai gândiți. Vai de capu' vostru... Că bine te-a mai ghicit caporalul Rada când ți-a zis așa. În regulă, dă-ncoace gamela!

Și i-a umplut-o din nou, ochi.

Când s-a văzut singur, băiatul s-a îndreptat mulțumit spre locul unde vărsase fiertura și, lăsând deoparte blidul de metal, a început să adune cu cantul palmelor păsatul. A ieșit o grămadă bunicică. Din ea a luat cât îi încăpea în căuș, după care s-a apropiat de gura de scurgere. L-a aranjat frumos

de jur-împrejurul ei, în strat de-un deget. Ce făcea el acum nu mai semăna a troc. Era atent și grijuliu.

Au mâncat pe îndestulate, laolaltă. Când i-a inundat pe toți bezna, la terminarea rației de terci, după ce el și-a curățat cu limba blidul, a băgat de seamă că ei nu intenționau să mai plece.

Au venit să i se bage, ca pisoii, pe sub spate, pe sub pulpe și brațe. O făceau în modul cel mai firesc, de parcă asta făcuseră de când lumea.

El nu s-a mai mișcat decât foarte încet, să nu-i sperie. Ce să spună, de multe zile nu se mai temea de sălbăticiunile cu care împărțea, în fond, totul. Nu-l mira - aveau nevoie de el. Nu erau deloc aspri, erau chiar mai calzi decât s-ar fi așteptat. I se ghemuieră peste tot - câțiva direct pe șale; îi plăcea că aveau un pântec moale, de pisicuță... Cum să nu răspundă îndemnului la înfrățire cu sufletele cărora le-a câștigat tandrețea?

Și n-a mai socotit când au trecut restul zilelor de carceră. Conducându-l îndărăt, între ceilalți deținuți, matahala de gardian s-a mulțumit a-l măsura doar absent, lung, din ochii lui cenușii - la fel de nepăsători -, preocupat mai degrabă de suptul măselei lui stricate.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Întâlnirea din Ajun

Chiar și așa, jumulit de viu sub stropii ca niște ținte mărunte și grele, presărate de un copil răutăcios dintr-o lucarnă înaltă, lângă plumbul cerului, O. Ion nu găsea altceva mai bun de făcut decât să aștepte răbdător până la capăt. Nebună și vremea asta, anul trecut căzuse deja zăpada!

Își ridică la intervale regulate mâna până la creștet; o mână albă, suptă, cu degete noduroase, înțepenite, în nici un caz una de ceasornicar. Căldura din căușul arcuit peste părul lipit și decolorat de ploaie îl mai întărea cât de cât; își trosnea gâtul fără grabă, rotind parcă prostit ochii umflați, măturând siluetele ce mișunau în jur. Bătrânele din față, în fulgarine pe care se întindea lumina ploii, discutau orice, aveau glasuri sugrumate și gesturi zvâcnite. Ploaia nu le atingea, ori cel puțin așa lăsau impresia.

La numai câteva clipe după ce-și vâră mâna în buzunarul fără căptușeală, nesuferitul răpăit al țintelor îl pătrundea iarăși; plătea astfel neabătutei lui îndrăzneli de a înfrunta cu capul gol nazurile oricărei vremi. Cineva, demult, îi spusese că îl avantajează. Devenise poza lui, arătând tuturor pe care-i întâlnea un păr semeț, mereu răvășit de vânt; unde mai pui că meseria îi cerea să-și petreacă ziua întreagă sub cerul liber. Doar îndrăzneala asta îi mai rămăsese; în rest – părul, semeția – i se împuținaseră de mulțor.

Făcu un pas înainte. Auzi cum toți făcură același lucru în spatele lui. Mergea al naibii de greu rândul ăsta kilometric! Cutremurat de fiorul ce i-l provocă un viermișor rece de apă prelins pe după ureche, își înșurubă la refuz capul între umerii strânși.

– Ioane! foșni din dreapta o voce fără timbru.

Se întoarse, privind fără să înțeleagă chipul femeii.

– Îs eu, Zâna... Ce te uiți așa, m-ei fi uitat? Zâna... cea bună, și îl pironi cu un amestec de uimire și teamă.

Era bătrână; pungi sub ochi, fard violent, prost. Dacă-și amintea, auzi întrebare... Așa o dezmiardase pe atunci. Da, în gangul pasajului de unde plecau cu nasul înfundat în guler, fiecare pe drumul său, de frica lumii. Se îmbrățișau sub o cornișă joasă, cu desene și cuvinte urâte pe ea;

tremurau de dragoste, curent și umezeală, tăceau, le ajungea fiorul din ochi și palme. Tresăreau. O iubise ca un nătâng, iar ea plecase cu unul negricios, mai bărbat, despre care se spunea că la bătaie își pierdea capul, că ar fi și omorât. Și cât o mai așteptase, câte seri nu petrecuse între bătrânii ei părinți – acum duși cu toții – doar-doar s-o întoarce într-o bună zi supusă... Ba nu, de ce spășită?, ci cu arțag, să țipe la el că a fost un bleg când a lăsat-o să plece; și chiar dacă ea nu s-a putut împotrivi, măcar el ar fi trebuit să lupte până la capăt pentru ei doi, să-și fi pus în joc sângele, să-și dovedească bărbăția. Doar știuse de plecare...

Și uite-o după amar de ani, de tăcere, de uitare târguită fiecărui ceas, uite că vine la el și îi vorbește ca altădată, de parcă dragostea lor n-ar fi suferit decât o scurtă și nevinovată durere.

- Copii ai?

Zâna negă din cap, dar îl privi cu ochi înviorați, mărginiți acum de cearcăne cumva îmblânzite – fruntea i se descrețise. Lui O. Ion i se părea că îi surprinde pe față, așezată acolo unde i-o admirase cândva, în același loc, o linie numai a ei, neschimbată, un semn care cere răsfăț, păzire, cinstire – o plăpândă crăiță ce rezistase printr-un ungher întunecat al ei atâta vreme, așteptându-i întoarcerea. Făptura de copilă a Zânei îi incendie un teanc de amintiri.

- Ce cumperi?

- O pâine, poate ceva salam.

O precupeță din spate începu să vocifereze, apoi alți câțiva porniră să împroaște la adresa lor. Simțiră cum vibra de nervozitate coada aceea de ființe încruntate, de parcă un straniu curent le străbătea pe toate, făcându-le să se schimonosească, să murmure ocări, să gesticuleze în dezordine. O. Ion se mulțumi să se încrunte și el, întorcându-se către cei mai îndârjiți.

- Ce vreți voi, e nevastă-mea! Ia cățați-vă de treabă...

S-a terminat cu rîndul mai repede decât ar fi crezut.

Acum mergeau alături, fără grabă, fiecare cu sacoșa lui, aruncându-și din când în când priviri repezi spre a se asigura că celălalt era tot acolo. O. Ion a priceput că vine la el numai după ce au intrat pe străduța care începea cu un gang strâmt și umed. Când au urcat scărița cea veche de lemn, a lăsat-o înainte; i-a văzut picioarele obosite.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Ușa a scârțâit într-un mod nou, nu atât pentru ea, cât pentru el. N-a întrebat-o mare lucru, i-a explicat în care colț să se întindă; îl nemulțumea gândul că sacoșa din mâna Zânei nu putea însemna decât o vizită vremelnică, una de veche cunoștință doar. Pe undeva prin oraș, la ceasul acela de amiază, cineva tot trebuia s-o aștepte.

Dar chiar așa să fie? Căci o vedea scotocind cu aer liniștit prin sacoșa care se dovedea fără fund, cum scoate un pulover, papuci de casă, un toc de ochelari, un mănunchi de acte legat în cruce cu elastic galben, o icoană mică, o pungă cu bomboane de pom, săpun.

Profitând că pe ea o absorbise ceea ce făcea – întârziind gânditoare dinaintea câte unui obiect descoperit parcă atunci, în acele clipe, după care îl contempla, așezat după gustul ei pe policioara cea cu oglindă – el distribui cu atenție trei lumânări în niște locuri cunoscute dinainte. Le aprinse cu o mână tremurătoare, apoi întoarse comutatorul din perete...

– Las-o, că nu văd, loane! Zău așa, te rog. Da'... e ceva cu tine, loane? Ai cam pălit la față, ori îmi pari așa, cum să zic...

– Altfel! Fără zbârcituri, nu? Își dezveli el mândria.

– Da, da... Semeni cu Ion ăl tânăr. Dacă n-aș ști, parc-ar fi atunci... cu tine.

Zâna se trăsese cu genunchii la gură pe patul frumos acoperit cu un țol.

– E-un truc. M-a învățat unul care a lucrat în bâlci, la panoptic, că așa fac artiștii să pară proaspeți. Și eu te văd așa... ca atunci, în gang. Dacă ai ști cât m-am muncit să potrivesc oglinzile! Am pus și niște praf de la drogherie pe ața lumânărilor; știi, omul mi-a dat rețeta. Trucu-l țineam pentru vreo cunoștință ce mai trece pe la mine, s-o distrez.

Cu glas scăzut, mai zise că toate astea sunt prostii de holtei bătrân, dar ea părea să nu-l asculte; îl fixa de mult într-un fel cunoscut. O. Ion o privi atunci și el curat în ochi. Au rămas astfel până ce s-au consumat lumânările. Nici unul nu s-a sculat să le stingă.

Dimineață odaia nu se răcise ca de obicei. De ce să-l mire? Obiectele păstrau acum în ele o căldură plăcută, ca aceea din copilărie, când se vâra sub duna cu puf de găscă. Simplu, erau doi acum...

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

O. Ion se îmbracă în tăcere, privind-o tot timpul cu ochi blânzi și calmi. Ea dormea cu pătura trasă până sub bărbie, ghemuită aproape de perete, o femeie trecută, sforăind ușor, cu o talpă crăpată sprijinită de marginea laviței. Din lumânările lui nu rămăseseră decât trei mici bălți de ceară închegată, cu câte o rămășiță neagră de fitil culcată într-o parte.

Și-a adus sacul, l-a deschis și s-a îmbrăcat, peste pantalonii groși și pufoaică, într-un soi de halat de doc roșu garnisit cu șiruri de vată, și-a lipit cu stângăcie barbă și mustăți de lână netoarsă, răspândind în încăperea miros de clei de oase, iar când a plecat a avut grijă să strângă bine mânerul ușii și s-o închidă fără cel mai mic zgomot.

În dimineața aceea, cu aerul subțire ca briciul, cu pământul înghețat bocnă, trecătorii ce așteptau tramvaiul în fața patiseriei din centru, își întorceau involuntar privirile, lăsându-se dominați de aerul mucalit al vânzătorului de «loz-în-plic» care, costumat în Moș Crăciun, își făcea reclamă cu vădită inspirație, scoțând dintr-un gătlej zdravăn aburi fierbinți. Era imposibil să nu simtă careva că i s-a întors Zâna cea bună.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Ordinul peștilor

Nu știu dacă straniețea ar putea garanta originalitatea textului de față, dar, ca autor, cel puțin, am dreptul să pretind, pentru tot ceea ce voi destăinui în continuare, tolerarea unghiului meu de vedere, oricât de sucit ți-ar părea el. Recunosc, seamănă a șantaj, dar n-am găsit altă formulă. Pentru mine unul, eliberarea de obsesii este o chestiune vitală, una care nu suferă amânare, ele, obsesiile, dovedindu-se nu atât stresante, cât agresive, amenințătoare, provocându-mi un soi de exasperare, o suferință sub foc continuu.

Și acestea fiind cunoscute, îmi place să cred că bunul interlocutor își va depăși astfel mai ușor prudența, neimplicarea și îndeosebi suspiciunea, firești unei prime lecturi, de altfel. Esențial pentru înțelegere rămâne doar ca eu să nu omit vreun detaliu, oricât de nesemnificativ ar părea acesta.

Mă conformez, prin urmare...

Câteva ciudățenii ale mele, de care m-am convins abia târziu – la mijloc fiind pe puțin douăzeci de ani – m-au îndemnat să reflectez asupra însemnătății lor pentru cel care am devenit între timp.

Odată ajuns la reflecții, acestea, drept urmare, m-au obligat a-mi reconsidera părerile în ce privește propria condiție – nesocotită până mai deunăzi de mine – și anume aceea a omului responsabil de faptele sale, a unuia conștient că și acestea, la rândul lor, iscă tot fapte, mereu altele. Iar cascada asta, chiar cunoscându-i izvorul – un fapt, aparent nevinovat, ce-și susură molcom inconștienta – poate provoca, în aval, cele mai neprevăzute situații, nu rareori acuzatoare.

După cum văd, iarăși mă pierd în sterilități, așa că voi porni neîntârziat la drum.

Data plecării am stabilit-o deja: *zorii subiectivității mele*.

Reîntoarcerea la mine, cel de care îmi amintesc să fi fost cândva, mi-a oferit explicațiile ce-mi lipseau. Un fapt, care s-a dovedit a fi plin de miez abia la maturitate, este acela că încă de la o vârstă fragedă am „devorat” tot ceea ce ținea de lumea viețuitoarelor acvatice, de legile lor neobișnuite, total străine nouă, pământenilor.

89/167

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

În primul rând m-au fascinat, bineînțeles, peștii. Instinctul, acest sprijin discret oferit omului la vârsta când el n-a învățat încă ce este suspiciunea, a fost acel ceva care mi-a compensat și mi-a orientat inteligența de copil. Nici vorbă să fi scăpat vreun episod din «Lumea tăcerii» a lui Jacques-Yves Cousteau. Tatăl meu, pe atunci ornitolog cunoscut între cercetătorii Deltei, îmi popula din plin imaginarul pe direcția asta ori de câte ori mă vizita în micul oraș minier din Transilvania, unde locuiam cu bunicii. Știindu-mi slăbiciunea, îmi descria cu lux de amănunte cele mai stranii ori hazlii comportamente din familia peștilor, sau, mai direct, mă pune în fața unui dicționar ihtiologic bogat ilustrat.

Tentația de a viețui într-un mediu absolut nou o aveam teribilă, irezistibilă, căci identificarea cu peștii părea a-mi conferi nu numai imponderabilitate sau contopirea eului – așa neformat cum era el atunci – cu o anume visceralitate universală, dar și abolirea oricăror interdicții educaționale ori moralizatoare. Seară de seară alunecam în somn pe jumătate plutind în muzici abisale. Cred că la mine era vorba de un autism conștient, din moment ce ai mei nu se alarmau de ciudățeniile mele. Și probabil tot o chestiune de instinct primar era faptul că, dintre mamiferele apei, nu puteam suferi duplicitatea vidră, și, totodată, îndrăgeam delfinul, cu toate că ambele se hrăneau cu aceleași ființe de care mă legasem sufletește.

De asemenea, nu m-am lăsat până când, la doisprezece ani, din economiile adunate cu „udatul” și sorcova, mi-am cumpărat din București o mască cu respirator de suprafață și labe verzi de cauciuc, pregătindu-mă să termin cursul gimnazial pe malul Dunării, în Tulcea, unde mă chemase tata, să-l ajut cu proaspătul meu frățior.

Joc al întâmplării? Sunt înclinat să mă îndoiesc de asta. Abia acum înțeleg de ce a trebuit să ajung lângă un fluviu tocmai eu, care detestam pescuitul. Revăd abia acum, cu claritate, unele lucruri la care, deși trăite în răstimpuri aleatorii, mă izbește convergența lor vădită, comparabilă cu semnificația unor desene străvechi, care ți se relevă doar privind de la mare înălțime. Dar cât de nepătruns fusese totul pentru mine altădată! Iar de aici, revelațiile ce îmi deschid orizontul înțelegerii astăzi, asemănător revărsărilor de primăvară, așa năvalnice cum le știm, ce lasă întotdeauna în urma lor mâlul originar, purifică pământul pe care îl îneacă și constrâng țăranul să-l reînsămânțeze.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Cele petrecute la prima și ultima mea încercare de pescuit m-au făcut să nu-mi mai pot permite a crede în nevinovăția hazardului.

Înarmat cu momeală, fir, cârlige și trestia cea rezistentă pe care o alesesem singur, dintr-o mlaștină de la periferia orașului, la sfatul prietenului meu mai mic cu un an, un tulcean neaoș, care mă uluia înghițind fără probleme primejdioasele oase de pește, am fost tare mândru – eu, băiatul de unsprezece ani, în maiou, pantaloni scurți și teniși decupați – să scot din Dunăre, în nici zece minute, doi guvizi de-un deget. La ultimul, amețit de bafta căzută peste mine, am avut tupeul să măresc miza, sacrificând unul prin agățare de aripa superioară; nu îmi rămânea decât să urmăresc zbanguitul plutei ca să știu încotro o ia micuța mea nadă. Brusc, pluta s-a scufundat, iar eu am tras cu putere trestia în sus. Nu-mi credeam ochilor: la capătul firului de nailon se zbătea o namilă cu aripi zbârlite. Un veritabil dragon! L-am lăsat să cadă cât mai departe de mine, pe cimentul înfierbântat al falezei. La primul pas făcut înspre el, acea fiară de culoarea oțelului cromat a deschis un bot ticsit de dinți ascuțiți și a șuiertat către mine amenințător. Eram ațâțat de frumusețea unui asemenea trofeu, dar nu făceam nimic; mă roteam doar în jurul lui, mirându-mă că și peștii pot vedea prin aer. Noroc cu prietenul care pescuia în imediata mea apropiere. Cu o dexteritate de invidiat, a luat șalăul de coadă și l-a izbit prin răsucire cu capul de bordură. Nu mi-am explicat de ce ardoarea inițială mi-a pălit atunci ca din senin, preschimbată în apatie, în posomoreală, iar atingerea acelu trup rece, cu solzii mărunți semănând a tunică fină de zale – într-un sens, alunecoasă; aspră și tăioasă, ca bărbia nerasă a tatii, în celălalt –, mi-a trezit fiori în momentul când l-am vârât în punga de plastic. Oricum, nu erau decât impresiile unui novice în ale pescuitului, căci frumoasa soție a tatălui meu a făcut ochi mari de bucurie, trecând la prăjirea acelu pește măricel imediat ce-am ajuns acasă; era exact carnea albă și slabă potrivită vechii ei hepatite. Eu, cel abătut, nici măcar să-l gust n-am avut curiozitatea.

La muzeul unde lucra tata aș fi rămas ore întregi în subsolul cu acvarii enorme (altele mai mari nu văzusem până atunci), urmărind nisetrii, cegile, somnii, șalăii, știucile, crapii, carașii, plăticile, roșioarele, țiparii. Aveam impresia că și ei mă remarcaseră. Pe unii reușeam să îi adun bătând cu

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

două unghii în sticla groasă a acvariului. Le zâmbeam, iar ei dădeau înveseliți din înotătoare. Le-aș fi aruncat câteva firimituri, chiar râme, dar nu aveam acces în încăperile din spatele peretelui.

Sufeream enorm dacă în ziua când, venit la muzeu direct de la școală pentru a-l aștepta pe tata, descopeream într-un colț de acvariu un pește prieten întors pe jumătate, în poziție nefirească. Tata îmi spunea că era modul în care agonizau ei, că de fapt prea puține specii se acomodează la condițiile captivității. În ziua cu pricina ne întorceam acasă posomorâți; îmi închipuiam că tata nu voia s-o recunoască, dar că suferea și el alături de mine.

Am învățat să înot echipat cu masca peste ochi și nas, cu muștiucul respiratorului în gură și cu labe în picioare, cum e mai rău. Mai târziu, când le pierdusem ori le rătăcisem, mi-a fost o adevărată tortură să reînvăț înotul, practic de la zero. Am visat mult timp că-mi voi putea procura un acvalang cu tub de oxigen, dar vremurile nu mi-au fost favorabile. O dată cu adolescența am părăsit și năzuința asta. Iar de atunci... de atunci au trecut vreo douăzeci și ceva de ani. Nimic nou.

Anumite lucruri ar fi trebuit mai demult să-mi atragă atenția, dar n-a fost așa. M-au încolțit fără somație, evoluând năvalnic, în trombă, iar mie nu mi-a putut rămâne decât să le constat.

Fără vreun plan anume, într-o obișnuită zi de sâmbătă, pe cât de frumoasă tot atât de tentantă, ne-am trezit, eu și soția mea, în mașina amicilor noștri de familie, rulând pe lângă lacurile Tarnița. Tocmai încetineam în dreptul unui cot al șoselei – un loc unde coborau de pe dealul împădurit două drumuri forestiere – când pe prietenii noștri i-au strigat – întâmplător, să spunem – niște cunoștințe de-ale lor mai vechi. Îmbrățișări, râsete – tot tacâmul. Alăturați acestora, având și ei un break, am apucat-o atunci pe unul din acele drumuri forestiere, am escaladat dealul – un munte în miniatură –, coborându-l pe celălalt versant. Nu peste mult timp ne aflam în curtea unei cochete cabane cu două nivele. Eram tare încântați că răspusesem invitației. Ca să vezi, neprevăzutul ne deschisese orizontul unui weekend la care tânjeam mai demult cu toții.

Cunoștințele lor se ocupau acolo de creșterea peștelui. Aveau câteva bazine pentru specii diferite – crap, crap-caras și păstrăv –, amplasate pe firul unui mic afluent al Someșului.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Proprietarii vilei veniseră, ca și noi, la iarbă verde. De pești se ocupau angajații lor. Tocmai se încărcau cu pește viu cele două tancuri de tablă ale unei camionete. Mirosul de pește proaspăt, ce inundase tot locul, le incita de-a dreptul pe fete. Le vedeam cum salivează în secret; amândouă se dau în vânt după peștele prăjit.

Și, într-adevăr, cât ai bate din palme ne-au pârjolit câțiva păstrăvi. Apoi, o dată cu servirea berii, veselia s-a instaurat în mijlocul nostru. În asemenea clipe eu prefer să mă retrag discret, să mă familiarizez puțin cu împrejurimile.

Observând atenția pe care le-o acordam crapilor din bazinul cel mare, proprietarul mi-a propus să dăm, eu și el, o raită printre ei. Cum adică, printre ei? Păi uite așa... Și proprietarul, zâmbind sugubăț, a adus pe braț toate cele necesare înotului subacvatic. Nu m-am întrebat de unde până unde un mic crescător de pește avea aceleași nostalgii; mie, unul, doar că-mi jucau ochii în cap, mă ardeau palmele și tălpile să intru mai repede, după atât amar de așteptare, în „lumea tăcuților”...

Mi-a trebuit ceva timp să-mi acomodez retinele cu opalescența acelei ape cu iz de pește stătut, sau, foarte posibil, de urină, alta decât a noastră. Adâncimea bazinului fiind mică, în jur de doi metri, și având o luminozitate acceptabilă, nu mi-a fost prea greu. M-a surprins plăcut că ei, crapii, nu se speriaseră, ba dimpotrivă, ne înconjurau ca niște căței ce dau de zor din ciotul de coadă în așteptarea unei recompense, aproape imediat ce-am coborât pe scărița metalică.

Am remarcat printre crapi un exemplar mult mai mare, chiar distonant de mare în comparație cu talia celorlalți. În plus, ca notă distinctivă, acesta a fost singurul care nu s-a grăbit să ne întâmpine. M-am apropiat însă eu de el, căci proprietarul a ținut cu tot dinadinsul să mi-l arate; era, vădit, mândria lui. De jur împrejurul nostru, odată trecut momentul de curiozitate și de speranță alimentară – cultivată de proprietar, se vede, cu bună știință –, peștii s-au împrăștiat, fiecare la ale lui. Am priceput că exemplarul-gigant era conducătorul lor. Suveranul! Vedeam că femelele îl hrăneau cu ceea ce aduceau în gură, rod al scurmării lor neîncetate prin resturile mâloase de pe fundul apei.

Părea să nu se sinchisească de noi. Pe mine, însă, el mă fascina. Apucându-mă de mână, proprietarul m-a tras atât de aproape de acel colos, încât îi observam mișcarea lină, discretă, a

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

branhiilor. Era limpede, omul de lângă mine nu-și mai încăpea în piele, avea nevoie de uluirea, de aprecierea mea, ca de-un scărpinat bun pe spinare. Cred că l-am dezamăgit, însă.

Nu mă-nșelasem. Eu și crapul-rege ne studiam, nu fără oarecare admirație, cu circumspecția unora care se descoperă drept adversari. Nu-mi dau seama care putea fi motivul, dar se pare că-l deranjam vădit, întrucât s-a refugiat din câteva undiri maiestuoase în capătul opus al piscinei. Instinctiv, am simțit nevoia să-l urmez. Însă ceea ce s-a întâmplat mai apoi m-a năucit de-a dreptul. Am fost realmente asaltat, atacat de conducătorul crapilor, înghesuit în spațiul întunecat și împânzit de excremente vermiculare din colțul cu pereți de beton murdar al bazinului, prin lovituri neașteptat de puternice date de sus în jos cu un bot dur ca bombeul unei cizme țărănești, prin zbiciuiri dezechilibrante date razant cu coada lui solzoasă, cât pulpa unui cal tânăr. Apa, tot mai turbure, clocotea, îmi vâjâia în urechi, începea a-mi intra în spațiul îngust al măștii. Am simțit mâinile proprietarului înhățându-mă de subsiori și trăgându-mă înspre suprafață. Agresorul ne-a urmărit, m-a mai lovit cu botul de două-trei ori, apoi s-a îndepărtat cu aer impunător, senioral, satisfăcut de lecția dată.

Chiar și pe proprietar îl uimise violența crapului conducător. Își reproșa că nu mă prevenise să le respect peștilor habitudinile, ba că el însuși avusese proasta inspirație să mă vâre în coasta aceluia îngâmfat care merită cu prisosință înfigerea pe-o frigare de pomină.

Iar eu, revenindu-mi din gâfâială și paloare, după ce mi-am îmbrăcat hainele absent, m-am lăsat răpit de reflecții în cu totul alt timp și spațiu.

Cunoscându-mi ființa cât de lovită de amoc era când era vorba de pești - verii mei oculți - mă vedeam pus iarăși, pe nepregătite, în postură de amenințare a lor. Nu mă împăcam deloc cu ideea că, implacabil, eram împins spre a-i înfrunța. Carnea lor, râvnită de atâta lume, mie unul mi s-ar fi oprit, chiar și fără perfidele lor oase, în gât. Față de pești nutream simțăminte ca pentru un frate mai mic, slab și neajutorat, le înțelegeam soarta ingrată de veșnic vânat al celorlalte viețuitoare. Și tocmai eu să-i ameninț? Stupizenie cât carul! Duhoarea stârvului de pește a fost pentru mine supliciu suprem, cu rădăcini în vremurile când din întâmplare căzusem pradă unei ambuscade pestilențiale pe străduța ce înconjura, fără posibilități de evadare, curtea unei fabrici de conserve de pește, unde

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

grămezi de șprot stricat, negru, zăceau sub roiuri de muște sticlindu-și emailul verde în soarele torid al Dobrogei. A fost prima și ultima oară că am trecut pe acea stradă din Tulcea.

O altă coincidență suspectă a făcut ca tocmai soției mele să-i placă la nebunie peștele. Ca să fiu mai limpede, iubite interlocutor, aici e vorba doar de gustul acestuia. Aș justifica-o mai mult ca pe-o compensare întâlnită la destule alte cupluri. De pildă, acestei particularități i s-a atașat, pesemne tot ca destin, înnăscutul meu talent de alchimist al artei culinare. De exemplu, pasta de usturoi, într-o formulă personală, intrată deja în tradiția familiei noastre – pregătirea ei luându-mi neplăcut de multă energie și timp –, m-am văzut nevoit s-o recunosc ca fiind prețul neparticipării mele directe la gătitul peștelui.

Nu mă amăgesc că aș fi dat uitării momentele de calvar născute din această pernicioasă pasiune a soției mele, căci am fost constrâns să particip, încă din plin, și eu. Așa cum s-au derulat, însă, lucrurile, avea să mi se dezvăluie poate cele mai relevante și neștiute limite ale mele.

Cu puțin înainte de orele șase ale serii tocmai mă introduceam prin proaspăt schimbata ușă de lemn masiv a apartamentului nostru de la bloc, flămând și doritor de liniște domestică, după o zi de tracasări inutile pe linia plăților restante ale micii mele imprimerii textile. În timp ce-mi spălam grăbit mâinile în baie, alături de chiuveta largă de porțelan, ceva mai jos, și fără vreun zgomot, o lucire venită dinspre cuprinsul căzii m-a făcut să arunc o scurtă privire într-acolo.

Apa fusese lăsată s-o umple pe jumătate. Sub luciul acesteia, paralel cu marginile înalte ale căzii, o dungă neagră de circa șaiszeci de centimetri, în formă de fus. „Dunga” cu pricina, având aparența umbrei, s-a dovedit a fi un exemplar frumos de crap-caras, o femelă, cum mi-o spunea ochiul format. Am zâmbit îndurerat. Neinspirată, după cum aveam să aflu peste cam două ore, soția mea se gândise că așa, în apă, peștele – cumpărat viu în piața din apropiere – își va conserva prospețimea atâta cât urma să lipsească de acasă. Nu voise decât să-și satisfacă vechea și recidiva ei poftă de pește proaspăt. N-o învinuiam de nimic, numai că nu-și pusese problema că va veni odată și momentul când cineva va fi nevoit să dea drumul apei, iar peștele va ajunge la cuțit... Numai eu puteam fi, obiectiv vorbind, acel „cineva”, singurul apt, și totodată condamnat, s-o facă.

Însă atâta timp cât eu nu simțeam decât compasiune, solidaritate, pentru spinarea de grafit bine polizată a aceluia crap-caras care, nu numai că îmi acceptase spontan prezența, dar se considera mai în siguranță cu mine în preajmă și începuse a se mișca în voie, familiarizându-și prin miros apa aceea fără gust și culoare, nu mai știam de ce anume aș fi fost în stare.

Eram singurul bărbat din casă – o situație fără ieșire. A trebuit să-mi calc pe inimă. Mă simțeam constrâns, violat de o complezență severă ca o cămașă de forță ce mă convingea că n-are rost să mă opun – insinuare corupătoare, amenințătoare, făcându-mă să înțeleg cum și când voi dansa pe muzica altcuiva.

Mi-am sumecat deci mâneca și am început să pătrund cu degetele, apoi cu palma întregă, cu încheietura, într-o apă înfiorător de rece, cufundându-mi nasul tot mai adânc în miasma peștelui pe măsură ce mă aplecam înspre luciul apei. El își flutura aparent nepăsător înotătoarele pieptului, dar îi ghiceam neliniștea după scurtele și aproape insesizabilele lui tentative de apropiere, ca hipnotizat de căldura brațului meu gol. Vârtejul format prin smulgerea dopului de culoarea plămânului, sunetul cavernos ce-l provoca el în sifonul mascat sub piciorul de porțelan al chiuvetei, părea să mă tensioneze numai pe mine. L-am văzut cum se strecoară șerpește în ușoara adâncitură din jurul găurii de scurgere, apa dezvelindu-i acum bună parte din spatele lung, pe care aripioara dorsală atârna descumpănită într-o parte.

S-a zbatut prea puțin, dând dovada aceluia soi de înțelepciune acumulată, poate genetic, de-a lungul coabitării speciei lui cu lighioana umană, mizând astfel pe o rezistență considerabilă la absența elementului său vital – apa –, nemaipunând la socoteală însăși captivitatea lui. Întrucât omul nu este deloc o ființă previzibilă, el scoțând întotdeauna la iveală câte ceva nebănuite, multe capricii, bizarerii, și astfel, de aici – de ce nu? – poate să apară uneori chiar șansa supraviețuirii. Mai mult ca sigur, au fost suficiente cazurile când a meritat să reziste pe orice căi. În plus, viețuitoarea din cadă mai trecuse de două ori prin faza asta: la scoaterea lui din crescătorie și la cea din micul container metalic dus la vânzare în piață.

Meritam o palmă. Romantica mea perversitate m-ar fi împins să-i pun, protector, palma pe spinare, să-l mângâi cu degetul cel mare și arătătorul, dar am reușit să mă abțin, și asta a fost bine.

Crap-carasul fusese surprins de retragerea apei în poziție diagonală, iar acum se găsea întins pe o parte, expunându-și pântecul vulnerabil de sidif alb; ridica arareori doar coada. Apatia cu miros de pește ce plutea în aerul închis al băii noastre fără geam transforma în chin lipsa oricărui zgomot – liniștea de dinaintea execuției.

Cred că au trecut destule minute până m-am hotărât să termin ceea ce îmi revenea de drept. Nu m-a mirat felul spasmodic în care s-a zbătut și mi s-a smuls din mâinile oricum prea alunecoase pe armura lui suplă, făcută din solzi elastici, muiiați parcă în untdelemn. A doua oară am fost fără milă. L-am fixat trupul în menghina pumnilor, dovedindu-i că eu eram cel ce dicta acolo. L-am izbit coleric cu capul de ambii pereți ai căzii, apoi i-am dat drumul din mâini. Am ieșit imediat pe balcon, după aer, altfel mă sufocam.

Tu nu mă zeflemi sau mă deplânge, interlocutorule! Să cugeți, atâta te rog. Bănuiesc că te consideri un om cu picioarele bine înfipite în realitate, că numai un nevolnic și-ar putea face acest gen de procese de conștiință, atâta timp cât în jurul tău planează și așa prea multe nenorociri – boală, șomaj, cataclisme, războaie, terorism, victime de tot felul. Nu spun că nu ai dreptate, ba din contră; cu toții ne gândim în primul rând la soarta alor noștri, dar îți reamintesc: am convenit că aici îmi vei tolera confesiunea, că vei admite și alt unghi de vedere decât al tău.

Hai să fim deschiși! Dacă din întâmplare ai trece pe lângă un stârv de pește, ți-ar mai trece oare prin cap să-ți ciupești un smoc de păr de la ceafă, timp în care ai număra mental până la zece, așa cum ai proceda în fața unei pisici moarte? „Absurd!”, mi-ai zice îmbufnat. „Ce are peștele cu mine? E făcut doar pentru mâncat, ce naiba, e doar un amărât de pește!” Un islamic ar răspunde poate la fel, despre câine... Ai dreptate, nu e cazul nostru.

Lăsând deoparte superstițiile și prejudecățile, te mai întreb dacă ai auzit de teoria după care Universul s-ar organiza sub forma unui pește mare-mare, conținând la rândul lui alte universuri, tot mai mici, de aceeași formă – ca la desfăcutul păpușelelor rusești – și ce părere îți faci? A, nu, să nu-ți închipui că-mi vântur înaintea ta superioritatea, „înțelepciunea”; m-ar mâhni să știu asta. Le-am aflat și eu prin căutare, scotocind metodic prin vechiturile bibliotecii. Iar asta, numai după șocul de-a mă fi trezit la răspântia dintre tihna intimității mele netulburate și povara unei conștiințe creștine. Mă

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

vedeam nevoit să aleg doar unul dintre cele două. Dacă era obligatoriu? Ai răbdare, doar asta încerc să lămuresc aici. Cam la fel am gândit și eu atunci, fiindu-mi peste poate să adopt cu seninătate principiul sacrificiului. Nu fac caz de asta, dar dacă ai avut ocazia să citești *Leviticul*, mă vei înțelege. Un pește nu este admis între jertfele către Cer. Pe de altă parte, ca simbol al sacrificiului suprem făcut omului a fost ales același *PEȘTE*, sau grecescul *IHTYS*, adică *Iisus Hristos Teou Yios Soter*. Peștele, această abreviere a Mântuitorului, semn al Fiului jertfit nouă de către Tatăl, nu poate fi în același timp și darul nostru! Singura noastră îndatorire este aceea de a-l primi pe masa noastră, de a-l mânca nu numai cu gura, ci, deopotrivă, și cu inima. El este acea neștiută cuminecătură oferită omului, indiferent de credința, rasa, ori de recunoștința lui. Conștient sau nu, atâta vreme cât va exista pe acest pământ, omul va participa mereu la întregirea rostului pentru care a fost salvat. Din păcate, astăzi, noi, oamenii, ne aruncăm în oceanele lumii numai mizeria, otrăvindu-le cu egocentrismul nostru și împingând *peștele* înspre adâncuri.

Bunule interlocutor, cred că nu-ți vei mai pune, deci, întrebarea unde s-a sfârșit, în cazul meu, starea complezentă, și unde a început complacerea în vină, din moment ce am fost în stare să comit a doua oară un lucru pe care îl dezaprob sincer. Dacă însă tot ți-o vei pune, caută răspunsul și, cine știe, poate vei avea mai mult har ca mine. Să știi, crede-mă, sunt și chestiuni care au nevoie să fie păstrate doar în inima ta, căci altfel, atunci când ambiționezi să spui absolut totul, riști să devii plicticos, chit că la mijloc ar fi o crimă.

... Erau trecute orele unsprezece ale dimineții și eu mă găseam, gata îmbrăcat, pe punctul de-a ieși din casă, când a sunat cineva la ușă. Am deschis gândindu-mă la administrator, la șeful de scară sau la vreun tip cu dezinfecția. În cadrul ușii stătea însă un tânăr în halat albastru-deschis, purtând mănuși de cauciuc translucid în mâinile cu care susținea pe umăr un sac negru de plastic. Venea din partea domnului J..., care îi trasase sarcina de a-mi restitui o datorie mai veche, una care, precizase patronul său, era în primul rând una de onoare. Observându-mi grimasa, băiatul a ținut să mă lămurească: „Pește, ceva mai special.” Aha, cum să nu, acel simpatic proprietar al crescătoriei de pe Someșul Cald! Ca să vezi cum nu te uită lumea.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Sângele ăsta aiurit al meu, pompat și absorbit atât de monoton de-o inimă dezinteresată, se manifestă însă uneori de-a dreptul scandalos. Căci aceeași inimă, pe moment și fără justificare, este cea care, *ex abrupto*, se decide să pistoneze, să urce sau să coboare vertiginos fluxul ei fierbinte. Așa îmi explic de ce, din clipa în care băiatul, condus de mine în luminoasa noastră bucătărie, a lăsat sacul jos, pe gresia gri, imitație de piatră, spunându-mi că așa un exemplar nu le iese din puiet decât o dată la câțiva ani, capul mi-a stat să pleznească de sângele urcat în el. N-a mai fost nevoie să-i ascult restul vorbelor ori salutul respectuos înainte ca clichetul yalei să marcheze închiderea ușii. Căci buimăceala îmi virase fără menajamente într-o stupefacție vinovată. Dinlăuntru-mi răzbătea zvonul încăierării pe viață și pe moarte dintre spaimă, uimire și încântare. În acele momente, peste mine se năruiau impozantele edificii ale certitudinii, timp în care privirea mi se lipise ca scotch-ul pe plasticul negru-lucios, boțit, al sacului ce își revenea încet, cu mici pocnituri, ajutat în bună parte de masa molatecă a vietății dinăuntru. Prin capătul nelegat al sacului își făcuse apariția un colț - încă ud - de înotătoare roșcat-negricioasă.

Îmi ajungea și atât. Recunoșteam acea înotătoare dublă ca aparținând unei cozi cu solzi neobișnuit de mari, cât monezile de-o sută de lei. Vara trecută ea mă pălmuisse... Copleșit, înțelegeam pe cine îmi trimisese de data asta Dumnezeu spre înfruntare. Se adeverea astfel frica fără nume ce îmi colcăia în străfunduri, cât și o situație anume care se repeta, chiar dacă puțin altfel. Și de ce oare mă miram? N-aș fi avut cum să scap; și, oricum, era necesar să-mi aduc aminte, chiar în ceasul al doisprezecelea - cum se și părea a fi cazul meu -, ce înseamnă acceptarea semnului jertfei Sale. Adică asumarea părții mele de vină.

Cum de putusem lua coincidențele drept simple potriviri...

Resemnat, am pus mâinile pe sac și cu puțin efort am făcut să alunece în afara lui un trup fără cusur. Lumina primei amiezi s-a așezat impresionant de calmă, părând cernută, filtrată de nuanțele terne, pe acel trunchi sclipitor, dens, impecabil modelat, ca de platină arsă, și nu puteam face nimic împotriva simțământului de sacrilegiu ce mă invada.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Așa, întins de-a lungul, cu înotătoarele destinse, era efectiv enorm, nepotrivit cu dimensiunile bucătăriei. În brațele marcate de sfortzare păstram un tremur ce consona cu felul tăcerii lăsate atunci cât și cu semnele acelei vigori neobișnuite, latente, ce le resimțisem la deșertatul sacului. Mă ajutase. Își reluase cu demnitate, fără mișcări bruște ori de prisos, poziția cuvenită. Părea a se reculege înaintea unei decizii. Eu rămăsesem în picioare, frânt din umeri, ca un boț de lut dezmembrat, străpuns de vergelele unui sculptor. În acea liniște gravă m-ar fi deranjat până și târșăitul pașilor mei pe gresia străbătută de vinișoare albicioase.

Mă privea.

Ridicase de o palmă partea din față a trunchiului. Ochiul său limpede, dar profund, întunecat ca un lac de munte, așa, în imobilitatea lui, îmi părea inadmisibil de uman. M-a străbătut unda unui fior: mă studia ca altădată... Ca pe-un adversar. Nu-mi trebuiau dovezi; aveam convingerea că știa foarte bine cine eram. Și tot ca atunci, în bazin, când îl urmasem parcă la poruncă, îl priveam și eu la fel de fix, ca și cum i-aș primi fără să clipecesc provocarea.

Bănuiesc că mă înroșisem; simțeam pe frunte lama rece a tensiunii. Totul din mine mă îndemna să-l izbesc cu furie, să-l înjunghii, să-l împrăștii în bucăți mari, ca de porc, murdărind și umplând cu sângele lui bălos venele gresiei – doar era acum rândul meu să fiu cel favorizat!

M-a împiedicat numai îndoiala.

Prea multe pledau pentru o provocare jucată, falsă, aceea a unui muribund care nu urmărește decât un sfârșit pe măsura lui – unul demn și rapid. Cu alte cuvinte, înfruntare sau, oare, eutanasiere de păpușar abil?... M-aș fi descalificat înaintea mea însumi, eu care mă pretind un bun creștin.

Raționamentul făcut de mine atunci și-a urmat firul propriu, ajungând la o soluție care le împăca pe toate: lașitatea. Cât de comod este, la o adică, să fii tu cel învins! Mă gândeam cu groază ce ar însemna să îndur încrâncenarea și zbaterea celui alt, schimonosirea lui în clipele de după înfrângere, ce somn aș mai fi avut?

A mers totul de la sine. Pretextând că tot eram îmbrăcat, am lăsat în urma mea un apartament aparent gol, aparent tăcut, închis cu cheia, pornind-o cuprins subit de grabă spre centru, unde

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

aveam de terminat câteva treburi lăsate încâlcite cu o zi înainte. Încredinșasem timpului sarcina și speranța de a le rezolva el pe toate. Rațiune simplă: în caz că va rezista totuși până mă întorc, o să am cel puțin răgazul să-mi mai aerisesc ideile.

Am apreciat că trecuse mai mult de trei ore.

Acasă, situația, în loc să se lămurească după cum sperasem, căpătase dimensiuni de-a dreptul traumatizante. Soția mea, sosită între timp de la serviciu, după o scurtă încântare în fața surprizei care îi promitea un prânz copios, unul, fără exagerare spus, pantagruelic, pregătit după gustul ei, a fost înspăimântată de saltul neașteptat al crapului. Pe jumătate ieșit de sub sacul cel negru cu care îl acoperisem în fugă la plecare, el se deplasase prin destindere bruscă înspre ușa bucătăriei cu aproape doi pași. Ea închisese imediat, pentru siguranța ei, ușa, după care s-a refugiat tulburată în dormitor, așteptându-mă. A ținut să-mi povestească cum simțise în tălpi trepidarea planșeului, că abia atunci a realizat dimensiunea de excepție a monarhului crapilor, rezerva impresionantă de viață a acestuia, ceea ce o făcuse, fără voia ei, să se gândească la eventuale planuri de apărare, ceva în genul filmelor thriller.

Chiar pe când îmi relata însuflețită toate acestea s-a oprit deodată, scoțând un țipăt. Din bucătărie au răzbătut câteva bufnituri. Am dat-o la o parte și am împins ușa bucătăriei.

Agresivitatea de cocoș ațâțat mi-a fost însă risipită, ca luată cu mâna, de îndată ce spectacolul – unul ireal, oferit mie acolo în deplină liniște –, mi-a deshumat vechile nostalgii. O altă năuceală menită, bineînțeles, tot pentru a mă face să reflectez asupra iluzoriului meu realism: regele-crap, cu totul ieșit din perimetrul ce i-l rezervasem, reușise a-și redresa verticalitatea.

Luase – formând un ușor arc, sprijinit pe abdomen și aripioarele inferioare – o poziție similară celei din apă, orientat pe direcția optimă ca să observe când intra cineva. Singurul element care îi trăda zbulciul interior era mișcarea înceată, dar convulsivă, a capătului „mustăților” lui viguroase, căzute, de mărimea unor degete de copil grăsuț, ceea ce îi împrumuta un aer de năvălitor asiatic, aspect care de altminteri îmi afectase hotărâtor autoapărarea în prima noastră confruntare.

O nouă derută, una dureroasă până la geamăt, îmi venea dinspre cele trei înotătoare ale regelui, care puteau arăta acum atât de inutile, de veștede, de înnegrite – se uscaseră pe margini, erau realmente sudate pe gresia bucătăriei. Rezistase ca un martir în poziția lui mândră, își zăvorâse în acele înotătoare întreaga lui deznădejde și, mai ales, disperarea. Și, se părea, doar pentru mine... Dar merit eu atâta neîmpăcare, maiestate? Nu l-aș fi jignit, dar asta numai a înfruntare nu aducea. Care-o fi sensul demnității la un pește, chiar și-al unuia de aleasă descendență? Uite, un nerod monarh devenit captivul acesteia. Până și pântecul îl avea cusut parcă de pardoseală; îi vedeam teșitura ciudată prin care era unit cu plăcile de gresie.

Trebuia oprită cumva toată acea paradă funestă. Poate că nici noțiunea de călău, de gâde, nu își mai afla locul între respingerile mele, aici fiind vorba de cu totul alt înțeles dat lucrurilor.

„Dar nu greșești deloc, dragul meu; în definitiv, peștii pentru asta sunt și făcuți: să fie mâncați!”, m-ar fi întărit desigur, cu aer dezinteresat, soția.

Tu, amabilule interlocutor, de acolo unde îmi place să te știi, cu ochii ațintiți la mișcările mele, cu fruntea încrețită ca de-o farsă negustată, sper să nu te fi iritat într-atâta, făcându-te complice într-o chestiune strict personală. Poate sunt un egoist, dar ce altceva puteam face de unul singur, izolat într-o lume ca a mea – peisaj carstic vast, având galerii înalte, în care ecoul îți îngână batjocoritor fiecare gest –, unde recluziunea devine suportabilă doar cu cineva alături!

Să ne înțelegem bine: acum poți să stai liniștit, tot nu-mi mai poți fi de ajutor, pentru că eu, care păstrez cu mare grijă, în ordine strict gospodărească, ustensilele pentru intervenții ce revin capului de familie, știu prea bine că ciocanul de bătut felii de carne se găsește în bufet, în sertarul de jos. Acolo și-a avut locul dintotdeauna, așa cum ar trebui să fie totul în lumea asta; atâta doar că nu avusesem încă nevoie de el.

Iar fiindcă acum te văd evoluat în înțelegere – doar ai avut răbdare cu mine, cel care a încercat să-și verse aici mirările –, nu mă vei mai întreba, sper, din care motiv singura pânză cumpărată de la prietenul I. A. și așezată de mine în camera de zi, pe peretele luminat numai dimineața, reprezintă o natură statică – câteva prune bistrițene, o ceașcă de faianță bleumarin, goală, un pahar de coniac,

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

plin pe jumătate, o lămâie, o strachină cu un pește atârând insolent peste buza ei smălțuită –, de ce tatăl meu s-a născut în zodia peștilor, de ce palestinianului A. K. – tot un pește – nu îi pot purta pică în urma fugii lui cu visele mele de îmbogățire în buzunar, poate pentru că zâmbetul lui misterios aducea, în mintea mea, cu cel al califului Harun Al-Rashid, de ce azi pescarii de oameni îi întâlnești mai întotdeauna moțând prin birturi.

În concluzie, dragă interlocutorule, n-am ce-ți face, va trebui să reconsideri și tu peștele atunci când îl vei ucide. Am convingerea, înainte de toate, că vei ști să ți-l imaginezi viu nu doar în fluvii, oceane ori în filme.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Nuvela e o specialitate aparte, înrudită cu ceasornicăria, teoria relativității, arheologia subacvatică și tarotul. Poți, într-o suită de câteva ore nu neapărat consecutive, să construiești și să dărâmi o lume. Cred că stilul și punctul de vedere narativ sunt impuse de subiect și ar fi prea puțin alegerea noastră; sunt convins că la început se afla povestea, și abia apoi celelalte tehnicalități plutesc pe deasupra apelor.

La început e gândul de poveste, netocmit și gol. Și mai cred că fiecare istorie răspunde unei probleme (căci de n-ar fi nu s-ar povesti), o chestiune care vine din visurile, coșmarurile sau iluziile noastre cele de toate zilele, că ajungem să istorisim în mod necesar, când nu se mai poate altfel. Materia cu care lucrez este realitatea românească, și dacă am uitat ceva - vă rog socotiți-mă de vină.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Istorie duminicală

Cel mic stătea în picioare în pragul ușii, cu obraji roșii după bătaia pe care o mâncase de la maică-sa. Nu plânse. Ținea în mâna stângă o carte ferfenițită, manualul de istorie, cu un Mihai Viteazu scorojit pe copertă.

- Zi-i și tu ceva, mă Grigore, spuse femeia. Parcă n-ar fi copilul tău. Ne scoate peri albi. Ne face de rușine.

Grigore duse mâna la buzunarul vestei. Nu găsea chibriturile.

- N-a învățat nimic nici ieri, nici azi. Dacă rămâne repetent și anul ăsta, ce ne facem cu el ?

Grigore ieși în tindă și se aplecă la mașina de gătit să-și aprindă țigara. Era o mașină ingenioasă, pe care o scosese din combinat acum șase ani piesă cu piesă, o improvizație mai bună decât plita cea veche.

- Da, zise el cu răbdare. Și întorcându-se către cel mic: - Ce ai pentru mâine, omul lui Dumnezeu?

El se clătină în fața lui taică-său de parcă ar fi fost beat.

- Spune ceva, îl îndemnă maică-sa.

- Războaiele de apărare ale poporului român.

- Foarte bine, încuviință Grigore, care își aminti vag că această lecție se studia undeva la istorie.

Undeva, departe, se auzi fluieratul găfâit al unui mărfar. De când închiseseră combinatul trenurile treceau tot mai rar.

- Și, făcu Grigore. Ce e cu războaiele alea ?

- Poporul român e un popor bun și viteaz, zise cel mic. El are virtuți. El n-a asuprit niciodată pe nimeni, doar s-a apărat când l-au atacat dușmanii.

Cu țigara fumegând în colțul gurii, Grigore zâmbi:

- Virtuți, dușmani. Așa, mă, foarte bine ! Zi-i mai departe.

- Ștefan cel Mare era bun și drept și blând și înțelept. El a scris o carte: *"Învățăturile către fiul meu Teodosie"*, în care-l învăța pe băiatul lui să fie drept și bun.

Grigore ieși în curte și își șterse fruntea cu dosul palmei.

- Ce faci ? spuse femeia. Acuma pleci de acasă, când să-l asculți pe ăsta mic ?
 - Taci din gură, spuse el. Ce vrei ? Nu vezi că știe ? Dacă-ți place așa tare lecția asta ascultă-l tu.
- În urma lui, femeia rămase zicând vorbe de amar.

Grigore ieși în drumul cel mare și privi către deal. Satul părea toropit pe veci. Nici n-ai fi zis că Bucureștiul e pe undeva pe aproape, la nici douăzeci de kilometri. În fața lui, din coșul unei case vecine ieșea un fum negru, scorbuos. În rest, la ceasul amiezii casele într-o rână păreau părăsite până și de umbrele lor.

Fără să se gândească la nimic, Grigore plecă încet către curtea din vârful dealului unde își făcea în ultima vreme veacul de cum avea ceva timp liber. Și, de ce să se plângă, timp era la nesfârșit. Trăgea cu poftă din țigară. De când nu mai avea de lucru fuma numai porcării, trebuia să tragă zdravăn din ele ca să simtă că e tutun.

- Bună ziua, spuse Grigore parcă fără chef.
- Bună să fie, răspunse lordache.

Grigore înălță poarta și o smuci din loc. Intră în curte. Pe poartă era agățat un placaj pe care stătea scris cu cretă: *Vindem băutură.*

- Una mică ? întrebă gazda.
- Da. Ca de obicei.

lordache intră în casă și se întoarse cu un clondir mic, de sticlă, în care se zbătea un lichid uleios. Adusese și un pahar. În curte erau două mese. Grigore se așezase la una dintre ele și se uita lung la câmpul gol și năpădit de buruieni. Gazda scoase dopul clondirului și îi turnă în pahar, apoi îi lăsă toate în fața lui, pe masă. Fără să zică nimic, se întoarse la colțul casei unde începu să învârtă la o menghină.

Grigore goli paharul dintr-o înghițitură și închise ochii. Apoi, ca trezit din somn, privi iar câmpul gol și întrebă:

- Ce meșterești acolo ?
- Nimic, spuse celălalt. Nu lucrez duminica, să nu fac păcat. Dreg un gânj de la gard.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Grigore căută iar în buzunarul vestei. Nu găsea chibriturile.

Atunci s-a auzit un zgomot de cauciucuri strunite brusc. Grigore întoarse ochii spre câmpul viran. De la casa lui lordache începea câmpia, iar mai încolo se vedeau ca niște lumânări înfipte în orizont plopii ce străjuiau lunca Argeșului, acolo unde începea canalul neterminat ce-ar fi trebuit să lege Bucureștiul de Dunăre. Aproape de casa cea din urmă a satului se afla răsturnată o caroserie de tractor. Resturi de piese, șuruburi ruginite, fâșii de cauciuc - împânzeau tot locul. Într-acolo își întorsese privirea Grigore, ca și cum s-ar fi așteptat ca tractorul cel mort să înceapă să umble iar.

Băiatul alerga pe bicicletă din toate puterile. Venea pe drum cu o viteză de curse. În urma lui se afla mașina, o marcă străină pe care Grigore n-o cunoștea, gri metalizat. Mergea la trei pași în urma biciclistului, cu aceeași viteză ca și el, ca și cum l-ar fi pândit. El nu a mai rezistat și a căzut. S-a dat peste cap și a trecut cu bicicletă cu tot dincolo de șanț. Mașina a oprit lângă el încetișor.

- Ce fac ăștia, măi Grigore, întrebă gazda lăsând menghina în pace.

- Nu te uita, spuse Grigore. E treaba lor.

Din mașină coborâră doi bărbați. Unul mai înalt, cu figură de șmecher, celălalt mărunțel, cu mustață, parcă stătea să mârâie. Cel care căzuse cu bicicleta se răsucea de durere undeva între buruieni. De unde se afla, Grigore îi vedea fața schimonosită de vaiet, murdară de pământ. Nu era prea departe de el.

Deodată, sări de la pământ și o rupse la fugă. Nici trei pași nu făcu și se împletici pe loc. Nu putea să calce pe stângul, văzu Grigore. Dar nu era treaba lui să bage de seamă asta.

Unul dintre cei doi coborâți din mașină ridică în soare o lamă albă. Totul s-a petrecut atât de repede încât Grigore nu a înțeles cum s-a întâmplat. Acela nu a lovit decât o singură dată. Dar cel tânăr, din iarbă, cu mâinile rășchirate, înțepeni. Căzu la pământ și nu mai mișcă deloc.

Cel mărunțel zise ceva celui înalt. Acela își șterse lama pe iarbă, s-o curețe de sânge. Se uită împrejur și nu văzu pe nimeni. Câmpul gol și un sat mort, în care nu se vedea nimeni.

Se întoarseră la mașină. Priviră și spre curtea în care Grigore și lordache, la umbra a doi araci de vie, rămăseseră nemișcați. Probabil nu văzură pe nimeni prin frunziș. Cei doi se urcară în mașină și plecară. Au lăsat în urma lor un nor de praf.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Ai văzut ? făcu lordache cu voce gătită. Aveau număr de lași. Era un *Audi* gri metalizat. Sări de lângă menghină și dădu să iasă din curte ca să treacă spre terenul gol unde fugarul rămăsese nemișcat în praf.

- Nu știu, spuse Grigore cu voce egală.

lordache se uită la el și-l văzu că-și umple liniștit paharul.

- Asta a fost moarte de om. Nu ai văzut ? Nu-ți dai seama că nu se poate să rămână așa...

- Ba exact așa rămâne, spuse Grigore. Că cineva cu gâtul tăiat la noi nu se mai întoarce, iar tu n-o să ajungi sfânt dacă ții minte tot ce vezi.

Goli al doilea pahar și se ridică repede de la masă. Lăsă pe colțul mesei o bancnotă mototolită. Îi spuse celui alt, care stătea în poartă ca fulgerat, neștiind dacă să treacă strada sau nu:

- O să-ți fie mult mai greu dacă te gândești la asta. Cel mai bine e să nici nu te gândești.

lordache se uită la Grigore și-i văzu ochii roșii. Doar nu se îmbătase din atât de puțin.

- Poliția o să vină și o să întrebe.

- Se poate. Eu eram cu spatele. Începusem să beau.

- Nu-l cunosc. Nu l-am mai văzut pe aici. Dar se poate face vuiet mare pentru el. În fond, e o moarte de om. La noi în sat nu s-a mai întâmplat niciodată una ca asta. E aproape de București, o să vină ziaristii...

Grigore ieși primul pe poartă și o luă către casa lui. Spuse:

- Mă duc să văd dacă fiu-meu și-a învățat lecția. Învățătorul spune că ceva nu e în regulă cu el, că-l încurcă pe Ștefan cel Mare cu toți ceilalți voievozi.

- Maică Precistă ! izbucni lordache. Aici, la doi pași, sub nasul nostru, a fost omorât un om. L-au făcut ca pe un porc. Jap, cu cuțitul. Două mișcări, atât a luat. Cum ai bate din palme, așa i-au luat zilele. Și tu te gândești la ale tale!

- Ne încurcăm cu toții, zise Grigore, întorcându-se pe jumătate cu spatele.

- Amestecăm treaba rău de tot. Dacă lumea s-a întors cu fundul în sus, asta ar mai lipsi: să ne luăm după ea.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

lordache se gândi ca înainte să treacă strada să meargă în casă și să dea telefon. Își șterse fruntea de sudoare. Nu știa încă ce să facă. Se mai uită o dată în jur. Pe drum, Grigore mergea fără să ridice praf, de parcă ar fi fost nevăzut.

(O versiune preliminară a acestui text a apărut în ArtPanorama în 1998. Versiunea prezentă este cea definitivă).

109/167

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Bunicul s-a întors la franceză

După o idee de Al.Șt.

Vrei să spui că nu a mâncat nimic de azi dimineață? făcu el ochii mari. O să se distrugă.

Am încercat să-i duc ceva la ora zece. Dar de la ora șapte s-a încuiat în camera de la pod. Nu mai răspunde. Dacă ar fi prima oara când face asta, îți dai seama, aș fi îngrijorată. Dar a mai făcut așa și-n lunile din urmă. Îl ține câteva zile.

Ea se înclină ușor și-i spuse cu un glas preocupat:

- E bunicul tău. Stai de vorbă deschis cu el, chiar acum. Știi ce a spus doctorul.

El se gândi câteva clipe. Clătină din cap, apoi zise:

- Nu ascultă de nimeni. E ca un copil. La aproape optzeci de ani parcă îl cuprind, pentru câteva zile, valuri de entuziasm.

Oftă adânc, de parcă și-ar fi vărsat sufletul.

- O să vorbesc cu el.

Urcă cele douăsprezece trepte care duceau către mansarda cu miros de umezeală. Bătu la ușă.

- Deschide, bunicule. Sunt eu, Matei.

Pentru câteva clipe nu se mai auzi nimic. Apoi, câțiva pași făcură să scârțâie podeaua de lemn vechi. Ușa se deschise și Matei îl văzu în penumbră, cu părul lui alb vâlvoi, cu ochii sticlind de febră, cu puloverul maro atârându-i până la genunchi și tremuratul ușor al mâinilor pe care-l căpătase în ultimii ani.

- Nu vrei să mănânci ceva?

Bătrânul clătină din cap, semn că nu, în nici un caz. Mutește, arată către stomac. Spuse:

- Mă arde după ce mănânc și nu mai pot lucra.

- Dar nu asta e problema, bunicule! zise Matei. Timpul trece, nu mai suntem tineri, trebuie să ne îngrijim.

Se auzi un hohot înfundat, și răspunsul:

- Nu mai suntem tineri. Dar onoarea? Am de apărat onoarea. Și atunci am greșit o dată. Acum nu mai vreau să greșesc. Lucrurile se cer îndreptate. E o datorie de onoare.

Matei clătină din cap.

- Medicamentele se iau de dimineață, și nu pe stomacul gol. Ai făcut-o rău de tot în ultimele trei zile. Știi că eu trebuie să plec la serviciu, să fiu acolo la opt dimineața, și Magda rămâne să vadă de dumneata.

Matei își îngropă fața în palme. Bătrânul stătea ușor aplecat, ținând ușa cu mâna, ca și cum ar fi ascuns în spatele lui un sanctuar.

- De ce stăm de vorba în ușă? zise Matei, cu glas istovit. Lasă-mă înăuntru, să stau pe un scaun. Am alergat toată ziua.

- Nu, nu, răspuse bătrânul. E curent în mansardă.

Ieși din încăpere și închise ușa. Se întoarse cu spatele, scoase cheia din buzunarul larg al puloverului și încuie cu gesturi lente.

- Să coborâm și să vorbim în sufragerie.

Matei îi întinse mâna să-l ajute să coboare. Coșmarul lui era că într-o zi bunicul se va rostogoli pe scări.

- Lasă-mă-n pace, făcu el. Pot coborî și singur. Nu sunt o legumă.

Matei coborî în micul hol întunecos și, fără a mai privi înapoi, se duse în sufragerie. Auzea în urma lui târșitul papucilor de pâslă, semn că venea după el.

- De ce nu o ascuți pe Magda? De ce nu stai de vorbă cu ea?

Făcu un gest de lehamite. Cu glasul lui de bariton, îi răspuse:

- Nici răposata, femeia mea, nu înțelegea nimic. Capul lor, de femei, nu poate pricepe. Nici maică-ta, Dumnezeu s-o ierte, cât era ea sânge din sângele meu, nu a priceput niciodată nimic. Sunt doar femei și atât.

Magda tocmai intră din bucătărie.

- Slavă Domnului! zise când dădu cu ochii de bătrân. Aduc numaidecât micul dejun și medicamentele.

- Nu, spuse Matei. Lasă-ne puțin în pace. Vorbim noi mai încolo.
- Dar e târziu.
- Vorbim mai încolo, zise el privind-o insistent.

Ea închise ușa, și podeaua de lemn ducând către bucătărie se auzi scârțâind ca și cum o fantomă roasă de carii s-ar fi îndepărtat în semiîntunericul culoarului. Nici n-ai fi zis că e vorba de o femeie foarte tânără.

- Acum, rămâne doar între noi, spuse Matei. Explică-mi, și jur că voi înțelege în întregime ce s-a întâmplat.

- Nici nu e greu, zise bătrânul. Onoarea mea, a maiorului în retragere Aristide Ioan, decorat la Odessa în 1942, după atâția ani de reproșuri și deziluzii, poate fi salvată. Am o promisiune.

Matei se adânci în fotoliu. Bătrânul stătea pe scaun, cu mâinile încleștate de genunchi, ca să-și potolească tremurul.

- Îmi pare rău, zise Matei, am avut niște zile oribile, foarte aglomerate. Am avut mult de muncă. Poate că mi-a scăpat ceva. Poți să-mi explici ce s-a întâmplat?

- Mda, făcu bătrânul, cu evidentă plăcere că a fost rugat. Duse mâna la buzunarul din stânga al puloverului și scoase o batistă mototolită. O duse la obraz și își șterse un fir subțire de salivă.

- Din ianuarie 1990 am înțeles că scrierea cărții e o datorie militară.

- Foarte bine, zise Matei. Dar ai scris-o. De la asta a fost problema cu inima. Știi despre ce vorbim.

- Nu mă mai întrerupe, zise bătrânul, devenit deodată nervos. Mă întrerupi mereu! Prost te-a mai învățat maică-ta.

Trase aer în piept și continuă:

- Statul major al batalionului care a asediat țărnul de sud al estuarului, în bătălia de la Odessa, era în întregime din Argeș. Știi cum erau constituite regimentele pe atunci. Colonelul Vișoianu era un bărbat impunător, un tip teribil. Trebuia să fie și el în comandament, atunci când a avut loc atentatul, după cucerirea orașului, și clădirea comandamentului a sărit în aer, minată de ruși. Dar cu o săptămână înainte el fusese împușcat în piept, rană bărbătească, și avea să stea mult timp în spital,

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

după operație. S-a pus pe picioare și a comandat apoi cercetașii cavaleriei în Gruzia, când frontul s-a dus spre Caucaz. Atunci l-au pus pe lista lor rușii și de aceea l-au căutat după '46.

Respiră din nou adânc, de parcă ar fi tras în coșul pieptului briza trecutului. Reluă:

- Din tot statul lui major s-a ales praful. Eu sunt, azi, singurul care a supraviețuit. Mie îmi rămâne să scriu istoria, fără cenzură și, păcatele mele, fără recunoașterea unor acuzații inventate. Ce am semnat atunci, la procesul lor, au fost prostii. De aceea nici n-au avut ce folosi, nici n-au folosit. Nu a fost așa. Nu! Să-ți spun eu cum a fost, să-ți spun!

Ridică degetul în sus, arătând către tavan. Tocmai atunci, lustra începu să se clatine ușor și sticlele ei începură să cânte. Când trecea tramvaiul la capătul străzii Mântuleasa, casa se scutura din rădăcini.

- N-o să pună nimeni mâna pe mine, a zis colonelul. Și s-a dus în munți, în Făgăraș, de unde a trimis vorbă tuturor ofițerilor lui, cei cu care luptase pe front.

Matei știa istoria foarte bine: o auzise de foarte multe ori. Doar că îi îngăduia bătrânului să o mai spună încă o dată, știind că asta totdeauna îl liniștește. Oricum, ascultându-i acum povestea, altceva îl preocupa.

- Scrisoarea lui a ajuns la mine prin căpitanul Datcu, mi-a adus-o în februarie 1948. Era scrisă în linia de cod folosită la trecerea Nistrului în 1941 și, în caz de interceptare, nimeni n-ar fi înțeles despre ce e vorba. Scria că este o datorie de onoare a unui ofițer al armatei române să ia arma în mână atunci când țara e sub ocupație și coroana umilită. Spunea că am depus jurământ Regelui și a venit vremea să desăvârșim războiul pe care l-am dus în Răsărit.

Bătrânul lăsă capul în pământ. Continuă:

- Am ars scrisoarea. Nu m-am dus. Ei cincisprezece, atâția câți au fost, au rezistat până în aprilie 1956, când numai prin trădare au fost prinși. Că nu m-am dus și nu m-am alăturat niciodată lor nu a fost o dovadă de lipsă de curaj, și frontul dovedește că nu am fost un laș. Dar la începutul anilor '50, lucrurile stăteau cu totul altfel. Maică-ta trebuia să meargă la școală, avea nevoie de multe lucruri, după război a fost sărăcia care se știe. Nu am fost un laș, doar că atunci eu am ales familia. Erau altfel de obligații... Am ars scrisoarea aceea, dar în anii ce au urmat m-am purtat ca un camarad al

celor din munți însărcinat cu o altfel de misiune: am stat de vorbă cu martori și am strâns informații, și acum eu sunt cel care are imaginea exactă a întregii alcătuirii a faptelor. Știu cine a fost căpitanul de trupe de securitate care a organizat încercuirea la ultimul asalt, și știu și cum a fost avansat general paparuda care le-a organizat procesul. Am descoperit la Bacău unul dintre soldații care a făcut parte din plutonul de execuție și l-am convins să-mi povestească. Ca și mareșalul Antonescu, colonelul Vișoianu avea marea calitate de a nu glumi niciodată. Unii au lăsat la proces vorbe de spirit, glume chiar. Caută unde vrei în stenogramele de la procesul mareșalului – să vezi dacă a rămas vreo glumă, un zâmbet măcar! Așa îmi imaginez că a fost și procesul lotului Vișoianu. Pierderea documentelor originale ale procesului nu ne îngăduie să probăm deocamdată asta. Când am cerut SRI-ului, prin biroul de cercetări istorice, dar și prin cel de relații cu publicul, sprijin în cercetarea mea legată de momentul istoric al procesului Vișoianu, au fost foarte drăguți, dar n-au mișcat nimic. S-a îmbunătățit foarte mult stilul, dar fiarele și-au conservat natura. Ce puteam face? Am cercetat la Muzeul Militar, la secția de documente despre cel de-al doilea război mondial, și am scris povestea așa cum trebuie ea înțeleasă: o continuare a faptelor și a frăției de arme ale unor oameni care au dus războiul în linia întâi. Nouă sute de pagini, dactilografiate cu mâna mea!

Când se opri, Matei îi spuse, pe un ton relativ grăbit:

– Bunicule, ceea ce ai făcut dumneata e absolut admirabil. Eu și Magda am înțeles asta și când ai dactilografiat noaptea două luni în șir, și când ai spart serviciul de porțelan, după ce ai intrat în polemica aceea cu *Magazinul istoric* și toate teoriile lor. Dar de acum cartea e gata. Te-ai supus unei oboseli nepermise la vârsta ta, și criza de inimă de astă-iarnă, foarte serioasă, știi ce a spus doctorul, de la asta a fost.

Bătrânul se ridică de pe scaun și arătă din nou către tavan.

– Trăiesc cu comandantul meu în minte, zi și noapte! Trăiește în mine! Asta nu e de joacă. Am o misiune și trebuie să o duc până la capăt.

– Da, bunicule, ți-am spus ca înțeleg asta și apreciez totul. Doar că treaba e încheiată. Manuscrisul e gata. De ce te-ai baricadat iar în mansardă?

Se așeză pe scaun și bătu din palme de câteva ori, aplauze care îi acompaniară râsul nervos.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Știi ce s-a întâmplat? Am avut oare timp să-ți spun?

- Știi că mă interesează foarte mult.

- Am dus manuscrisul la cineva.

- Ziceai ca ai fi vrut să refaci mai întâi capitolul final, concluziile, cel intitulat *Judecata istoriei*.

- L-am refăcut vinerea trecută, tu nu știi, erai plecat.

Matei îl privi atent și încercă să-și amintească exact succesiunea faptelor din ultima vreme.

Deodată își dădu seama că nu i-a fost nici o clipă foarte clar ce a făcut bunicul în mansardă.

- Îl știi pe Valerian Donosie?

- Ziaristul? Am auzit de el, cred că la televizor.

- Nu, nu e ziarist, e istoric literar. La el m-am dus.

- Bravo, făcu Matei, fără nici cea mai mică urmă de entuziasm. În legătură cu publicarea cărții?

- Da.

- Și ce ți-a spus?

- Prima zi nu a spus nimic. A zis că se va uita pe material. Nu părea prea încântat de volumul mare al lucrării. Criticilor din ziua de azi le e teamă mereu că au prea mult de citit. Dar a zis că va parcurge tot și-mi va spune părerea lui. Nici nu doream mai mult. A doua zi m-am dus iar la redacție.

- Ți-a fixat întâlnire chiar a doua zi?

- Nu, nu stabilisem chiar o întâlnire. M-am dus doar pentru ca n-am fost sigur că a înțeles.

Matei se încruntă. Întrebă:

- Ce să înțeleagă?

- Ce i-am spus cu o zi înainte.

- Ce era așa de greu de înțeles? Precis nu avusese vreme să se uite pe carte în 24 de ore!

- La început așa a zis. Dar abia a treia zi, după ce am avut o discuție ceva mai lungă, și după ce l-am întrebat de câteva ori despre memorialistica românească de azi, a sărit deodată în sus și mi-a zis exact așa: se va publica sigur, dar numai dacă manuscrisul va fi depus în franceză.

Matei își îngropase fața în palme. Printre degete, îl privi îngândurat.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Cum în franceză?!

- Așa m-am mirat și eu la început. Dar omul e deștept, e deștept! A înțeles că problema colonelului Vișoianu se adresează unui public de statură europeană!

- Stai puțin. Poate a glumit.

- Nimeni, dragul meu, nu glumește cu așa ceva. De fapt, gândește-te puțin ce prezentare de *Gallimard* ar ieși: istoria reală a rezistenței anticomuniste din România, povestită de un fost camarad de arme, frate de front al eroului principal. Nu e de glumă cu asta.

- Poate l-ai plictisit peste măsură pe omul tău și ți-a dat vânt afară.

- O! nu... El e un bărbat delicat, inteligent, fin, de o cultură extraordinară. E clar că a înțeles dintr-o privire ceea ce eu ar fi trebuit să văd de la început dar, imersat în adâncimea operei mele, ca toți cei care își întâlnesc destinul în apogeul senectuții, nu am văzut, adică, vreau să spun, că lucrarea mea va intra în conștiința europeană prin Franța.

Matei se lăsă pe spate în fotoliu și izbucni în râs, un râs congestionat. După o așteptare de o clipă, timp în care nu și-a dat seama ce se petrece, maiorul Aristide Ioan se ridică în picioare și, cu vocea lui rece, baritonală, spuse:

- Ești un porc. Și tu, și nevastă-ta, aceeași specie. Din cauza asta nu discut cu voi. Nu discut!

Matei râdea ca la comediile mute din anii '30.

- O să rescriu cartea întregă în franceză, și o să vă dau cu ea în cap la toți, căcăcioșilor și nenorociților.

Îi întoarse spatele și porni spre mansardă.

- Ei, bunicule, făcu Matei, hai nu o lua așa de tare în serios. Ce-am zis? Nimic grav! N-am zis nimic!

- Să nu iau în serios? Așa zici? Așa? Eu nu glumesc niciodată. Nu e de glumă mai ales acum, și în legătură cu asta n-a fost vreodată de glumă. O s-o scriu în franceză. Vă dau cu ea în cap.

Matei se ridică în picioare și îl cuprinse în brațe pe bătrânul care tremura tot.

- Hai să luăm lucrurile mai ușor. Nu vrei? Hai să luăm micul dejun, medicamentele, și apoi te închizi la dumneata în mansardă, cum vrei dumneata.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Bătrânul se uită de jos în sus, pieziș, la Matei, ca și cum ar fi încercat să-i citească în minte vreun subterfugiu.

- Mda, zise, micul dejun... Trebuie că e trecut de ora douăsprezece...

Matei strigă:

- Magda, te rog, adu tava!

În bucătărie se auzi zgomotul vaselor, semn că pacea fusese restabilită și lumea reintră în normal.

- Tot trebuia să cobor în sufragerie, zise bătrânul, să iau banda de schimb pentru mașina de scris.

Se duse lângă bibliotecă și trase de sub masă un taburet. Se urcă pe el.

- Iar ai ascuns banda mașinii? Întrebă Matei.

- Nu e treaba voastră.

- Bunicule, în ziua de azi nu mai stă nimeni să decodifice panglici!

Bătrânul făcu spre Matei un gest de dispreț. Naivități! Băgă mâna în spatele cărților de pe raft și trase de acolo un pachet micuț. Din eroare, un alt pachet se rostogoli pe covor. Din el săriră în toate părțile mici obiecte aurii, cât un cap de creion. Bunicul zâmbi stânjenit. Zise:

- Document istoric. Gloanțe de calibru sovietic, folosite de infanteria română în anul de grație 1956, pe care am datoriat să-l reconstitui fidel. La dracu', oricum e doar treaba mea. Ascund ce vreau în biblioteca asta.

Coborî de pe taburet și arătă din nou către tavan. Zise:

- Știi ce urmează acum? Urmează transcrierea în franceză a unei experiențe pur românești.

- Chiar o faci?

- Desigur, zise el cu aerul cu care se vorbește despre un lucru firesc.

Matei înclină din cap.

- Am știut foarte bine franceză în tinerețe. Voi reciti mult, voi întrupa limba lui Rimbaud, a lui Saint-Ex și a lui Malraux, care, în trecut fie spus, se pricepeau și ei foarte bine la meseria cu armele.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Primăvara a luat în stăpânire casa cea veche din apropierea străzii Mântuleasa. Iedera cucerise toate caturile și se înălța spre solitara încăpere de la mansardă de unde, în fiecare noapte, se auzea ritmul strident al unei mașini de scris străvechi. Carul scârțâia la fiecare schimbare de rând, iar fiecare literă u era însoțită de un scrâșnet bizar, do cel mai de sus în cheia metalelor ruginite. De acolo a putut izvorî o meditație asupra identității ca aceasta: " *On a perdu souvent la mémoire dans les montaignes de la Valachie. On a perdu la suite des jours, des années. On a perdu même l'identité, car la montaigne a sa propre identité qui domine toute âme et ses abîmes.*" Pe atunci, bunicul nu mai răspundea la întrebări în română. Reacționa ca un surd. Într-o seară a binevoit să răspundă:

- *Non, pas maintenant, plus tard...*

Ochii îi erau permanent întunecați atunci când părăsea mansarda veșnic secretă. O singură dată a mai vorbit românește în acele zile, către Magda, într-o dimineață de duminică de mai. A întrebat:

- Săptămâna asta criticul a trimis vreo scrisoare? Vreo notă pentru mine?

Magda i-a spus ca nu. El i-a răspuns:

- Trebuie să se publice. Nu se poate să nu se publice. E greu cu editorii din ziua de azi, e adevărat, dar nu se poate altfel. E un text total, e esențial. De treizeci de ani mă gândesc la el. Dacă a trebuit, l-am tradus și în franceză. De fapt, așa ar fi trebuit să-l încep. Natura revelației impune idiomul.

Asta s-a întâmplat în ziua când Matei l-a întrebat, când bătrânul trecea către toaletă:

- Bunicule, dar crezi că e corect ceea ce faci dumneata acolo? Vreau să zic, din punct de vedere strict gramatical. N-ar fi oare mai bine să vadă cineva textul? Să nu sune, știi dumneata, prea neaoș...

El zise:

- *Mais non! Mon français ne doit pas être parfait, on peut déborder de roumanismes, parce qu'il faut exprimer celle Roumanie d'antan, où la langue officielle était le mauvais français! Et ça c'est tout!*

Deznodământul avea să vină pe 16 mai, când bunicul și-a luat a doua versiune a manuscrisului și a plecat să-l depună pentru a doua oară la redacție, acolo unde ilustrul critic și istoric literar urma să-i înlesnească recunoașterea publică. A luat troleibuzul până la Universitate, ținând sub braț, legat cu sfoară, într-o pungă de plastic, cel mai interesant monument literar al acestor ani.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

A coborât în aglomerația de la Universitate, apoi a urmat drumul de pe Strada Academiei care, trecând pe lângă Biserica Enei, traversează Calea Victoriei și coboară către Cișmigiu. Redacția se afla într-un imobil la fel de înalt ca blocul Török, construit înainte de criza de la finele anilor '20. A luat liftul cel vechi și a ascultat absent zgomotul tensionat al scripeților. Lumina cenușie se filtra prin casa scârilor, amestecând griul de pe pardesiul lui cu aerul prăfuit al aceluia bloc în care nimeni nu făcuse curat niciodată. A intrat în anticameră și s-a îndreptat către biroul secretarei, spre care se înclină în stil de veac șaptesprezece, și spuse:

- *Bonjour, Madame.*

Arătă întrebător cu degetul către ușa capitonată. Mirată de această apariție neașteptată, secretara îi îngădui drum liber:

- Da, e înăuntru.

Deschise ușa și înaintă victorios către biroul de lemn lăcuit, rămas moștenire de la editura *Viitor comunist*. Scoase manuscrisul din pungă, îl înălță către tavan, îi netezi prima foaie, care suferise în urma intemperiilor din troleibuz, și zise:

- *C'est fait.*

Distinsul istoric literar măsură aproape mia de pagini, se ridică în picioare, răsfoi câteva pagini la întâmplare, și își aminti perfect ultima lor discuție. Îl privi atent în ochi pe maiorul în retragere și înțelese că nici o clipă nu fusese loc de glumă în această istorie în care el devenise fără să vrea martor al unui caz foarte particular de identificare a autorului cu opera. Murmură:

- Doamne Dumnezeule!

Bătrânul se înclină respectuos și, fără a mai rosti nici un cuvânt, devreme ce totul fusese spus și scris, întoarse spatele și părăsi cu pas triumfător încăperea. Se înclină și-n fața secretarei, apoi murmură, doar pentru sine:

- *Maintenant c'est à vous.*

Coborî din imobil și ieși să se plimbe în Cișmigiu. Aer de primăvară, din care cenușii fugise văratic. Numai lumină, ca gloria candelor din noaptea de Paști.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

În dreapta, doi copii se jucau lângă un leagăn. Ceva mai încolo, o bătrână care îi păzea, tricotând. Doi pensionari care se plimbau cu aer conspirativ și mâinile la spate, către lac. Se luă după ei. Nu îi ajunse din urmă ci, când văzu un izvor, păși pe marginea de piatră a gropii în care curgea apa. Ridică mâna către cei doi pensionari și strigă, cu vocea lui profundă:

- Domnii mei! *Voulez-vous écouter la plus importante histoire du ce siècle maudit?* Am uitat-o și acum vremea e să ne-o amintim. *C'est non seulement un devoir, mais aussi un bonheur!*

Cei doi pensionari se apropiară de el, după ce se priviră nedumeriți pentru o clipă.

- E vorba de eroism și credință, dreptate și onoare, *gloire et dignité*. Cu toții avem o socoteală de încheiat cu anii '50. Anii '50, aceia în care s-a ucis până s-au scuturat cerurile, anii păcatelor capitale pentru cei de vârsta noastră. Lașitatea mea de atunci îmi dă dreptul să mărturisesc acum.

Cei doi bătrâni se mai priviră o dată ochi în ochi, după care îl salutară tăcut de la distanță, unul dintre ei scoțându-și pălăria, apoi se întoarseră cu spatele și își continuară plimbarea pe aleea care ocolea lacul.

- *Mais non!* făcu el.

A urmat o clipă de liniște. Stătea pe marginea fântânii și se uita în jur. Parcul pustiu îl făcu să se simtă singur, disperat, neînțeles, nedreptățit, deși acoperit de glorie, căci misiunea de onoare fusese îndeplinită. Deodată, dădu cu ochii de Matei.

- Ce e cu tine aici? zise mirat. *On m'a suivi?*

Înțelegând dintr-o dată, cu chip parcă luminat, rosti cu o voce în care i se aduna toată revolta:

- Aha! Nevastă-ta te-a sunat și te-a informat că am ieșit cu manuscrisul. Știai deja unde vin și ți-era să nu fac ceva ce contrazice bunul tău simț! M-ai urmărit! Te-ai luat după mine să nu te fac de râs în fața distinșilor noștri contemporani!

Matei încercă să-i facă semn că nu, dar sfârși prin a-i spune:

- Bine că nu e nimeni în parc la ora asta. Hai să mergem acasă, bunicule.

- *Non!* zise. *Tout le monde doit le savoir.*

- Nu e nimic nou, bunicule, în toată istoria asta. Nimic nou. Oamenii știu foarte bine. Nu le pasă. E vorba despre trecut.

- Știi ce? făcu înciudat. Nu mă dau jos de pe marginea fântânii până ce nu se decide publicarea uneia dintre versiunile cărții. Vreau ca lumea să știe! Și bineînțeles că lumea va fi cu mult mai bună atunci când o afla adevărul. Să nu îndrăznești să-mi spui că nu. Sunt povești care explică o lume!

- Să mergem acasă, bunicule, îl rugă Matei.

- Nu mă mișc de aici, murmură el, aproape stins, privind departe, în verdele arborilor.

Atunci Matei îi cuprinse genunchii cu brațele, îl ridică și porni cu el strâns lipit de piept, ușor ca un fulg, pe aleea din Cișmigiu care făcea calea întoarsă.

121/167

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

From

From: "cornel mihai ungureanu" <mihai@yahoo.com>

To: "ligia matei" <ligia@yahoo.com>

Subject: noapte bună

Date: Thu, 14 Mar 2002 20:42:14 +0200

floarea pe care mi-ai dat-o în grijă și-a astâmpărat setea. ne pregătim să ne culcăm - eu în pat, ea pe raftul verde.

corina mi-a alungat cu câteva cuvinte norii. apoi mi-a povestit cum a fost la dentist. a sunat laur și ea l-a păcălit că turțița (piscuța noastră) i s-a strecurat în locul gol, de după scoaterea plombei, din măsea.

zbuciumatul meu suflet a prins o zi cu furtună.

From: "cornel mihai ungureanu" <mihai@yahoo.com>

To: "anne marie stefanescu" <anne@yahoo.com>

Subject:entuziasm

Date: Wed, 13 Mar 2002 11:34:39 +0200

o dimineață minunată!

copacii au înflorit. tufișurile și ele.

mi-ar plăcea să plec la serviciul acela comod și prost plătit, la care visez. nu neapărat prost plătit.☺

am văzut soarele reflectat pe norul micuț și grăbit, am văzut jumătatea de lună care refuza să plece deși soarele răsărise. e o vreme în care părinții ar putea fugi de-acasă, ar putea lăsa baltă toate responsabilitățile.

*From: "cornel mihai ungureanu"
<mihai@yahoo.com>
To: "dan claudiu"<dan@yahoo.com>
Subject:[none]
Date: Fri, 15 Mar 2002 08:04:49 +0200*

anul acesta au reușit să mă blocheze la mantinelă, ca la hochei. Parcă și-au dat mâna cu toții și am intrat și eu în hora lor!

uneori mă întreb ce va face societatea cu mine, dacă voi refuza până la capăt să mă supun ei. ce se va întâmpla, dacă n-o să vreau să muncesc niciodată? în ce margine de pădure mă va duce și cum va arăta glonțul pe care mi-l va trage în cap? (mi-l imaginez roz!)

Dar în seara asta mă simt încrezător și-mi revin speranțele. pe uzine încă se mai vede câte-un "România. Eroism"☺

From: "cornel mihai ungureanu" <mihai@yahoo.com>

To: "corina ungureanu" <corina@yahoo.com>

Subject: neața

Date: Tue, 19 Mar2002 09:00:38 +0200

În vis ieșisem de la bibliotecă. străzile erau cenușii și era toamnă. am ajuns la marginea orașului. până departe se vedea numai noroi și în noroi zăceau, ca niște păsări moarte, cărți.

124/167

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Strania moliciune

Dan Pretorian privea tavanul. Îi trecuse prin minte, pentru întâia oară, că trăiește într-un sertar închis. Mângâia cu vârfurile degetelor fruntea Alinei. Tânăra lui soție dormea adânc. Șapte ani trecuseră de când erau căsătoriți și înainte de asta fuseseră împreună alți cinci ani. Dan își dorise atât de mult să fie fericit încât ajunsese să creadă că e. Dar poți fi fericit într-un sertar?

Pe stradă trecu un camion greu. Apoi copitele unui cal bătură asfaltul. Agigea, pisica Alinei, se trezise și râcăia la ușă. Dan era gelos pe mîța asta. Alina îi arăta multă dragoste. Pe el nu-l răsfața așa. Se presupunea că el, bărbat fiind, are singur grijă de el. Când îl vedea îmbufnat Alina își lua pisica și se ducea în bucătărie sau în balcon să fumeze. „Hai, să-l lăsăm pe unchiu” îi zicea ea mîței, ca și cum el asta și-ar fi dorit, să fie lăsat în pace! Ființa lui tânjea după dragostea ei, după puțin interes din partea ei. Dan Pretorian își dădea seama că a rămas copil.

Alina se mișcă. Deschise ochii. Dan o sărută pe frunte.

- Mai stăm puțin, zise el. Să ne înghițim visele.
- Bine, zâmbi ea, închizând ochii.

Seara făcuseră dragoste. Viața lor sexuală era destul de monotona. Dan avea multă imaginație, Alina se încruntase, la început, la aluziile lui și Dan se mulțumise să privească lumea prin ceea ce credea el că sunt ochii ei.

- Ce? întrebă Alina.
- Visele, zise Dan.
- Să ni le ghicim? Unul altuia?
- Să ni le înghițim.
- Să ne înghițim visele, adormi ea.

Dan se ridică din pat. Pregăti micul dejun pentru amândoi. Mirosul de cafea umplu bucătăria. Pe trandafirul dintr-o carte poștală o picătură de apă mima bobul de rouă. Așeză micul dejun pe tavă și se întoarse în cameră. Alina deschise ochii când el intră. Se alinta. El o răsfața cu plăcere. Știa că e plăcut când cineva are grijă de tine. Mâncară împreună. Alina intră să facă un duș.

Dan dădu drumul la televizor. Avea un seminar de la zece. N-avea nici un chef să se uite peste ce avea de predat studenților. Alina se privi în oglindă. Avea un trup frumos. Cândva își făcuse probleme din cauza sânilor inegali. Se îmbrăcă. Își trase ciorapii de nylon. Fusta gri. Pulovărul. Uneori încerca să-și imagineze cum ar fi viața ei cu un alt bărbat. Dan fusese singurul. Câteodată i se părea că nu e fericit și se simțea puțin vinovată. Își dădu cu puțin ruj. Cu cremă. Se fardă în grabă. La birou o așteptau câteva lucrări restante, iar ea întârziase din nou. Îl invidia pe Dan care rămânea acasă. Era și geloasă pe studentele cu care, chiar dacă nu mergea el mai departe, era convinsă că mai flirta.

Se sărutară și își zâmbiră cald, prietenește.

Dan își dorise cândva să fie scriitor. Dacă nu o întâlnea pe Alina ar fi ajuns unul. Ea nu îl oprise, dar nici nu-l încurajase. Chiar ar fi vrut ca el să fie scriitor, dar unul faimos, nu unul ratat. Voia să-i vadă cărțile publicate, să meargă la recepții. Îi plăcea să participe, să danseze, să trăiască. El tocmai acolo se simțea infirm. Pe ringul de dans un șarpe îl îmbrățișa strâns, încurcându-i pașii, același șarpe îl făcea să-și scoată la lumină toate stângăciile. El se retrăgea, nemulțumit de sine, într-o singurătate care ar fi putut fi creatoare, dacă Alina nu s-ar fi simțit în acest timp neglijată. Așa că el renunțase la scris, alegând să o însoțească mereu, la teatru, la concerte, la petreceri, spunându-și că el o iubește pentru ceea ce era ea, nu pentru ce îi dăruia lui.

Alina coborî din tramvai în centru. Își cumpără un ziar. Văzu că seara era o premieră la teatru și-și puse în gând să-l sune pe unchiul Nicolas să-i facă rost de o invitație. Văzu o fată în mini și se gândi puțin la Dan și la studentele lui, la trupurile lor de fete tinere și se încruntă așa, cum mergea, pe trotuar, știa ea cum sunt puștoaicele din ziua de azi. Poate că ar fi trebuit să fie mai tandră, poate că dacă el ar fi insistat mai mult ea nu s-ar mai fi împotrivit, poate că ar fi făcut orice pentru el, dacă asta l-ar fi făcut fericit, deși îi era rușine și se temea nu de ce va crede el, ci de ce va gândi ea despre toate astea a doua zi.

Ajunse în birou cu douăzeci și două de minute întârziere.

Dan porni spre universitate pe jos. Era o primăvară fabuloasă! O primăvară cum parcă niciodată nu fusese. Înfloriseră cireșii din curtea bisericii, magnoliile de pe lângă blocuri, până și gardul viu. Aproape fiecare fată avea narcise în mâini. Se gândi cu o dulce neliniște la seminarul ce îl aștepta.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Se săturase *să nu vadă* privirile grele, pline de curiozitate și chiar dorință ale Ralucăi, să ignore senzualitatea agresivă a studentelor lui, să-și păstreze calmul atunci când parfumul lor, sânii lor abia ascunși de bluze strâmte și decolteuri vagi, pulpele lor dezgolite, uneori până sus, cum stăteau în băncile alea mici, de școlărițe... toate astea îl scoteau din minți. Își păstra cu greu controlul. Înainte se ascundea în spatele vorbelor de spirit, căuta mereu replica perfectă, era mereu treaz, în ofensivă, sigur pe sine, bărbatul incoruptibil, cavalier desăvârșit, fratele mai mare. Se simțea obosit în rolul ăsta. Avea în fața lui băieți și fete care învățau mai mult sau mai puțin, care știau ce vor, care făceau dragoste aproape fără să se cunoască, fără ca asta să însemne prea mult, în timp ce el se amăgea că dragostea lui pentru Alina îl împiedică să dorească alte fete. O stranie moliciune pusese stăpânire pe el în ultimele zile.

Un tramvai îl ajunse din urmă când mai erau două stații. Era aglomerat. Mulți elevi chiuliseră și se duceau la film. Erau gălăgioși, nu tocmai inteligenți și el se trezi într-un grup de fete. Vorbeau despre profi, despre o fată Gina, despre discotecă. Una dintre fete se lipise de spatele lui și el îi simțea pe dosul palmei fesele mișcându-se încet, în ritmul tramvaiului. Părul femeii din fața lui mirosea a tutun și a parfum ieftin. Dan își mișcă imperceptibil mâna. Fata se întoarse și el se temu că îi va face observație, că toți se vor uita la el ca la un criminal, dar ea nu zise nimic, iar mâna lui care rămăsese nemișcată nimeri între pulpele ei. O mângâie încet și ea se mișcă, încurajator, în timp ce vorbea cu celelalte fete. El o mângâia, iar ea vorbea mereu, cum naiba putea să vorbească în ritmul ăsta, repede-repede, ca și cum nimic nu s-ar întâmpla. Dan coborî în centru și ea se întoarse spre el cu un zâmbet ușor mirat. Avea o față urâtică și lui îi fu rușine. Avea treizeci și cinci de ani. Se întrebă ce ar spune Alina dacă ar afla. "Nu putem să ne mai jucăm. Suntem oameni maturi" îi spusese el într-o zi. "Noi?" zisesse ea. "Tu?" se mirase tot ea. "Da. Eu." "Micuțul adolescent care se uită după femei prin oraș?". Se certau rar. Dar ce naiba nu mergea?

Un pletos cânta pe stradă despre dragoste și despre libertate. La teatru era o premieră. Probabil Alina va face rost de o invitație de la unchiul Nicolas. Dan profită de prioritatea acordată unei fete de pe trotuarul opus și traversă. Se gândi că fata ar putea să-i țină calea la mijlocul străzii, să i se agațe

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

de gât și să-l sărute. Sărutul ei era fascinant, îl simți pe buze, deși fata trecu pe lângă el în fluieratul admirativ al șoferului unui Ford.

Ajunsesse mai devreme. Studenții stăteau în fața universității, pe scări sau lângă fântâna arteziană. Unii fumau, pe jos era plin de mucuri de țigări. Barul de vizavi era și el plin. Așa că Pretorian intră în librărie.

Răsfoi câteva cărți, găsi un Montherlant, îl deschise la întâmplare și ochii îi picară pe cuvintele: *acea rană niciodată cu adevărat închisă, rana unei ispite nesatisfăcute*. Le citi de mai multe ori, numai pe ele le vedea.

Și deodată simți cum liniștea se împrăștie în el ca și căldura după un ceai fierbinte. Nu, nu se va mai consola că oricând ar putea, fără să fie sigur că e într-adevăr așa, fără să știe cum ar fi acest "ar putea". Nu se va mai teme de gândul, care îl și încânta, că o fată ar putea să-și dezvăluie întreaga ei sexualitate, nu se mai gândi la toate piedicile pe care le inventa. Nu mai văzu nici una. Pe cerul albastru zburau porumbei și el își spuse că în sertarul ăsta închis viața e totuși minunată.

Studenții grupei 814 îl așteptau la ușă. Nu, nu voiau seminar. Voiau să se ducă în parc, nu-i putea învoi? Erau veseli ca vrăbiile. Crescuseră fără griji și fără să mănânce untură de pește. Cineva avusese mereu grijă de ei, cineva îi iubise. Viața lor era simplă. Le dădu drumul. Din capătul holului privi pe geam orașul. Ce furnicar!

- Dom' profesor!

Se întoarse. Una dintre fete era Raluca, dar nu ea vorbise. Raluca era o fată înaltă, frumoasă, îndrăzneță. Dan se gândise la ea, de mai multe ori, ca la o posibilitate, era sigur că fata îi făcuse avansuri, îl invitase la un chef, dar el nu se dusese. Cea care vorbise era Laura, o frumusețe extrem de fină sub chipul și în trupul unei fetițe, cu care trebuie să te porți cu aceeași delicatețe ca și cu un fluture.

- Este ziua mea, îi zise ea. Dacă vreți să veniți diseară la o mică petrecere, m-aș bucura.

- Bine, zise el. Am să vin.

Fetele nu se mișcă.

- La mulți ani! zise el. Mai e ceva?

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Mulțumesc, zise Laura. Cheful e în cămin la agronomie, camera 343.

Raluca îl privise tot timpul. Fetele pleacă și Dan se întrebă ce-și spun acum, că au dat colțul.

Coborî și el. Trecu pe la orar. Până la două era liber. Porni spre casă.

Agigea îl primi cu multă bucurie și el îi dădu să mănânce pateu. Duse gunoiul. "Trebuie să fac și eu mișcarea asta", îi zise vecinul de la doi, care urca. Râseră amândoi. Din blocul vecin se auzeau ritmuri latine. Câțiva băiețași jucau fotbal.

- Ce faci? îl întrebă Alina când ridică receptorul. Auzi, zise tot ea, fără a aștepta răspunsul, mergem diseară la teatru?

- Nu pot, zise el.

Ea tăcu două secunde.

- Bine, zise.

Închise. Altădată Dan ar fi sunat-o. Nu-i plăcea să fie supărată. Speră că va suna ea, deși știa că nu se va întâmpla. Alina se supăra ușor. Îi trecea tot ușor, dar nu întotdeauna. Se întâmpla destul de des să fie supărată și de cele mai multe ori pe el. Dan o numise într-o zi *Reproșul viu* și ea se supărase din nou, dar căzuse și pe gânduri.

Știa că el are ore doar până la șase, că avea timp să meargă la teatru. Oare de ce nu putea? Ar fi vrut să-l întrebe, dar orgoliul o opri.

De la două la patru Dan Pretorian controlează teme de studenți, ascultă câțiva, dădu *bile albe* și *bile negre*, apoi le rezolvă două sisteme de ecuații diferențiale. De la patru la șase făcu același lucru, dar cu o altă grupă.

Apoi intră într-o cofetărie unde bău o cafea și fumă patru țigări. La o masă câțiva studenți, care nu veniseră la seminarul lui, jucau cărți. Unul dintre ei veni și se scuză. Dan își mai luă o cafea și mai fumă două țigări. La plecare luă o sticlă de șampanie. Din piață cumpără toate florile pe care le găsi și care nu erau pălite. Apoi plecă la chef.

Din holul mare o ușă dădea într-un hol mai mic. Camera aici o găsi. Era mică și arhiplină. Pe micul hol era și o masă pe care stăteau doi pletoși și o fată. Muzica era dată la maxim și prin fumul de la țigări se vedeau siluete dansând sau stând pe paturile suprapuse.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Laura țipă de bucurie când văzu buchetul de flori. O sărută și îi spuse *la mulți ani*, dar ea nu auzi din cauza muzicii. Și pentru că nu aveau unde să stea ieșiră în hol.

Laura plecă după o vază și se întoarse cu un borcan.

Ușa de la baie era blocată, un băiat și o fată se încuiaseră înăuntru și Laura se duse să ia apă de la camera vecină.

- Mai târziu o să mergem sus, îi zise. Aici e balamuc. Au venit și nepoftiți, așa e cu chefurile în cămin. Sus am și tort. Să nu plecați.

- *Să nu pleci*, zise Dan.

- Să nu pleci, zise ea. Acum trebuie să intru. Dacă vrei să vii...

Dan nu intră. Se așază și el pe un colț de masă. Un pletos îi aduse o bere. Nu-l cunoștea. În schimb bărbosul beat îi era student. "Nu știi de unde te știi", îi zise el, privindu-l încruntat. Pe urmă îi spuse câteva bancuri, iar mai târziu îi zise că societatea nu face doi bani și că finalitatea progresului ar fi ca omul să construiască paradisul pe pământ.

- Ori, ce crezi tu că va zice Dumnezeu despre asta?

Pretorian ridică din umeri.

- Va zice: *Shiiii!* Asta va zice. Păcat că n-ai venit mai devreme. A fost coama coamelor!

- Ce a fost?

- Comă. Coma comilor.

- Dansezi?

Raluca purta o rochie scurtă, neagră, sexi. Dan o privise prin ușa deschisă; dansa dezinvolt, fără să-i pese de cei ce-o priveau, conștientă însă că e privită, dorind să fie privită. Era o melodie lentă și Dan dansă.

Prin materialul subțire îi simțea pielea lunecând și fiecare mișcare a mușchilor. Se lăsă pradă cântecului și uită de șarpe. Când melodia se termină, se retrase din nou pe hol. În trecere mai văzu două, trei chipuri cunoscute.

Laura îi aduse o altă sticlă de bere. "Te simți bine? îl întrebă cu voce serioasă. El dădu din cap afirmativ și goli sticla din două înghițituri. Mai bău o bere și se îmbătă.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Bărbosul era lungit pe ciment și Dan îi repetă de câteva ori că nimeni nu poate ști dacă Dumnezeu va zice *Shit!*, până se făcu înțeleș.

Când cei mai mulți erau deja beți, veniră doi polițiști – ziceau că muzica e prea tare. Primiră câte o bere și plecară.

Câțiva băieți schimbară pumni și ieșiră să se bată afară. Ieși și el și se așeză pe scări. Privi cerul. Luna era subțire și stelele multe. Era răcoare. Dincolo de stradă, culcați în iarbă, un băiat și o fată se sărutau. Fata era deasupra lui. Băiatul îi mângâia coapsele. Era trecut de miezul nopții. Dan se gândi că Alina doarme singură în patul lor.

– Aici erai, zise Laura. Haide sus, să tăiem tortul.

El se împleticea și ea îl luă de mână. În față mai erau câteva fete și un băiat. Țipau toți. Urcară multe scări și merseră apoi prin holuri lungi, la dreapta, la stânga, gata. Camera era la fel de mică. Dar ei erau doar câțiva. Erau veseli și Dan spuse și el câteva vorbe. Ceilalți râseră, dar el uită imediat ce a zis. Se așezase pe un pat, ceilalți stăteau pe alt pat sau pe jos. Muzica era dată încet, Laura stinse lumânările toate după a treia încercare. Raluca venise lângă el pe pat, băură șampanie, cântară *mulți ani trăiască, mulți ani trăiască, la mulți ani*, ținând. Un băiat și o fată plecară. Laura vorbea cu două fete. Raluca puse un pled peste Dan și peste ea. Stătea cu spatele și el o mângâia. Laura ieși în balcon și-i zise ceva Ralucai, dar Dan nu înțelese ce. "S-a supărat Laura pe noi." zise Raluca. "De ce să se supere?", nu înțelese el, Raluca însă se ridicase, vorbea cu fetele, apoi ieșiră toate trei. Raluca stinse lumina lăsându-l singur în întuneric. Se duse în balcon, după Laura.

Alina spăla vasele cu Agigea cocoțată pe umărul ei. Fusese singură la teatru. Sperase că îl va găsi pe Dan așteptând-o la ieșire, dar nu apăruse.

Ajunsese acasă supărată, Dan nu venise. Alina băuse un ceai bun în care pusese un miez de nucă. Aprinsese luminile în toată casa, vorbise cu pisica. Nu-i plăcea singurătatea. Își amintise cum urca în pod cu fratele ei, când erau mici și el îi arăta sticlute prăfuite, mințind-o că sunt pline cu tot felul de elixiruri, care, chiar o singură picătură de te atingea, te puteau transforma în broască. De-ar fi avut acum o sticlută, în ce broscoi l-ar fi transformat pe Dan, când avea să vină acasă! Numai că atunci, demult, ea îl credea pe fratele ei și era cuminte, ca nu cumva să ajungă broască pentru că

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

nu-i plăceau deloc. Unde era copilul care fusese? Cum de crescuse așa? Dan era încă un copil și acum. Un copil cu barbă, cu câteva riduri. Refuzase să se facă mare, iar ea încercase tocmai să-l facă să crească. I se părea firesc ca el să fie mare și să o ocrotească, nu ca ea să aibă grijă de el.

La miezul nopții supărarea începu să se schimbe în stupefacție. Încercă să se culce, dar nu putu dormi. Se duse în bucătărie și fumă mult.

Jos, în stradă, treceau acum puține mașini. Doar câteva ferestre luminate se vedeau. Găștile de băieți se duseseră să se culce. Câinii patrolau liniștiți pe străzi. Dan își aminti cum Laura îl strânsese de mână pe scări. Departe fluiera un tren. Tăceau împreună. Ea intră și din cameră veni puțină lumină. Aprinsese o lumânare rămasă de la tort într-un colț de cameră. Dan intră și se așeză pe jos, rezemat de pat. Răcoarea nopții îl urmase prin ușa deschisă. Laura tăia mărul în felii subțiri. Era o chitară în colț și borcanul cu florile lui, Schubert, poze pe pereți și un șirag cu scoici și felii de măr și ochii și gura ei și sucul acrișor al mărului. Apoi rămase numai Laura și gura ei mirosind a țigară, a șampanie, a măr și părul ei care mirosea a ploaie și a narcise și obrajii ei aveau gust bun și fruntea și gura ei sărutându-l mereu și-apoi luând-o razna pe fața lui, pe gât, îi găsi urechile și le dădu foc și stoluri de rândunici îi zburară lui Dan prin șira spinării drept în sus, în timp ce hainele lor dispăreau singure parcă, iar mâinile și trupurile se căutau mereu și mereu până nu mai fu decât mângâiere. Laura îl iubea așa cum nu-l iubise nimeni și cum nu știa că se poate, iar el se lăsă iubit pentru că voluptate mai mare nu putea exista. Deschise ochii așa, culcat pe podea, în timp ce ea își mișca mereu coapsele cu nespusă tandrețe, și îi văzu ochii închiși, sânii și trupul fragil, dar atât de minunat și în spatele ei zări arcuindu-se curcubeul. Erau acum pe el, camera rămăsese în urmă. Era pufos și colorat și mișcările lor îi făceau să urce încet-încet. Respirațiile erau tot mai repezi din cauza urcușului. Ea îl iubea cu ochii închiși și gura întredeschisă, îl iubea pe el și dacă ajunseră pe culmile curcubeului, numai ea fu de vină. El putu acum să privească în partea cealaltă. Văzu o grădină, multe flori, copaci, păsări și animale pe care însă nu le cunoștea și nu putea spune ce flori, copaci, păsări sau animale sunt. Văzu o apă și nu era nici râu, nici lac, nici mare și nu știu ce apă e aceea. Era acolo o mare blândețe, poate din cauza îngerilor care zburau lin, deasupra, poate din cauza luminii aceleia puternice care se apropia de el și de care nu îndrăzni să se ferească. Dar ea nu doar că nu făcu nici

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

un rău ochilor lui, dar ei o absorbiră până când, pe măsură ce lumina intra în el, putu vedea, în timp ce cobora spre capătul curcubeului, un om. Dan ştiu că nu e om. Îl recunosc imediat. Se miră doar că nu era bătrân. Căci nu era bătrân, era de vârsta lui, a lui Dan, chiar semăna un pic cu el. Iar Laura zise: "Mă duc să fac un duş" şi o văzu urcând pe curcubeu şi dispărând dincolo. El mai alunecă un pic şi ateriză în grădina aceea minunată. Stătu puţin în beatitudine apoi trupul lui porni singur înapoi pe curcubeu şi de sus i se păru că Dumnezeu îi face un semn cu mâna. Se gândi că era un semn bun pentru că îi zâmbise. Alunecă înapoi în cameră.

Simţi frigul intrând prin uşa deschisă a balconului. Se îmbrăcă. Ieşi din cameră şi auzi apa curgând în baie. Laura îşi făcea duşul. Îi era recunoscător. Dar plecă. Era întuneric beznă pe hol şi el mergea pipăind pereţii cu mâinile, căutând o ieşire. Nu găsi. Se întoarse, pipăind celălalt perete. Simţi o uşă, pe urmă un alt hol, la fel de lung şi de întunecat şi în cele din urmă scările. Coborî câteva etaje prin beznă. Voia să ajungă acasă, la Alina. Se ţinea cu mâna de balustradă. Nimerise în beci, mirosea urât, pe jos era apă, constată cu propriile-i picioare. Mai urcă un etaj. Trecu prin micul hol şi deschise uşa camerei în care avusese loc cheful. Văzu siluete dormind în paturile suprapuse şi pe jos. Doar lumina lunii intra prin fereastră. Ridică o sticlă de şampanie. Era pe jumătate plină şi el o bău.

Afară era al naibii de frig. Strada, luminată şi pustie. Din rond câinii îl priveau curioşi. În staţia de taxi nu era decât o limuzină neagră. Şoferul coborî şi îi deschise portiera. Se așeză pe bancheta din spate. Maşina mergea legănându-se lin şi el adormi. Când se trezi îşi dădu seama că nu i-a spus şoferului unde să-l ducă. Luminile oraşului se vedeau în urmă. Din câte putea să-şi dea seama prin bezna de afară, maşina traversa acum un pod.

La capătul podului şoferul opri, îi deschise portiera şi el coborî.

- Ascultă, îi zise, zâmbind. Am băut cam mult, ştii...Numai așa scap de şarpele ăla.

Începu să râdă. De unde era să ştie şoferul ăsta despre şarpele care nu-l lăsa pe el să danseze?

- Am ajuns, domnule, zise şoferul, trântind portiera şi urcându-se la volan.

Doar nu-l lăsa aici, în bezna asta!

- Bine, dar n-am plătit!

- Ba da, domnule. Vă asigur că da! zise şoferul.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Când farurile mașinii dispărură întunericul rămase deplin.

Alina nu dormise deloc. Privise pe fereastra bucătăriei uzinele din marginea orașului, primii oameni trecând o dată cu venirea zorilor.

- S-a luminat de-acum, zise ea nedezipindu-se de la fereastră.

Se gândi la Dan și nu mai era deloc supărată. Două lacrimi tăcute îi porniră pe obraji, în jos. Agigea se ridică pe pervaz și se uită la ea. Se apropie și-i gustă mai întâi o lacrimă, apoi o linse și pe cealaltă și abia atunci Alina izbucni în plâns.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Țipăt de entuziasm

"Suntem doar singurătăți. Toate marile înfrângeri și rarele victorii, de aici ne vin." Artur citi în gând biletul îngălbenit de pe colțul mesei din bucătărie. Hârtia se rupsese pe margini, avea și o pată de cafea, dar scrisul de față, cu litere rotunde, deși decolorat, era încă vizibil. Un pahar stătea pe colțul hârtiei, împiedicând-o să-și ia zborul. O tânără femeie zâmbea dintr-o fotografie alb-negru, ruptă și lipită ulterior cu scotch, rezemată de același pahar. Singura femeie pe care Artur o iubise și care îl părăsise, parcă ieri, dar atât de demult. Termostatul frigiderului sparse liniștea.

Mâncarea nu-i picase bine lui Artur. În punga de fasole din cămară gărgărițele își găsiseră un cămin ideal. Boabele erau ciuruite și lui Artur îi trebuise multă răbdare ca să aleagă câteva tefere.

Nici măcar nu erau frumoase gărgărițele. Negricioase. Cu pete cenușii.

Și pentru că într-un borcan găsise o ultimă varză murată, rămasă de astă iarnă și până la pensie puțini bani îi mai rămăseseră, Artur o găti și pe ea. Dar eforturile nu-i fuseseră răsplătite. Stomacul lui se revoltase ofensat, imediat după masă și obișnuita migrenă pășea timid spre insuportabilul de mai târziu.

Artur se duse în camera lui și se întinse pe pat. O fereastră și o ușă dădeau în balcon și, prin perdelele lor, vedea o calotă de cer albastru fără nici un nor. Vârfurile cârligelor înfipite în rufele puse la uscat întrerupeau linia dreaptă, de jos, a fragmentului de cer. Durerea de cap începuse să crească și Artur nu voia să rămână cu ea în pat. Luă o aspirină cu un rest de cafea. Se hotărî să iasă. În hol își privi chipul bătrân în oglindă. Nu se îngrășase, dar nici nu slăbise, nu-i atârna pielea ca altora de vârsta lui. Părul era alb și spatele se gârbovise, dar privirea îi era tânără.

În timp ce-și încălța pantofii auzi ciripitul unei vrăbii și se gândi că trebuie să fi intrat pe casa scării și nu mai poate ieși. Încuie ușa. O verifică atent. Cântecul păsării izbucni, în apropiere. Geamul dintre etaje era deschis, Artur o auzi cum se zbate și o descoperi sus, în luminator. Se izbea de pereți și de geamuri, încercând să scape.

Cândva existase o scară care ducea acolo, de câțiva ani, însă, un vecin o luase spre ciuda copiilor. Artur intră în casă și luă un scaun. Se urcă pe el, dar tot nu reuși să se prindă cu brațele de

marginea de ciment, așa că sări. Reuși să-și ridice corpul, deși mâinile îi tremurau, iar durerea de cap îl amețise. Se așeză pe margine și prinse pasărea fără greutate. Era un vrăbion tânăr, plin de dorința zborului, dar lipsit de experiență. Îl mângâie. Era blând, îl privea fără teamă, cu curiozitate și cu puțină trufie parcă, prin ochișori albaștri. Bătrânul îl băgă în sân, sub cămașă, cu gândul să-i dea drumul prin geamul deschis. În timp ce încerca să coboare, vrăbionul se zbătu din răspuțeri, chiar în dreptul inimii lui Artur și reuși să fugă din nou în sus. Îl prinse și abia atunci se gândi să ridice capacul luminatorului atât cât să poată scoate pumnul. Eliberă pasărea care zbură cu un țipăt de entuziasm. Dibui cu greu scaunul cu picioarele, dar ajunse cu bine jos. Sufla greu, ca o locomotivă de demult.

Era o zi caldă, o zi de mai. Niciodată orașul nu-i păruse atât de frumos. Oamenii ieșiseră pe străzi, în lumina plăcută, edificatoare, ființe pe care Artur parcă le vedea pentru prima dată. Dâra unui avion lăsase semn pe albastrul cerului și luna răsărise transparentă deși soarele nu plecase. Acoperișurile de tablă străluceau și Artur mergea la întâmplare cu toate simțurile dilatate, aspirând. Totul i se părea minunat. Nu doar stânjeneii albi și liliacul înflorit în curțile oamenilor, nu doar copiii cu lopeți de plastic și gălețușe săpând în parc, rolerii și perechile îndrăgostite, dar și vechea mașină stropitoare, sârmele ce ieșeau dintr-un cauciuc ars, femeia nebună care vorbea tot timpul, mușuroaiele de furnici ce anunțau ploaia, femeile tinere, cu fuste scurte, blocurile, teatrul și oamenii iar, nepăsători la precaritatea destinului lor, copiii străzii dormind în chioșcurile de lângă gară, întinși pe jos cu pungile de aurolac lângă ei. Îl dureau picioarele și niciodată trupul lui nu se simțise atât de rău. Sufletul însă îi era bucuros, fără dubii. Soarele apunea dincolo de clopotnița unei biserici. De câte ore se plimba oare așa? Se apropie de un telefon public portocaliu să vadă cât e ceasul. Era opt fără un minut. Când să plece, telefonul începu să sune. O fată de pe trotuar întoarse capul spre Artur și-i zâmbi. El avu o clipă de ezitare. Telefonul sună din nou. Ridică receptorul.

- Artur? zise vocea.
- Da, răspunse el.
- Ți-a plăcut?

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

Artur tăcea. Un rid adânc al încruntării îi apăru pe frunte. Apoi deodată înțelese și-l năpădi o mare fericire.

- Mulțumesc, zise el și închise.

Bucuria asta adâncă nu-l mai părăsi până la capătul vieții sale.

Ceea ce, dacă alegem ca reper un ceas de telefon public, însemnă aproape treizeci de secunde.

137/167

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

Soldatul

Își târșâia picioarele goale prin praful fierbinte al drumului. Își scosese bocancii grei. Le legase șireturile unul de altul și-i aruncase pe umăr. Unul îi atârna în față, în dreptul inimii. Celălalt, în spate. Soarele era singura pată pe cerul albastru. O pată galbenă, imposibil de privit, care făcea ca soldatului să-i curgă nădușeala, pe gât în jos, sub cămașă. Își șterse fruntea cu dosul palmei și-apoi o scutură, în țărână. Drumul de țară începea să urce încă un deal. Lanul de porumb se termina, lăsând locul viilor. Printre vițe se întindeau vrejuri de dovleac. Sperietori impasibile. Un câine ce-l lătră cu mult patos, de lângă o covercă, fără să aibă curaj să se apropie. Soldatul încercă să fluiera, dar nu putu. Gura îi era uscată.

Pășii alături de drum. Rupse un ciorchine de strugure. Cu degete murdare șterse un bob de praf. Îl sparse în dinți. Era acru-amăruș, cum se spune că e gustul eșecului. Își răcori buzele. Soarele îl lovea parcă, în moalele capului. O șopârlă cenușie fugi prin iarba arsă de soare. Așa fugise și soldatul. Nu-i plăcuse să se bată. Nici n-ar fi avut cu cine. Dușmanul se mulțumise să arunce peste ei cu bombe până când aproape toți muriseră. Și el se prefăcuse mort. Când rămăsese numai liniștea, după ce se lăsase noaptea, plecase spre casă. Mersese numai peste câmp, ascunzându-se de oameni. Nu voia să știe nimeni că a scăpat. Uniforma îl dădea de gol, dar nu putea merge dezbrăcat.

Când ajunse în vârful dealului, orașul îi apăru brusc în față. Nu departe, dincolo de calea ferată era gara din cărămidă roșie înconjurată de castani. Un tren abia plecase, după ce lăsase câțiva călători, luând cu el alții. Mai încolo, chiar lângă depozitul de lemne și cărbuni, era fabrica de pâine, apoi numai case înșirate cât vezi cu ochii, în lungul căii ferate. Găini și găște ciuguleau printre liniile moarte. Gardurile știrbe de uluci, grămezile de bălegar, de fier vechi ale mahalalei erau la fel. Peste acoperișurile de țiglă sau de tablă, zburau, în semn de pace porumbeii. Acolo, unde se zărea pâlcul de plopi, era terenul de fotbal. Lângă el, cimitirul orașului.

Traversă liniile. Se opri lângă țâșnitoarea cu apă. Câteva vrăbii care se scăldau gălăgioase, își luară zborul la apropierea lui. Șefu' de gară fuma pe peron. Îl privi cum bea cu nesaț. Apa avea gust de clor și rugină. Își stropi fața și gâtul și apucă pe strada mărginită de tei bătrâni ce ducea spre

centrul oraşului. Şefu' de gară privi lung după el. Strada era pustie. Un biciclist trecu, departe. Oamenii erau adăpostiţi, pe lângă sau în case. Guguştiuci pe antene, asfaltul moale al trotuarului, câini dormind la umbra pomilor, cerul de un nesfârşit albastru. Pentru liniştea asta se bătuse el. Nici nu apucase să se bată. Pentru liniştea asta ar fi trebuit să moară. Doar de-asta fusese trimis acolo, oamenii l-ar fi respectat, dacă ar fi murit pentru ca ei să trăiască în tihnă. Ajunse la autostradă. Se opri la semafor, deşi nu se vedea nici o maşină pe şoseaua ce strălucea, ca un râu. Traversă pe verde şi intră în grădina publică. Acum îi spunea Parcul Cinematografului, deşi respectiva clădire aflată, de câţiva ani, în renovare arăta la fel de deplorabil, cu geamurile ei sparte şi tencuiala scorjită, ca atunci când soldatul plecase, nelăsând să se întrevadă speranţa că, în curând, ar putea rula un film, înăuntru. În foişor erau câţiva bătrâni care jucau şah. Îl văzuseră şi, era limpede, din gesturile lor, vorbeau despre el. Vru să se apropie, dar observă, cu mirare că privirile lor nu erau deloc binevoitoare, iar când un bătrânel se ridică de pe bancă şi îi strigă ceva, cu pumnul strâns, nu mai avu nici o îndoială: îi erau ostili.

Schimbă direcţia spre strada Libertăţii. Era pavată cu piatră albă, mărginită de vitrine pe ambele părţi. Copacii lipseau aproape cu desăvârşire, aici, în centru. Dar, după câteva colţuri, magazinele lăsau loc caselor simple, cu pomi sub care se adunau, la poartă, pe înserat, femeile, pe scăunele de lemn, să stea de taină. Pe celălalt trotuar, lângă o cabină telefonică, se opriseră patru copii care-l priveau. Erau trei băieţi şi o fată, veneau probabil de la ştrand. Băieţii aveau pielea jupuită de soare şi picioare subţiri, anemice. Fetiţa, care era şi cea mai mică dintre ei, purta ochelari de soare, avea părul lung încă ud şi era deosebit de frumoasă. Ținea în mână o sacoşă de plajă din care se vedea ieşind gâtul unei sticle şi colţul unui prosop. Soldatul mergea alene. Obosise. Şi bătrâneii ăia! Dacă şi ceilalţi vor reacţiona așa când au să-l vadă? Dacă îl vor considera vinovat pentru că nu se lăsase omorât? Un câine îl lătră de după un gard, rupându-i gândul. O femeie ieşise la poartă, câteva case mai în faţă. Îl privea apropiindu-se, de parcă l-ar fi aşteptat. N-o cunoştea. Era o femeie tânără, îmbrăcată în negru. Când se apropie văzu că plânsese, avea ochii roşii şi obraji palizi. Îi făcu semn să o urmeze şi intră în curte. Mergea în faţa lui, pe o îngustă alee, printre flori de gura leului şi petunii, privind uneori înapoi să se convingă că el o urmează. Se opri în faţa casei mici şi bătrâne, cu

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

urme de var proaspăt pe ferestrele vopsite în verde și-i făcu semn să se așeze pe un scăunel. El așa făcu. Era umbră aici și pe jos, în troscotul verde, erau căzute mere. Femeia puse lângă picioarele lui un lighean de tablă în care turnă cu o cană mare, de două ori, apă din ciutura fântânii. Soldatul înțelese și își lăsă picioarele în apa rece, iar ea începu să i le spele, cu mâini albe, tălpile și fiecare deget, până la glezne, și mâinile ei erau atente și scormonitoare apoi brusc începu să plângă. Nu-i vedea chipul, dar îi auzea plânsul molcom și discret al unei mari dureri. Ea îi șterse picioarele cu un prosop aspru. Soldatul își încălță bocancii. Nu știu ce să spună, așa că porni spre poartă. Îi auzea pașii în urma lui. O privi, înainte de a pleca și ea încercă să zâmbească, dar tristețea n-o lăsă prea mult.

Copiii i-o luaseră înainte. Îl așteptau dincolo de colț. Erau atât de serioși! Soldatul le aruncă privirea lui albastră și le zâmbi în timp ce se apropia. Copiii însă nu zâmbeau. Băieții își țineau mâinile la spate, fetița îl privea mirată. Când ajunse la câțiva pași, cel mai mare dintre ei, își aduse mâna în față. Ținea în palmă o piatră. Nedumerit, soldatul văzu cum îl țintește. Nu încercă să se ferească. Piatra îl izbi în tâmplă. Un firicel de sânge îi curgea în jos, pe obraz sau doar i se părea? Ceilalți doi aruncară și ei. O piatră îi zbură pe lângă ureche, cealaltă îl lovi în umăr. Copiii continuau să arunce. Numai fata ținea sacoșa ei de plajă cu mâinile încrucișate în față și îl privea cu milă. O piatră îl lovi în mijlocul frunții și soldatul rămase cu ochii pe mâinile strâmbe ale fetei, în timp ce cădea, mâinile ei îi părură de o unică frumusețe, apoi simți doar pietrele care îl izbeau de tot mai aproape. Nu încercase să se apere, acum însă își acoperi tâmplele cu palmele și își chirci trupul, cu genunchii aduși către gură, ca atunci când dormea. Pietrele îl acopereau, dar el mai apucă să vadă cerul, crengile unui pom, fata cea mică apropiindu-se și picioarele băieților în timp ce puneau, deasupra lui, mereu, alte pietre. Apoi se opriră. "Numai bătrânii l-au văzut, dar ei nu mai au mult de trăit. Ceilalți au și uitat de soldați. El le-ar fi amintit, nu puteam să-l lăsăm. Eu unul, n-am nici un chef să fiu soldat vreodată, așa că mai bine să uităm toată povestea asta" zise băiatul cel mare și fata scoase din sacoșa ei sticla aceea și-i goli conținutul peste pietre. Soldatul încercă să-și întredeschidă buzele și simți gustul atât de dulce și de îmbătător al șampaniei, al morții sau, poate, al unei mari victorii. El știa că fata nu-l va uita.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Fereastra zilei cenușii

Trenul înainta în noapte legănându-se ca o rață.

Al încercă să se strecoare pe lângă ceferista scundă și grasă care glumea cu petroliștii beți.

- Decât să mă ocolești, mai bine mă sari! zise ea și hohotele de râs parcă mai împrăștiară fumul gros de tutun.

Ajuns la locul lui, Al își lipi fruntea de geamul rece. Auzi în spatele lui un muncitor ce părea bătrân:

- Studenții ăștia... Nește fraieri! De ce nu iese în stradă, domne? Ei nu vede ce face nenorociții ăștia? Ne dau afară, ne lasă pe drumuri, fir-ar mama lor a dracu' să fie!

Nu-l vedea. Zambilica era cufundată în beznă. Numai țigările luminau contururile vagi ale bărbiilor nerase. Dincolo de tonul provocator, amărăciunea îi tremura ușor vocea.

- Păi să iasă ei pentru mata? zise ceferista.

- Ei să iasă! La București! Noi aici - degeaba ieșim. Ei i-au votat, ei să iasă. Da' iese? Iese pă pizda mă-sii! scuipe cu năduf.

- Viorele, ia zi, bă, una! Să mai uităm! Dă-i, bă, sticla! Zi bă, Viorele, zi pentru nen'tu Vasile.

Mai urmară câteva încurajări, apoi un bărbat tânăr începu să cânte:

Colo-n deal la fântâniță

Șade-o dalbă copiliță,

Cu doi pui de prepeliță

Eu mă plec să iau un pui:

- N-umbla, bade, că te spui.

- Taci, copilă, nu mă spune

Că ți-oi da rachiu de prune

- Eu, bade, cu tine aș bea

Da' vine vinerea mare

Și de pui va fi-ntrebare.

- Bravo, mă, copile! se auzi o voce groasă.

- Dar de la Dumnezeu! zise și ceferista.

Rafale de ploaie izbeau geamul.

Bătrânul din fața lui deschise ochii și-i zâmbi complice. O şuviță de salivă i se scurgea din colțul gurii în barba îngălbenită de ani.

- Și zi așa, Lisandre...

Al zâmbi din nou la acest apelativ. Așteptă ca bătrânul să mai spună ceva, dar el adormi din nou. Ar fi vrut să doarmă și el, dar oboseala îi accelera gândurile, într-o mișcare haotică.

Se trezise în zori.

Chiar și la câteva minute după ce deschise ochii visul încă se mai zbătea ca o pasăre tăiată înainte de a muri. Bucuria trezirii, transpirația rece îi spuneau că fusese un vis urât. Dar nu-și putea aminti.

Deschise larg fereastra zilei cenușii. Vânt tăios, ploaie mocănească.

În curând oamenii vor invada marea intersecție ca furnicile un cub de zahăr. Pe stradă, chiar pe mijloc, trecu un câine. Avea picioare scurte și corpul parcă prea lung și mergea decis spre o țintă de el știută.

Era felia din zi cea mai curată. Neîntinată, dimineața devreme avea mereu speranța începutului.

Puse degetul pe play și muzica din Pulp Fiction umplu camera. Era singur acasă. Mătușa Dora plecase deja la servicii. Taina, sora lui, îl sunase de seara: rămâne la un chef în cămin.

Se hotărî să nu se ducă la curs. După vara asta, școala, printre altele, i se părea mai puțin importantă.

Învățaseră toată primăvara - și el și Ana - de le săriseră capacele. Pentru prima dată Al învăță pentru note - pentru bilete gratuite în tabără. Unul din ei măcar.

Erau împreună de doi ani și încă nu avuseseră o vacanță împreună. Părinții Anei nu erau chiar străini de asta. Vechea și tocita poveste. Tatăl Anei avea un bun prieten care avea un băiat, Claudiu. Prin complicitatea părinților, Ana și Claudiu ieșiseră chiar de câteva ori împreună, aluziile

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

aprobatore, încurajatoare ale părinților îi făceau puțin stingheri. Ana își iubea foarte tare părinții, așa-zisul conflict dintre generații nu exista în familia lor, dar la un chef îl cunosc pe Al. Pentru el fusese ca-n visele lui. Pentru ea - un început de poveste. Dezamăgiți, fără să vrea să se impună (ziceau), părinții nu se feriră să-și manifeste spiritul critic sau să bombăne prin colțuri. Al mai mult intuia ce se întâmplă, punând cap la cap puținele informații pe care Ana mai mult le scăpa, decât le spunea deschis. Pe Claudiu îl și cunosc. Băiat liniștit, cu situație, cu viitor, cu toate accesoriile unei vieți fără griji. Al se simți puțin jenat de propria lui ofertă și, pentru un timp, deveni nesigur. Privirea Anei îi vindeca orice îndoială. Al nu avea părinți și i-ar fi dorit aproape pe ai Anei, dar nu încerca să forțeze uși care nu se deschideau. Ana lăsa lucrurile să meargă cu convingerea că va fi bine. Le ierta rigiditatea, dar ținea la alegerea ei.

Examenale trecură cu bine și, spre mirarea lor și a tuturor, luară fiecare bilet în tabără la mare. Abia începeră pregătirile de drum când se întâmplă.

Ana avea într-un sat, la marginea țării, pe bunica și străbunica din partea tatălui. Străbunica, foarte bolnavă, fusese trimisă la București. Bunica venise și ea, dar plecă - nu putea lăsa casa singură, păsările, animalele. Părinții Anei abia veniseră din concediu. Ana renunță la tabără.

- Du-te tu! Distrează-te! Pe bune!

Al nici nu se gândi.

Urmără vizite zilnice la spital, discuții cu medici, mici atenții, compot și pachețelul de fiecare zi cu ceva bun pentru străbunică. Două luni. Analize, speranțe, temeri, iar speranțe, transferul la un alt spital, și în sfârșit o operație care se dovede nereușită. "La vârsta ei nu știm cât va trăi. O săptămână, o lună, poate rezista chiar un an."

După operație Ana rămase o săptămână în spital permanent, ca însoțitor. Al îi văzu privirea care cerea ajutor, ar fi vrut ca altcineva să rămână, să nu treacă ea prin toate astea. Până acum merseseră împreună și plecaseră împreună. În prima noapte când ea rămase acolo, nici el nu putu dormi.

Era plecată de patru zile. "O să te chem eu. Îți spune Ulmuț. Când vii de la tren este prima casă. O casă mică, gard de lemn...O mai știi tu, din poze."

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

"Dacă nici azi nu vine un semn, mâine plec" – își spunea când veni poștașul. În telegramă un singur cuvânt: "Vino!"

Alergase spre primul tren.

Zambilica își continua mersul legănat, parcă din ce în ce mai încet. Opririle durau mult. Ceferista îi ajuta să coboare pe muncitorii beți. Ei se răsfățau ca niște copii care știu că au greșit, dar și că vor fi iertați. O dată coborâți, ea sufla în fluier și trenul se urnea greoi la drum.

– Fir-ați ai dracului de bețivi!– zise ea, acum că în tot vagonul nu mai erau decât Al și bătrânul.

Al îi văzu pe petroliști împleticindu-se spre casele lor. Unul se împiedică de o șină și căzu cât era de lung. Se lovise destul de rău, doi tovarăși de-ai lui îl ridicară. Șchiopăta și în lumina chioară a felinarului de la barieră, Al îi văzu fața însângerată, cu privirea pierdută. Un câine aștepta în mijlocul șoselei și i se păru că e chiar câinele cel lung, cu picioarele prea scurte pe care-l văzuse de dimineață. „Cât sunt de obosit!”, își zise.

Bătrânul dormea.

Al aștepta pe o bancă „zambilica“. O femeie zdravănă de la informații îl lămurise: “personalul pleacă peste trei ore, dar tre` să vină zambilica – e un tren pentru muncitori.”

– E liber, mă băiete?

– Liber! –îi făcuse loc Al.

– Unde mergi?

– La Ulmuleț!

– Eu merg la Cârlomanu. Dincolo de Ulmuleț. Da' o să coborâm tot la Roata. O să fim tovarăși de drum. Cum îți spune, băiete?

– Alexandru!

– Bine, Lisandre! Eu sunt Petre. Moș Petre. – zâmbi.

Tăcură amândoi o vreme.

– Ești student?

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Da.

- Păi...să-ți pun o întrebare, poate mă lămurești mata. Este la noi la Cârlomanu o femeie care vorbește cu morții. Dacă îți moare cineva și vrei să-i spui sau să întrebi ceva, femeia asta ia legătura cu...înțelegi? Tu, că ești la facultate...ce crezi? Așa o fi? Pă voi ce vă învață?

- Nu cred, nea Petre. Nu cred că-i așa.

- Prima e Roata! - îi anunță ceferista. Până la Ulmuleț sunt cam doi kilometri. Pe ploaia asta...Vă așteaptă cineva?

Nu răspunde nimeni.

Trenul opri. Coborâra.

- O țineți pe drumul de țară până ajungeți la șosea. De acolo mai e puțin - strigă după ei ceferista cea scundă și grasă.

- Săru'mâna! Noapte bună! - răspunde Al.

Abia vedeau la câțiva pași. Era beznă, iar vântul le aducea în față ploaia rece. Bocancii se lipeau de pământul galben, cleios. Bătrânul îl apucă de cot.

- Să n-alunec, mă băiete!

- Bârrr! zise Al. Ce rece e! Ca un agent din ăla din filme! Te uiți la filme, nea Petre? Unul fără milă, un profesionist...

" Ce-mi veni? Ar trebui să dorm!"

- Ca mine, zise bătrânul. Începu să râdă.

- Aaaa! Deci mata ești agent, nea Petre? Și pentru cine lucrezi? Pentru ruși?

- Nuuu!

- Pentru americani?

- Mai sus, oftă bătrânul, privind spre norii cenușii ascunși în întuneric.

- Și acum ești în misiune, nea Petre?

- Misiune secretă, Lisandre... Da' uite că-ți spun!

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Se opri.

- Fugarii...Îi aduc înapoi. N-ar fi trebuit să plece așa...

Începu să râdă. Al râse și el. Râsul bătrânului se transformă într-un acces de tuse ce părea că-i rupe din piept. Ochii roșii îi ieșeau din orbite. În cele din urmă se liniști.

Mergeau tăcuți, ținându-se unul de altul. Al închise ochii. Din armată nu mai dormise așa, în mers.

Era pe peronul unei gări. Ana era și ea, dar privirea ei trecea pe lângă el cu detașare. Simțea că ea așteaptă pe altcineva, că plecarea lui îi e aproape indiferentă. Urcă în tren și când trenul porni, îl văzu, mai departe, pe Claudiu. Trenul prinsese viteză, o văzu pe Ana mergând spre Claudiu, îmbrățișându-l, fericită.

Deschise ochii. Lângă drum, apăruse, din întuneric, în partea dreaptă, schela metalică a unui stâlp de înaltă tensiune. Bătrânul se desprinsese de cotul lui Al, se depărtă câțiva pași și, în partea cealaltă a drumului, începu să urineze.

Al simți că Ana iese din el. O siluetă roșie făcându-și de lucru în marginea drumului.

Bătrânul urina. „Sau poate își încarcă pistolul.” Când se întoarse, Ana nu mai era. Ana cea roșie, desprinsă din el. O strigă. O dată. Încă o dată. Nici un răspuns. Atunci o văzu. Pe schela stâlpului de înaltă tensiune. Se cățara încet.

- Ana! Dă-te jos! Ce naiba faci acolo?

Ea continuă să urce, impasibilă. La jumătate se opri. După câteva clipe începu să traverseze. Își balansa mâinile care acum nu mai aveau nici un punct de sprijin, încercând să-și păstreze echilibrul.

- Ana, vino jos! urlă și glasul îi tremură. De ce-mi faci asta?

Nu mai putea privi. Se așeză pe marginea drumului, cu capul sprijinit pe genunchi. Cu mâinile își strânse urechile, să nu audă inevitabila cădere.

Când o simți apropiindu-se și apoi cuibărindu-se la loc, înăuntrul lui, i se păru că trecuseră ani chinători de neputință și nesiguranță. O mare liniște îl cuprinse.

- Ce faci, mă băiete? Ce faci acolo jos? Ai visat? Parcă te-am auzit vorbind...

Bătrânul se încheia la pantaloni.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Am visat.

Merseră în tăcere până când, ca un șarpe întunecat, șoseaua le apăru în față. În mijlocul ei, un câine cu trupul lung și picioarele parcă prea scurte, îi aștepta. Al scoase din rucsac un colț de pâine și ultimele două felii de salam rămase. Câinele mânca lacom, dând din coadă.

- Lisandre, s-o găsi și pentru mine un loc la creștinii ăștia la care mergi tu? Că până la Cârlomanu mi-i urât, acum, singur. Într-o magazie, undeva...

- Trebuie să se găsească, nea Petre.

Ceferista avusese dreptate. Până în sat nu mai avură mult de mers. Prima curte era înconjurată de un gard știrb. Undeva, în spate, printre pomi, se vedea o lumină ștearsă. Poarta nu era încuiată. Câinele intră și el.

Înăuntru atmosfera era alta decât se aștepta Al. Prezența bolii nu se făcea simțită, în aer plutea, mai degrabă, o caldă însuflețire. Intrară mai întâi în sală. Era foarte cald și mirosea a dovleac copt. O sobă de pământ dată cu var și înaltă până aproape de tavan încălzea ambele camere. În camera mare, străbunică stătea în pat, rezemată de o pernă imensă. În spatele ei, pe perete, atârna o icoană cu Maica Domnului.

De când venise de la spital, străbunică nu coborâse din pat. Acum însă, se purta ca o fetiță răsfățată. "Fetele" tocmai mâncaseră, băuseră și un pahar cu vin. Aveau obrazii roșii și un șoricel jucăuș în privire. Al sărută mâinile uscate ale bătrânelor, fruntea înaltă a Anei. Zăbovi cât putu în îmbrățișarea ei.

- Nea Petre e de la Cârlomanu, spuse Al, arătând din cap spre bătrânul rămas lângă ușă. Am venit împreună pe drum. Nu poate merge mai departe.

- De la Cârlomanu? Întrebă Bunică. Unde stai în Cârlomanu?

- Lângă cârciumă.

- A lu' Damian?

- Da, a lu' Damian.

- Ești d'alde Gârtofan? Om fi rude?!

- Nu, alături stăm noi. A lu' Micatâru ne zice nouă.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Aaaa...zise Bunică. Nu știi. Mamă, știi de-ai lu' Micatâru, din Cârlomanu?

- Nu știi, dragă!

Bătrânul nu vru să mănânce. Un pahar cu vin bău însă, apoi se culcă în sală, după sobă, la picioarele scării ce urca în pod.

- Or să se urce mâțele pe el. Ăla era locul lor, zise Bunică. Alexandre, vino că ți-am pus să mănânci.

Deși intra pentru prima dată în casa asta mică, pe care o știa doar din poveștile Anei, Al se simți acasă. Spre deosebire de părinții Anei, care se purtau cu el politicos, dar distant, bătrânele îl primeau cu drag, ca pe unul de-ai casei.

Cât timp Al mănca, Străbunică povesti, cu evidentă plăcere, întâmplări vechi. Pe marginea patului, Ana râdea din toată inima. Purta o rochiță scurtă, pe care n-o mai îmbrăcase de la banchetul clasei a opta, dar care, spre mirarea ei, încă o încăpea. Din când în când, privirea i se furișa spre Al. El o privea tot timpul.

-...Și, când terminam de mâncat, madam Sanda numai ce mă întreba „No, Diduca, ți-o plăcut masa?; Da, foarte mult! - ziceam eu; No, așa mă bucur! Da' ia spune, mai vrei?; Da, aș mai vrea, dacă se poate.” Și n-am să uit cu ce satisfacție zicea femeia asta, atunci: " Dar nu mai este, dragăăă!!!”, atât de încântată că ți-a plăcut și ai mai fi vrut. Ea a pictat icoana asta.

Al privea o Ană mică, într-un tablou de la grădiniță. Fruntea era tot înaltă, tunsă scurt însă, părea un băiețel. La gât avea fundă albă, iar în păr un pampon uriaș, de care părea tare mândră.

- Străbunică, strâmbă Bunică din nas, ce-ai făcut? Alexandre, treci tu până dincolo.

- Ce-am făcut, ce-am făcut! râse Străbunică. Acu' nici nu mai simt când îi dau drumu'.

Rămaseră s-o schimbe.

În sală, cu două mâțe pe el, nea Petre dormea. Al se așeză în celălalt colț, jos. Închise ochii. Auzea, din camera alăturată, șoapte nedeslușite. Apoi, o auzi pe bunică:

- Ană, v-am făcut patul dincolo. Creștinu' ăla a adormit pe jos. Culcați-vă și voi, mamă. Băiatu' ăsta al tău, o fi și el obosit după drum.

Ana se apropie de el încet.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

- Tu ce faci, acolo, jos? îl întrebă, mângâindu-i părul. Îm? Ce faci?

- M-a izbit și m-a aruncat aici.

- Cine?

- Frumusețea ta!

- O să-ți cadă dinții! Toți! Asta pătesc mincinoșii.

El se ridică și o sărută. Ana îi răspunse mai întâi ușor. Mâinile lui alunecară pe rochia scurtă și se furișară pe picioare în sus. Ea îl lăsă puțin, apoi îi luă mâna în mâna ei.

- Vino! - zise.

Ajunseră lângă scară. Ea urcă primele două trepte.

- Să nu te uiți! - își aminti de rochia ei prea scurtă.

- N-o să mă uit! - răspunse el și privirile li se desprinseră cu greutate.

Urcă în urma ei. Ana dădu la o parte capacul de lemn, cu grijă, să nu facă zgomot și rămase pe ultima treaptă făcându-i și lui loc să i se alăture.

- M-am uitat! - zise el și privi în jos, vinovat.

- Ssst! Taci! - îl privi muștrător, cu dragoste, iar obrajii îi deveniră cărămizii. Uită-te! Acolo!

Scaune bătrâne și șchioape, tocuri de ferestre, o ladă cu săpun de rufe, bucăți de tablă, cuiburi de viespi, trestii puse la uscat cine știe de când, o albie de lemn, teancuri de cărți legate cu sfoară, coșul...Atunci îi văzu. Erau doi. Doi copii. Cu brațele mici și grăsuțe încolăcite în jurul gâtului celuilalt, dormeau zâmbind unui univers aflat pe o altă treaptă de puritate, numai de ei știut. Erau blonzi și păreau gemeni. Abia atunci văzu aripile mici ce le răsăreau din spate.

- Hai! Să nu-i trezim! Îți spun eu jos!

Coborâră. Bătrânul se mișcă în somn. Pășiră cu grijă peste el.

Așternuturile miroseau a busuioc și, ajuns sub plapumă, Al crezu că-i în rai. O auzi scoțându-și rochia în întuneric, apoi o simți, caldă, lângă el. Ca un cârd de ciocănituri, ploaia bătea în acoperișul de tablă.

Brațul ei drept îi înconjură gâtul și o auzi spunându-i la ureche:

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- I-am văzut ieri. Bunică mă trimisese în pod, să-i aduc săpun. Erau în dreptul ferestruicii care dă spre stradă. Se țineau de mână și priveau afară. Poate așteptau pe cineva sau doar se uitau la ploaia asta care nu se mai termină și care nu-i lasă să zboare. Ai văzut ce aripi mici au? Îlîmm? Ai văzut?

Al nu răspunse. Vocea ei îl adormise ca un leac.

Când văzu o umbră apropiindu-se crezu din nou că-i doar o părere. Era a treia noapte petrecută aici și, deși fusese bine pregătit, în liniștea asta stranie, simțurile lui - sau imaginația - prindeau zgomote suspecte. I se părea că-l pândesc de undeva. Își mușcă buza de jos, până ce simți în gură gustul sărat al sângelui, dar de data asta, umbra nu dispăru. Se opri doar, la distanță, așteptând.

Ar fi avut dreptul la o vacanță. Ar fi putut să fie acum departe de planeta asta cu nisip roșu și aer roșu și blestematele contururi roșii care se apropiau. Niciodată, însă, îndeajuns. Nu se temea. Ar fi vrut să înțeleagă. Cum ar fi vrut să înțeleagă ce se întâmplă cu Ana. Deși se purta ca și cum totul era în ordine, el știa că îi ascunde ceva. Ceva ce nu era încă pregătită să-i spună, sau nu avea destul curaj. Îi simțea înstrăinarea, chiar dacă ea se ferea să o exprime. Plecase pentru că voia să fie singur.

Începu să ningă. Umbra începu din nou să se apropie. Ningea tot mai des, apoi fulgii se colorară. Ningea în culori. Ajunse în fața lui și era tot o umbră, fără identitate.

- Hei! Nu mă cunoști? Hei! Eu sunt!

Acum înțelese. Era Claudiu. Umbra îl luă de piept și începu să-l zgâlțâie:

- Hei! Eu sunt!

- Hei! Eu sunt! - îl mișca ușor Ana. Ai visat urât? Ești transpirat tot! Uite! Al... Te-ai trezit? Gata?

Eu o să merg dincolo, Străbunică se simte rău. Cred că se duce. Dacă vrei, să vii și tu.

Bătrâna nu mai putea vorbi, iar privirea golită de înțelegere trecea prin ei fără să-i vadă.

Ana se așeză pe marginea patului, Al își trase un scaun mai aproape. Bunică aprinsese lumânări.

Într-o agitație continuă, Străbunică se întorcea de pe o parte pe alta, gemând ușor, ca și cum ar fi căutat ceva sau ar fi încercat să le spună ceva. Se liniștea doar când o simțea pe Ana. O mângâia cu mâinile ei bătrâne, pe față, pe cap, pe părul lung, minute în șir. Apoi începea iar să se agite, gemând.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Zbuciumul dură două-trei ore. Era aproape dimineață când, cu un fâlfâit ca de aripi, sufletul își luă zborul. Pe față i se așternu un zâmbet. Părea că găsisese, în sfârșit, liniștea căutată.

Bunică îi închise ochii, îi încrucișă mâinile pe piept.

- S-a dus!

Ana și Al se priviră.

- Alexandre, mamă, urcă tu până în pod și adă jos albia mare de lemn. Eu pun apă la încălzit, să mă ajuți s-o scaldăm, Ană. Tu rămâi aici. Pe urmă să-ți cauți lucruri negre de îmbrăcat, or să vină femeile astea, vecinele.

Bunică încerca să aprindă focul în sobă. Al păși cu grijă spre scara podului, să nu calce pe bătrân, dar locul era gol.

- Bunică, nea Petre nu mai e!

- Cum nu mai e? Am fi auzit dacă ieșea, mamă!

- Nu mai e, zău!

Ajuns sus, așteptă ca ochii să i se obișnuiască mai întâi cu întunericul. Cei doi nu se vedeau. Îi căută peste tot. Nu erau. Lângă coș, doar un fulg. Alb.

Ploaia se oprise. Al luă albia și coborî.

- Cât timp noi o primenim, du-te tu, Alexandre și cheamă-l pe părintele Paul, de la Cărlomanu. Noi n-avem biserică în sat. Să facem ce trebuie făcut, după obicei' creștinesc. O ții drept, pe șosea, părintele stă chiar în curtea bisericii. Și lasă poarta deschisă, mamă.

Câinele cel lung se luă după el.

- O să se țină după tine, e tare plimbăreț. Îl cheamă Primaru.

- Asta e cârciuma lu' Damian? - întrebă Al.

- Asta! - răspunse părintele Paul. Era bătrân și adus de spate, mergea greu ajutându-se de baston.

- Da' nea Petre unde stă? Nea Petre a lu' Micatâru - își aminti Al.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Petre? Nu stă nici un Petre! Aia e casa lu' Fane Gârtofan, lângă cârciumă. Pe urmă începe pășunea satului. Nu e de la noi ăsta, Micatâru ăsta, n-am auzit. Și sunt preot aici de patruzeci de ani, mă copile!

Stăteau în curte, sub corcoduș. Ana, îmbrăcată în negru, stătea în picioare. Al se așezase pe un lemn ud. Între ei, câinele privea de la unul la altul, așteptând.

- Avea un suflet atât de mare! Poate că n-ar fi putut urca singur. Și atunci, ei au venit s-o ajute. Să îi arate drumul. Nu-i așa? - zise ea, apucându-i mâna.

Al strângea în palmă fulgul cel alb. Îi veneau în minte fugari, misiuni secrete și, mai ales, un agent lucrând sub acoperirea unui bătrân cumsecade.

- Da, cred că ai dreptate. Au venit s-o conducă, acolo...

Priviră cerul printre crengile corcodușului. Din casă se auzeau bocetele femeilor.

O vrabie zbură și pomul ud începu să picure. Nedumerit, Primaru se scutură și plecă să caute ceva de mâncare.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Curriculum vitae

Numele: Paul Sân-Petru – membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Data nașterii : 1936, 18 martie.

Locul nașterii: Galați, România.

Studiile elementare și liceale în orașul natal.
Absolvent al Facultății de Medicină București,
1967.

Debut în revistele „Luceafărul” și „Viața
Studentească” simultan, în anul 1962.

Debut în volum 1969 – „Urme”, Editura Pentru
Literatură București.

Alte volume :

„Poeme” Ed. Eminescu 1975

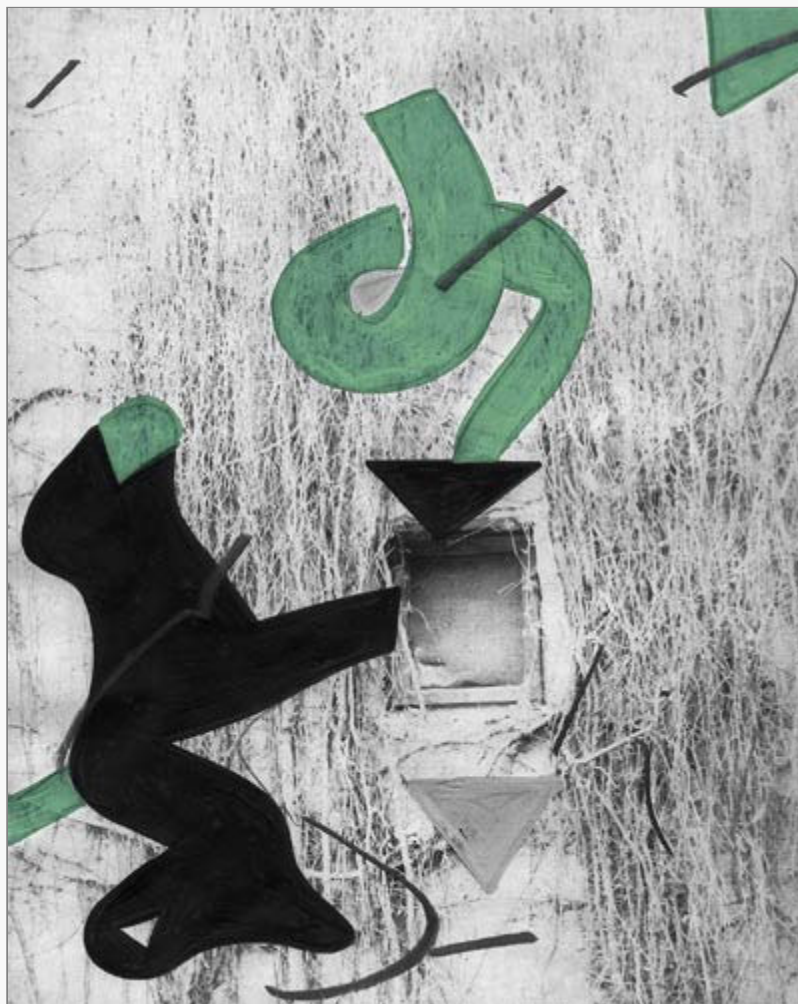
„Pământ de bun venit” 1976 Ed. Cartea
Românească

„Cumpăna Soarelui” Ed. Eminescu 1981

„Anotimp” Ed. Junimea, Iași 1985

„Poeme regale” Galați, Ed. Noduri și Semne
1999

„Poeme creștine”, Ed. Viață și Sănătate Buc.
2000

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

În curs de apariție :

„Sacra coralia“ (în colaborare) – antologie cu 120 de piese preclasice, clasice și moderne adaptate pe versuri religioase Ed. Zapis – Câmpina

„Poeme antisatanice“ Ed. Viață și Sănătate

„Ochiul ce îmblânzea timpul“ Volum de proză scurtă fantastică

Colaborări la reviste literare din țară și din Moldova.

Alte preocupări artistice: Muzică și versuri pentru copii.

Sculptură – expoziții, reproduceri foto în reviste de cultură.

154/167

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

Ninsoarea

Deocamdată nu se știa nimic despre el. Fusese adus în toiul nopții cu o dubiță, cuprins de o agitație agresivă, fără să poată scoate nici o vorbă. Nici cei care l-au adus de pe stradă nu știau mai mult – urmau să facă cercetări în zonă. A trebuit să fie pus în cămașă de forță, ținut sub cheie și "turtit" cu tranchilizante. Nu după multă vreme s-a putut stabili că pacientul a fost victima unui atac banditesc, că fusese adus la tăcere și jefuit până la piele. În următoarele zile, doctorii au reușit să-i explice că e vorba de o întâmplare – stupidă într-adevăr – un atac banal, un exercițiu pentru o lovitură mai serioasă asupra vreunei persoane cu adevărat ispititoare și să fie liniștit că așa ceva nu are să i se mai întâmple, că vinovații au fost deja prinși, iar el îi va putea vedea când va fi chemat ca martor. Când au apreciat – cu mare aproximație, ca de obicei – că e în afara oricărui pericol, el, și mai ales cei din jur, i-au deschis porțile și i-au acordat un concediu medical la limita pensionării.

El însă nu s-a mai întors acasă, de teamă să nu fie urmărit și, cine știe... Evita străzile aglomerate, pentru că pe fața oricărui necunoscut se așeza deodată figura înspăimântătoare a unuia sau a altuia dintre bandiți. Se simțea acum mai în siguranță după ce intra pe poarta Combinatului la gândul că în cei douăzeci de ani nu se putea să nu fi văzut măcar o dată chipul fiecăruia dintre oamenii aceia la parada zilnică a orelor de schimb.

Turnurile fumegau dese către cer sau peste apele din preajma orașului, așa, după capriciile vântului. Le privea fumul roșcat ca o coadă de vulpe, fumul alburiu ca un izvor de ceață proaspătă sau fumul în bucle negre, leneș ca o păcură plutind prelinș în aer. Doar turnul acela nu fumegase de câțiva ani, pentru că viața lui se terminase odată cu înghețul cuptorului, dar ședea și el la marginea celorlalte ca un copac uscat într-o pădure de primăvară. Îl privea ca pe o soartă de om, ca pe un piept ce scotea aburi pe geruri cumplite și rotocoale de fum de țigară. Odată îi urmărise involburarea, cum ea lua forme ciudate, metamorfozate în mers, da, i se păruse la un moment dat că de pe gura coșului scapătă în aer chiar forma și chipul lui, când dintr-un absurd instinct de conservare întinse un pas în aer ca însuși să se prindă în brațe, dar forma aceea începu să plutească în diagonală prelungă către oraș, până se făcu nevăzută. Această amintire îl prinse într-atât încât avu

impulsul să intre puțin să privească urma formei lui de fum ieșită cândva prin cercul albastru din vârf. Mai mult furișat chiar intră în tunelul vertical și încep să urce pe scara din scoabe mari înfipte în peretele concav. Gura aceea de cer se vedea – contrar închipuirii lui – tot mai largă, mai mirosind vag a gudroane și sulf. Era acum deasupra lumii și realiza acest sentiment, superior și de mare siguranță, ba i se părea că mai fusese cândva acolo. Apusul mișca arămiu din ape, briza – verzui din copaci, doar pe cer, numai cer, albastru, nemișcat, liniștitor. Nu-i mai venea să coboare de acolo – gând mai întâi absurd – apoi socoti că asta i-ar prii cel mai mult,... "ce-ar fi să înfund eu gura asta de turn puțin mai jos de picioarele mele, puțin mai sus de creștetul meu – ce locuință tihnită mi-aș încropi aici, așa cum n-am avut eu niciodată! Un pat semirotund, o masă semirotundă, un culoar printre ele care să dea într-o fereastră ce-o s-o desfund în zid, uite, cam pe-aici... Pâine și conserve, ceva legume de la chioșc și ceva gânduri, tot mai multe gânduri care să nu semene cu ale celor de jos, câteva deprinderi mai aparte și câteva taine care să fie numai ale mele, de pildă... sau nu, mai bine lasă-le la vremea lor... acum hai la treabă!"

După ce toți se linișteau la locurile lor de muncă, el băntuia după fiare vechi, găsi și niște scânduri mârzoase, desfăcu cerceveaua unei barăci abandonate și le dosi pe toate pe dinăuntrul turnului, apoi se apucă să le găsească locul fiecăruia în plăsmuirea ce-i prinsese în iureș eforturile. Și ce fericit era când a dormit prima noapte acolo, alături de el!, apoi patul, patul concav, și masa semirotundă și culoarul dintre ele dând de-a dreptul în albastrimea ferestrei!

Își bău de dimineață cel dintâi ceai fiert la un reșou improvizat – firul electric rămăsese acolo alipit de-a lungul turnului să aprindă o lumină sub vopseaua roșie a becului, la fel cu celelalte avertizând trecerile de mai presus de turnuri – apoi se așeză în fața ferestrei și încep să privească un stol de porumbei ce se rotea în preajmă, îl privi mult, până ce i se păru că se învârte și turnul, invers, ca o roată dințată, antrenată de rotocolul stolului. În fiecare zi îi privea, dar mai ales îi plăceau pescărușii cu zborul lejer și planat, e drept că pe ei îi vedea mai rar, doar câte unul, dar parcă înțelegea mai mult de la ei, că le pricepea din ce în ce taina zborului.

Îl apucase iarna acolo, slăbise – dar numai ce era în plus de slăbit – și așa se simțea mai ușor, tot mai ușor. Cămășile îi erau tot mai largi, mai ales mânecile – deși cam așa și le făcuse de la început,

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Întru zădărnicierea amintirii unei cămăși de forță. Barba îi crescuse cât a putut ea să crească până iarna, acum, pe frig, parcă îi creștea și mai tare. Ședea neclintit în vânturi, sus, cu turnul lui cu tot, îi atârnavu privirile de lună ca două picioare de călăreț, și din dreptunghiul de stele, câte una mai cădea pe canatul ferestrei, unde a doua zi găsea un fulg de cenușă. Ziua juca șah de unul singur – juca mai cinstit ca adversar decât ca el, cu albele de fildeș și negrele de mahon, cam minuscule, oricum, mândru de amintirea unor ani de marinărie, avea și câteva piese de rezervă, dar numai pe una o purta legată la gât, turnul alb, ridicat la rangul de port-bonheur. Vorbea cu voce tare să nu-și uite glasul, schimba un strigăt de o clipă cu pescărușii, începuse să le imite timbrul de care înșiși erau atrași adesea. Limpezit de înălțime, vorbea cu maică-sa la ora fixă a telepatiei de seară, așa cum convenise cu ea într-o scrisoare, după care se simțea eliberat de vorbe și de greșeli, devenea atât de imponderabil, încât era atent să-și dozeze bine zvâcnetul din vârful picioarelor, să nu se lovească sau să iasă pe fereastră. Aproape că uitase lumea, și lumea pe el, el era omul din turn cu turnul de fildeș la gât, respirația lui redase viața turnului stins – port-bonheur-ul orașului.

Frigul însă îl puse pe gânduri. Reșoul nu-i mai dădea destulă căldură. Coborî și găsi pe undeva un tub metalic din care își improviză un fel de godin, motiv pentru care își căra acum pe nevăzute cărbuni și resturi de lemnărie. Într-o dimineață, după ce aruncă cenușa în vânt, începu să contemple ninsoarea. El și ninsoarea, nimic altceva. Pe burlanul trecut prin tavan coborau fulgi topiți care-i umezira jarul. Fumul îngroșat ieșea învolburat drept în sus, încrucișând fulguiala.

Deodată auzi larmă în jurul turnului, un amestec de voci îndepărtate, apoi una mai clară, de jos, dinlăuntru zidului:

- Veniți, haideți, că nu-i nici urmă de fum aici... dar cerul nu se vede.
- Dacă nu-i fum urcă-te cât poți până-ncepe să-ți miroase!... Hai, du-te și tu cu el.

Ajunseră mai mult pe întuneric – lanterna era aproape consumată – gata să se lovească cu creștetul de podeaua unde zăriră dreptunghiul de lumină al ușii orizontale. Încercară s-o împingă în sus, dar omul ședea deasupra ei în picioare.

- E cineva aici!...
- Păi altfel cum naiba să fi ieșit fum de aici când au scos cuptorul la pensie, acum atâția ani!

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Ei, ce facem, că s-a blocat înăuntru...

Lui îi tremurau genunchii și inima ca frunzele de plop. Pericolul era atât de aproape, chiar sub tălpile lui!... Să lupte, n-ar fi avut nici un sens, să se dea pe mâna lor... cine știe ce-ar fi născocit, doar nu erau ei nebuni să-l înțeleagă! Timpul se subția la limită. Se hotărî. Sări de pe fereastră, o izbi în lături și se aruncă în ninsoare... Cei de jos își făcură pleoapele una cu fruntea, țipau, unii ferindu-se să-i facă loc, alții, schițând o clipă gestul de a-l prinde teafăr, dar el plana într-o prelungă diagonală, cu brațele întinse, mânecile foarte largi îi vibrau pe deasupra capetelor lor, până dispăru departe, necunoscut, în desișul ninsorii. În urmă trecu un pescăruș tăcut, înghițit și el de o aceeași ninsoare.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Ochiul ce-mblânzea timpul

Plecuse să picteze piscul – ba nu, asta au mai făcut-o și alții – plecase într-acolo cu gândul să ajungă cât mai sus, de unde să picteze mai întâi un punct cardinal, cu tot ce-i poate intra pe alături, apoi un altul, trecut din aproape în celălalt, pictură în cerc, de-a orizontul – mai puțin el, în mijloc, unde trebuia să lase un punct alb, din neputința de a colora locul unde va sta cu picioarele. Până acolo, drum fără spor, cu pietriș zgomotos, sidefiu și roșcat, vânăț și cafeniu, neted și clonțos, iar abundența lui, parcă îi făcea calea și mai lungă, supus mereu amăgirii zecilor de cotituri și senzației de "aproape" a piscului senin. Se răcori puțin la jgheabul unui fir de apă, se odihni pe o piatră pătrunsă de soare, pe cea de alături își puse rucsacul, "...uite ce podoabă de mușchi i-a crescut!, a cărui munte o fi și piatra asta, nici ea nu mai știe... Cât de ușor se uită în lumea lor stăpânii!... Aici unde ea a-nverzit de-atâta vreme a fost numai inimă de munte; oricum, ea s-a rupt din alta și alta din ea... și cine pe lume mai poate spune că o piatră e într-adevăr întreagă."

Se porni din nou la drum, un pas mereu în fața celuiilalt, și deodată, se opri din gestul elementar al mersului, scoase de sub stângul o piatră, de sub celălalt o alta, simți – dar cine l-ar fi crezut? – că una aparține unei anume depărtări, iar cealaltă, alteia, că astfel, între un pas și celălalt este o distanță nebunească așa ca între două ere diferite. Se înfioră de revelație și se așeză din nou, să se dezmeticească, și nu-și mai dezlipi privirile de pietrele ce le ținea în mână. Întoarse una pe toate fețele, o puse pe aceeași linie cu soarele și cu ochiul lui, da, un plus de transparentă, sigur, vedea ceva... Își montă șevaletul, își scoase un scăunel pliant, pensule și uleiuri și începu să picteze ceea ce văzuse. Piscul nu-l mai aștepta, își vedea mai departe de apus, din ce în ce mai cu discreție, până la doar bănuiala de-a fi un pisc pe undeva, încrucișând orizontul. Târziu, se întoarse în atelier cu două pietre și două pânze. A doua zi și-a chemat prietenii.

– Fantastic! Ești nebun, dar nu merge. O să ți se reproșeze că "nu e nimic real în chestia asta, că trecutul prea trecut nu este o realitate și nu ne privește; știți, pe noi, viitorul.... Uite, nebuloasa asta, vulcanismul ăsta... nu era nimeni să le vadă... Iar dincoace, cine-a văzut vreodată asemenea copaci!... sau animalele astea apocaliptice... unde-i prezența omului de-aici?" Ce-ai să le spui?

159/167

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

- Că omul, firește, e mult mai târziu și prea grăbit pentru apocalipsă. De asta am și luat cele două pietre ca martor. O să-i pun să le privească, să se convingă și ei.

- Și-or să te interneze...
- Nici o grijă, și-n curtea spitalului sunt pietre - o să-mi continui "seria pietrelor".
- Cred că ei o să-i spună "epoca de piatră" și-or să te țină până ce o depășești.
- la ascultați, mă: voi credeți sau nu credeți în mine?
- Cum știi prea bine, dar nu despre noi e vorba.
- Vă mulțumesc! Restul nu contează.

Chiar dacă pânzele lui cu pietre erau invidiate de mulți, tot atât de mulți îl credeau nebun. Cum să accepte ei viziunea lui dintr-o piatră! Îi apreciau fantezia, deși îi reproșau că nu păstrează fidelitatea ca reconstituire preistorică. Atunci când totuși i s-a facilitat vernisajul, el și-a pus în dreptul fiecărui tablou respectiva piatră bine curățată și șlefuită până la transparența viziunii. Ba, câțiva specialiști s-au grăbit să scrie despre expoziția lui de... sculptură și mai puțin despre vernisajul uleiurilor sale.

"E bine, și-a zis el, subconștientul la subconștient trage, înseamnă că el e mai deștept decât ei, că a distins și el ceva sub coaja pietrei."

Într-o zi văzu în parc un bătrân moțâind pe-o bancă; ținea sub braț o pâine ruptă la un colț. Se așeză vizavi, îl pironi o vreme cu privirea, apoi își scoase creionul și o hârtie gălbuie pe care începu s-o inunde cu linii și întorsături negre. Bătrânul tresări, se observase "lucrat" - poate de aceea tresărise - și își ridică bărbia din piept, așa, ca la fotograf.

- Tinere, pot să-mi aprind o țigară?

- Te rog, nu mă deranjează. Ține și pachetul meu, să-ți treacă plictiseala. Și îți mulțumesc, pentru înțelegere.

Târziu, ultimul muc de țigară agoniza în vraștea celorlalte.

- Dar ce faci, îți strângi uneltele, m-ai terminat?
- Terminat, taică, terminat. Încă o dată, îți mulțumesc!
- Păi, cum așa, nu-mi arăți și mie?

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

- Nu prea obișnuiesc, decât atunci când primesc comenzi, dar dacă ții neapărat...
 - Tinere, dumneata râzi de mine? Ia mai răsfoiește hârtiile, ce-mi arăți mie copilul ăsta?!
 - Chiar nu-l recunoști?
 - De ce să-l recunosc? Pe mine mutra mea mă interesează, nu a altuia. Măcar s-o văd pentru cât am amortit pe banca asta.
 - Dar ia uită-te mai bine, ce copil e ăsta?..
- Bătrânul se înduplecă și privi atent foaia, depărtându-se cu un pas.
- Ptiu! păcatele mele... eu sunt, taică, eu pe la vreo șapte ani. Am o poză acasă, cap tăiat, nu alta... Dar cum vine asta?
 - Mi-e greu să-ți explic acum. Asta mi-e meseria.
 - Ei, na. Meseria e să faci ceea ce vezi în față, nu ce-ar fi putut să vadă alții la vremea lor... Dar pe mine, așa cum sunt acuma, când mă faci?
 - Poate când ai să fii moșneag de tot, taică. Lasă că ne mai întâlnim noi.
- La o masă, în curte, o școlăriță ședea cu o carte în mână. El se opri la spărtura pe unde sar pisicile, își scoase mapa și aceeași jumătate de creion din care începu să deșire linii pe o coală albă, apoi pe alta... Pe când era aproape gata, un trecător i se opri alături, privindu-i peste umăr.
- Scuzați-mi curiozitatea, nu de fetița aceea e vorba?
 - Aproape că da.
 - Cum adică?!... Îmi dați voie puțin?
 - Pofțiți, răsfoiți mapa.
 - Mda, ați trecut la altceva, dar nu văd fetița. Aici e o domnișoară, frumoasă, într-adevăr, aici un copil, aici o bătrână, dar fata...
 - Bine, atunci priviți-o pe asta...
 - Nu te supăra, domnule, dar eu nu sunt o pușlama, păcat că mă iei drept altul. Cine e bătrâna asta?!... Adică dumneata vezi una și faci alta!
 - Ba nu, e chiar fetița pe care o vedeți în curte.
 - Și ea, fetița, unde e, de fapt?

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

- Uitați-o acolo, la masă. Ea e doar o treaptă suitoare, iar eu am urcat-o până în vârf, că mai departe nu se poate.

- Nu înțeleg, domnule. Bună ziua!

A doua zi s-a întâlnit din nou cu bătrânul.

- Ei, poate de data asta mă faci și pe mine așa cum sunt acuma. Mă duceam după țigări, dar lasă...

- Bine, bine. Numai să iau o sticlă de vodcă, să-ți moaie puțin îndârjirea, să te poți lăsa pătruns de ochiul meu. Nu-i departe atelierul, așteaptă puțin.

A lucrat până seara. Lumina nu-l mai ajuta. L-a invitat și a doua zi. Aceași vodcă, împărțită între pedestal și planul șevaletului, dar alte amintiri, povestite de bătrânul tot mai dezlegat la limbă.

- Așa, să zicem că e gata. Ține încă o sticlă de tărie pentru acasă, asta ca să nu-mi mai ceri să-l vezi...

- Ba nu, mai dau eu una ca să-l văd.

- Nu-i nevoie. Privește, pe gratis.

Bătrânul se încruntă, derutat și de astă dată.

- Cum, nu se poate! Țasta-i prea moșneag. Nu vezi că deja e cu un picior în groapă?

- Exact! Ai nimerit și dumneata, am nimerit și eu!

- Da' de unde l-ai scos, tinere?

- De aici. Din atelier. Ieri și azi mi-a pozat cineva, adică moșneagul care vei fi dumneata.

- Nemaipomenit! Înseamnă c-o să trăiesc atât?

- Dacă și lui Dumnezeu o să-i placă portretul, se poate.

- Bine, dar eu?...

- La fotograf. Eu nu vreau să fac ceea ce poate el, iar el nu poate ceea ce fac eu.

- Dar nu înțeleg cum de reușești asta, așa, ca un profet...

- Cum? De pildă, privesc atent un copil, ca și cum i-aș da ceasul înainte timp cu timp; încep să-i îngroș niște linii bănuite și mă opresc unde vreau cu ele, îmbătrânindu-l puțin sau de tot. Celui bătrân îi despovărez fața, subțindu-i tot nisipul scurs în clepsidră și cutele feței până la dispariție.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Pe o femeie cât de trecută, pot s-o iubesc în trecut, iar pe-o copilă, în viitor. Dar asta numai în sufletul meu, și mi-e de-ajuns dacă reușesc.

Bătrânul plecă uluit, nu înțelesese prea multe și-o lungă vreme i-a ocolit drumurile, ca unui om mai mult decât ciudat.

Iar pe fata aceea neomenesc de frumoasă a văzut-o mult mai târziu, tocmai când intra pe poartă și numai atât cât ea s-a întors să învârtă cheia în broască. Multă vreme și-o amintise cu atâta fidelitate, încât și-o putea imagina aieva în orice spațiu liber dintre ceva și altceva și-n orice timp, o vedea clar, oriunde i-ar fi căzut privirea. Dar acum făcea mari eforturi pentru asta și tocmai când să reușească din nou, alte imagini suprapuse bruiiau chipul acela văzut o singură dată, așa, ca o altă melodie ce ți-ar veni în minte exact când ești mai pe cale să-ți amintești un cântec la care te gândeai. Și dacă tot încercând cu plasa memoriei, nimic nu-i lăsau pe dinăuntru în apele evocării prea tulburi, atunci pentru ce mai tânjea el când nici nu mai știa ce uitase...

Incendiul din atelier îi arsese tablourile în care, lucrând pe viitorul ei, reușise să forțeze timpul. Simțea acum că de-ar fi să-i picteze din nou chipul, și-ar regăsi în sfârșit regina pânzelor lui, iar celebritatea ar veni de la sine; dar, nu asta îl interesa acum, ci modelul care i-ar fi readus-o, cu mult mai mult, vietatea aceea omenească, reală, propusă drept umbră a lui, o umbră acceptată de model și pereche de umbră. Se hotărî s-o aștepte în preajma locuinței de cărămidă, abia ridicată, acolo unde o văzuse intrând acasă, ca un fulger în norii lui. Într-o zi văzu doar un câine alb, cu pete rotunde și negre, ca niște monezi cu împărați mai mari sau mai mici, un câine gudurându-se la o scurtă deschidere de ușă. Altă dată simți numai mirosul unui parfum rămas locului câteva clipe într-o seară fără adiere, semn că Ea abia intrase pe poartă. Și tot într-o seară a auzit un pian tumultuos, cu discrete alunecări cromatice, o ascultă până la capăt, apoi, auzul rămas în gol și privirea plină de o nălucă, trecând pe după perdelele prin semiobscurul camerei. Semne evidente că acolo locuia, că ceea ce cuprindea el în unghiul deschis al pleoapelor ca între două degete era sigur felia de realitate care o conținea și pe Ea și că trebuie s-o întâlnească față în față și vorbă către vorbă și că nu se va mai putea altfel. Între timp, pictase din imaginație atâtea portrete necunoscute, cu gând că o va nimeri și pe cea mai puțin necunoscută și abia atunci s-o poată recunoaște... Ori

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 2

**Editura LiterNet,
2002**

momentul efortului suprem, ori providența care i-a pus atunci penelul în mână, l-a făcut să strige din toată ființa: "Evrika!". O reușise și abia atunci se aprinse mai tare. Dădu să plece iar către casa aceea, dar din uleiurile încă umede, ea l-a strigat înapoi.

- Oprește-te!... Ți-ajunge atât... Eu m-am arătat singură. Ea încă nu. Alege!

Îl privea acum de pe șevalet și comunica fără cuvinte, ca în preistoria de odinioară.

- Mi-ai spus să aleg?... Atunci, mă duc.

- Bine, m-ai convins. Nu urmărești celebritatea. Du-te.

Când a ajuns din nou acolo, privirile îi erau atât de puternice, ca muzica ce învăluisese cândva zidurile Ierihonului, în prăbușire. Cărămizile se prefăceau pe rând în ferestruici atunci când ea se prelingea urmărită pe lângă pereții camerei și nu mai reveneau în matul lor roșcat. Până la stinsul lămpii, toată zidăria era numai ferestre, fără cărămidă, așa, ca o seră în care se vedea o plantă cântând la pian. A doua zi s-a dus din nou. Ziua era, zidurile nu. Doar o fată cântând la pian în plină stradă.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

Anemone de munte

Se simțea atât de singur, chiar și era, acolo în pustietatea înaltă a stației meteorologice. Se uita adesea într-o oglindă mare, cât o manta, de unde în jos nu-și mai vedea picioarele. Dialoga acolo propunându-i celui de dincolo de perete dezbateri tot mai absurde ca unui prieten dotat în aceeași măsură cu sine; problematiza, schimba cu el pantomime și izbucneau în râs amândoi odată.

Trecuseră aproape trei luni urmând ca apoi, tot după atâtea, el să fie liber după ce-i va fi venit schimbul. Riguros, telegrafia datele la centru, atent la norii munților, departe, până la al șaptelea neam al lor, atent la morișca anemometrelor ispitite de vânt, atent ca o furnică la mișcarea anemonelor să le vestească pe surate zbârlirea vremii (ce legătură o fi între aparatul lui de măsurat curenții și anemone?), mai avea grijă de stiva lui de lemne, de gazul din lampă și de sacii cu pâine uscată pe care o muia și o dogorea la cuptor.

Se ridică din pat și se opri în fața oglinzii, să se verifice dacă mai există. Își frecă mai întâi ochii fărâmițând orice urmă de somn și se privi. Își văzu conturul dublat într-o parte ca și cum două fotografii identice ar luneca puțin una pe cealaltă. Își mai frecă odată ochii să și-i limpezească, dar conturul fals nu-i părăsise chipul în partea unde-i apăruse, ca și cum imaginea de dincolo de bârne ar fi fost și ea o oglindă care să repete ceea ce i s-a pus în față doar la o jumătate de deget. "... Sunt bolnav, am auzit eu de o asemenea boală... dar ce mă fac, acum nici nu pot să plec de aici să mă arăt unui doctor dar nici zile multe nu mai sunt și o să-mi vină schimbul... lasă că din asta nu se moare....". Se uita apoi în jur dar totul îi era clar - masa, cana de ceai, soba, cizmele...."Uite ce repede se mai sperie omul!... ia să-l mai văd cum arată speriat... ei, nu... că acum mi-am revenit... ba uitate, tot dublu, în partea aia.... Nu se poate, oglinda asta e de vină, a îmbătrânit, vede și ea cum poate - ce să-i faci?, aici în miezul intemperiiilor... data viitoare când mă-ntorc o să-mi aduc una, două... dar ia stai...". Îi veni o idee, dovadă că acel curaj de care își făcuse rost era de proastă calitate și trebuia încă verificat; își luă cana de pe masă și o întinse către oglindă lăsându-se în afara cadrului. "Ei, ce vezi? E clară, nu? Așa cum e totul în camera asta, păi nu? Vezi c-am avut dreptate? Și zicându-și astfel, privirea îi alunecă în jos, oblic de-a lungul mâinii, din nou tivită cu ea însăși, apoi umărul,

gâtul și fața la fel. Își astupă un ochi, apoi pe celălalt, așa era, nu se contraziceau deloc – și când doi îți spun același lucru,... "mai bine hai să mă mai culc puțin, încă nu era opt de fapt..."

Trase un somn bun ca după o oboseală de sperietură. Se spală pe față fără să mai privească în oglindă. În fond, dacă în rest toate lucrurile erau limpezi și la locul lor (ce-ar fi fost de exemplu să se citească cifre duble pe aparatele lui!) ce importanță mai avea oglinda aceea?, de ce să nu ignore un „miracol“ care nu-i convenea, de ce să nu-l scoată din circuit pentru liniștea lui când totul în rest decurgea ca și până atunci?

Dintr-un dulăpior își scoase o sticlută cu lacrimă de viță păstrată de la tăiatul de vie. Își picură în ochii amândoi, clipi într-un spălat mărunț și roit pe pernă. Urma să repete leacul mai multe zile și abia apoi să-i verifice puterea de tămăduire, timp în care nu se mai înfățișă oglinzii. Își vedea mai departe de treburile ce le avea cu soarele și cu cerul, zilnic avea de spus câte ceva despre capriciile lor, își pregătea ceva semințe pentru mica lui grădină de legume și pentru stratul de flori – el presimțea mai bine ca oricine cât de aproape putea fi primăvara.

Într-o zi însă, se lăsă furat de ticul lui matinal și se pomeni din nou în fața oglinzii. Chipul de acolo nu mai era singur, se desprinsese de celălalt, așa cum avusese răgazul, ca într-o evoluție embrionară, ca și cum două fotografii identice ar luneca de tot una pe cealaltă, tot înmulțindu-se. Își roti din nou ochii prin cameră fără să-și miște picioarele din loc. Toate erau singure, ele însele, închise în conturul lor precis, așa cum le știa din totdeauna. Nu reuși să se sperie (îngrijorarea-i altceva) și de ce-ar fi reușit?, chipurile îi erau atât de cunoscute, erau exact ale lui, inofensive, binevoitoare, la fel de îngrijorate și ele, ba începu să-i pară firesc, parcă se aștepta la asta – i se confirmau unele aparențe, ca atunci când într-o noapte auzea pe aproape un dialog de respirații, sau ca atunci când gustul mierii îl simțise separat pe două jumătăți de limbă, sau când și-a auzit vocea bitonală la prânzul câinelui strigat în pragul ușii.

Se supuse jocului, zâmbi chipurilor de dincolo, zâmbi odată cu ele, le făcu un gest cu mâna a invitație, ele se rotiră și dispărură cu toate din oglindă, le deschise ușa, erau întregi, ieși puțin să-și întâmpine oaspeții, apoi intrară, mereu la egală distanță unul de celălalt, fiecare gest era nu copiat ci bătut în trei exemplare ca la mașina de scris, nici unul nu avea cât de cât vreun grad de autonomie,

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002

mereu ascultători de o oglindă imaginară. Din prima clipă s-au acomodat unul cu altul, ba atunci când el ridica o găleată cu apă i se părea de două ori mai ușoară pentru că se sincronizau în același efort. Singurătatea nu o mai simțea de loc, nu se incomodau reciproc pentru că aveau mereu o aceeași distanță exactă și constantă între ei. Într-o zi s-au dus în fața oglinzii cu gând să se bărbierească. Au ridicat din sprâncene pentru o mirare de-o clipă apoi după linia conturului repetată în aceeași parte la toți, și-au dat seama că în curând vor fi și mai mulți.

Peste câteva zile, schimbul care venise potrivit sorocului, găsi cabana încuiată. Întrebă un cioban care-și adăpa oile iar acesta îi răspunse că a zărit mai devreme un grup de oameni ieșind de acolo cu niște topoare în mână intrând în pădure și că țineau pasul, așa ca la defilare. Schimbul aștepta la ușă în timp ce „tăietorii de lemne“ loveau toți odată tulpina unui copac. O dihanie trecu speriată și speriiindu-i, iar ei s-au ascuns fiecare după câte o tulpină. Atunci când trena pericolului s-a subțiat de tot, de după un copac a apărut doar unul dintre ei și a început să taie mai departe. Vraja se rupsesse și urmele unui halucinogen din ciupercile găsite ieri se șterseseră complet. Îi părea rău că a rămas din nou singur. Diplopia sau multiplopia cu oameni sincroni și gesturi sincrone trase la indigo îi alungase o scurtă vreme singurătatea. Ce se va face el acum cu această vindecare apăsătoare și tristă?

În cabană îl aștepta schimbul care nu trebuia să afle această poveste stranie.

Antologia LiterNet
2002

volumul 2

Editura LiterNet,
2002